

BISTECH İşlem Öncesi Risk Yönetimi Uygulaması

Kullanıcı Kılavuzu

BORSА İSTANBUL A.Ş.

Oluşturulma: Aralık 2019

Son Değişiklik: 18 Aralık 2024

VERSİYON: 1.7

İçerik

1. GİRİŞ	1
2. GENEL İŞLEYİŞ.....	2
3. SİSTEM GEREKSİNİMLERİ VE PTRM GUI KURULUM	3
3.1. SİSTEM GEREKSİNİMLERİ.....	3
3.2. UYGULAMANIN BAŞLATILMASI VE KURULUMU	3
3.3. ŞİFRE DEĞİŞTİRME.....	6
3.4. PTRM UYGULAMASININ GÜNCELLENMESİ.....	7
3.5. PTRM LOG DOSYASI	8
4. PTRM KULLANICI ARAYÜZÜ.....	8
4.1. MENÜLER.....	8
4.1.1. <i>Kullanıcı Limitleri</i>	8
4.1.2. <i>Teminat</i>	9
4.1.3. <i>Durdurma</i>	10
4.2. SİMGELER.....	12
4.3. MENÜ KISAYOLLARI.....	13
4.4. PANELLERİN GENİŞLETİLMESİ VE DARALTILOMASI.....	14
4.5. EKRAN GÖRÜNÜMÜNÜ DEĞİŞTİRME	14
4.6. GÜNCELLEMELERİ BAŞLATMA VE DURDURMA	16
5. KULLANICI LİMİTLERİ	17
5.1. RİSK GRUBU KONTROLLERİNE İLİŞKİN TANIMLAMALAR	20
5.1.1. <i>Gün İçi Değişiklikler</i>	20
5.1.2. <i>Ertesi Gün Değişiklikleri</i>	21
5.2. KULLANICI LİMİTLERİ RİSK GRUBU PANELİ	22
5.2.1. <i>Risk Grubu Panelinde Bildirim, Uyarı ve İhlal Göstergeleri</i>	23
5.2.2. <i>İkaz ve Bildirim Yüzdelerini Tanımlama</i>	24
5.2.3. <i>Risk Grubu- İşlem Yapabilecek Enstrümanları Kısıtlama</i>	26
5.2.4. <i>Toplu Emir İptali</i>	27
5.2.5. <i>Emir/Saniye Limitini Ayarlama</i>	28
5.3. KULLANICI LİMİTLERİ MEVCUT KULLANIM PANELİ	30
5.4. RİSK GRUBU OLUSTURMA.....	31
5.4.1. <i>Risk Grubu Ekleme</i>	31

HALKA AÇIK

5.4.2.	<i>Risk Grubu Klonlama</i>	34
5.4.3.	<i>Risk Grubunu Engelleme</i>	36
5.4.4.	<i>Risk Grubunu Silme</i>	37
5.4.5.	<i>Emirleri Toplu Halde İptal Etme</i>	37
5.4.6.	<i>Risk Grubunun Engellemesini Kaldırma</i>	39
5.4.7.	<i>Emir/Saniye Limiti İhlali Engellemesini Kaldırma</i>	40
5.4.8.	<i>Risk Grubu Enstrüman Limitinin İhlalinin Kaldırılması</i>	40
5.4.9.	<i>Grup Kiliti</i>	41
5.5.	ENSTRÜMAN LİMİTLERİNİ DÜZENLEME	41
5.5.1.	<i>Fiyat Toleransı Limiti</i>	42
5.5.2.	<i>Tekrar Eden Emir Limiti</i>	45
5.5.3.	<i>Borsa Limitleri ve Üye Limitleri</i>	47
5.5.4.	<i>İhlal Edilmiş Limitler</i>	47
5.5.5.	<i>Enstrüman Limiti Ekleme</i>	48
5.5.6.	<i>Enstrüman Limitlerini Değiştirme</i>	51
5.5.7.	<i>Enstrüman Limitini Silme</i>	51
5.5.8.	<i>Enstrüman Limitlerini Dosya ile Toplu Düzenleme</i>	53
5.5.9.	<i>Enstrüman Limitlerini Yüklenebilir Formattaki Dosya ile Toplu Düzenleme</i>	57
5.6.	KULLANICI YÖNETİMİ	58
5.6.1.	<i>Kullanıcıları İnceleme</i>	58
5.6.2.	<i>Risk Grubuna Kullanıcı Ekleme</i>	59
5.6.3.	<i>Kullanıcıyı Gruptan Çıkarma</i>	61
5.7.	VARSAYILAN GRUP	62
5.8.	İZLENEN KULLANICIYI TANIMLAMA VE SİLME	63
5.9.	E-POSTA ALARMLARI YÖNETİMİ	65
5.9.1.	<i>E-Posta Alarmlarını Tanımlama</i>	66
5.9.2.	<i>Yeni E-posta Alarmı Alıcısı Ekleme</i>	67
5.9.3.	<i>E-Posta Alarmı Alıcılarını Silme</i>	69
5.10.	RISK GRUBU KONTROLLERİNE İLİŞKİN TANIMLAMALARDA ONAY MEKANİZMASI	70
6.	TEMİNAT KONTROLLERİ	73
6.1.	GENEL İŞLEYİŞ	73
6.2.	TEMİNAT MENÜSÜ	74
6.2.1.	<i>Teminat Sekmesi</i>	74
6.2.2.	<i>Teminat Katsayıları Sekmesi</i>	77
7.	HESAP VE ÜRÜN DURDURMA	79

7.1. DURDURULAN HESAPLAR.....	80
7.2. DURDURULAN ÜRÜNLER	82
8. PTRM İLE İLGİLİ DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN DİĞER ÖNEMLİ HUSUSLAR.....	83

Şekiller

ŞEKİL 1 BISTECH İŞLEM ÖNCESİ RİSK YÖNETİMİ- GENEL İŞLEYİŞ	2
ŞEKİL 2 PTRM UYGULAMASININ BAŞLATILMASI.....	3
ŞEKİL 3 PTRM UYGULAMASININ KURULMASI	4
ŞEKİL 4 PTRM UYGULAMASININ KURULMASI	4
ŞEKİL 5 PTRM UYGULAMASI GİRİŞ EKRANI	4
ŞEKİL 6 PTRM UYGULAMASI BAŞARILI GİRİŞ EKRANI	5
ŞEKİL 7 PTRM UYGULAMASI GİRİŞ EKRANI ALINABILECEK HATA ÖRNEKLERİ	6
ŞEKİL 8 PTRM UYGULAMASI ŞİFRE DEĞİŞTİRME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	6
ŞEKİL 9 PTRM UYGULAMASI ŞİFRE DEĞİŞTİRME MENÜSÜ	7
ŞEKİL 10 PTRM UYGULAMASI GÜNCELLEME UYARI	7
ŞEKİL 11 PTRM LOG DOSYASI EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	8
ŞEKİL 12 KULLANICI LİMITLERİ / ÜYE AYARLARI SEKMESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	8
ŞEKİL 13 TEMİNAT KONTROLLERİ / TEMİNAT SEKMESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	9
ŞEKİL 14 TEMİNAT KONTROLLERİ / TEMİNAT KATSAYILARI SEKMESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	10
ŞEKİL 15 DURDURULAN HESAPLAR SEKMESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	10
ŞEKİL 16 DURDURULAN HESAPLAR/ DURDURMA GEÇMİŞİ SEKMESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	11
ŞEKİL 17 DURDURULAN ÜRÜNLER SEKMESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	11
ŞEKİL 18 DURDURMA GEÇMİŞİ SEKMESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	11
ŞEKİL 19 ENSTRÜMAN DURUMU KOLONU EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	13
ŞEKİL 20 PTRM MENÜ KISAYOLLARI	13
ŞEKİL 21 SEKME KISAYOLLARI	14
ŞEKİL 22 PANELLERİ GENİŞLETME VE DARALTMA DÜĞMELERİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	14
ŞEKİL 23 EKRAN GÖRÜNÜMÜNÜ DEĞİŞTİRME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	15
ŞEKİL 24 YAN YANA SEKMELER EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	15
ŞEKİL 25 ALT ALTA SEKMELER EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	16
ŞEKİL 26 GÜNCELLEMELERİ BAŞLATMA VE DURDURMA EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	17
ŞEKİL 27 RİSK GRUBU YAPISI	18
ŞEKİL 28 MEVCUT KULLANIM EKRANI	19
ŞEKİL 29 LİMITLERİ DÜZENLE EKRANI	19
ŞEKİL 30 BOSA LİMITLERİNİ FILTRELEME	20
ŞEKİL 31 GÜN İÇİ DEĞİŞİKLİKLERİ PANELİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	21
ŞEKİL 32 ERTEŞİ GÜN DEĞİŞİKLİKLERİ PANELİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	22
ŞEKİL 33 RİSK GRUBU PANELİ FILTRELEME SEÇENEKLERİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	23
ŞEKİL 34 BİLDİRİM, İKAZ VE İHLAL GöSTERGELERİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	24
ŞEKİL 35 İKAZ VE BİLDİRİM YÜZDELERİ TANIMLAMA EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	25
ŞEKİL 36 İKAZ VE BİLDİRİ YÜZDELERİNİ KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	25
ŞEKİL 37 RİSK GRUBU KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	26
ŞEKİL 38 İŞLEM YAPILABİLİR ENSTRÜMANLARI KISITLAMA EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	26
ŞEKİL 39 RİSK GRUBU KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	27
ŞEKİL 40 TOPLU EMİR İPTALİ ETKİNLESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	27
ŞEKİL 41 RİSK GRUBU KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	28
ŞEKİL 42 EMİR/SN. LİMİTİ TANIMLAMA EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	29
ŞEKİL 43 EMİR/SN. LİMİTİ KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	29
ŞEKİL 44 RİSK GRUBU KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	29

HALKA AÇIK

ŞEKİL 45 RİSK GRUBU PANELİ VERİ AKTARMA SEÇENEĞİ.....	29
ŞEKİL 46 RİSK GRUBU PANELİ VERİ AKTARMA AYARLARI.....	30
ŞEKİL 47 MEVCUT KULLANIM PANELİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	30
ŞEKİL 48 MEVCUT KULLANIM PANELİ FILTRELEME SEÇENEKLERİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	31
ŞEKİL 49 RİSK GRUBU EKLEME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	32
ŞEKİL 50 RİSK GRUBU İSİMLENDİRME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	32
ŞEKİL 51 RİSK GRUBUNA KULLANICI EKLEME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	32
ŞEKİL 52 ENSTRÜMAN EKLEME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	33
ŞEKİL 53 ENSTRÜMAN TİPİ/ENSTRÜMAN SINIFI VE RİSK HESAPLAMA YÖNTEMİ SEÇİMİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	33
ŞEKİL 54 ENSTRÜMAN TİPİ/ENSTRÜMAN SINIFI VE RİSK HESAPLAMA YÖNTEMİ KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	33
ŞEKİL 55 RİSK GRUBUNA İLİŞKİN TANIMLAMALARI KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	34
ŞEKİL 56 RİSK GRUBU KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	34
ŞEKİL 57 RİSK GRUBU KLONLAMA EKRANI	35
ŞEKİL 58 RİSK GRUBU İSİMLENDİRME EKRANI	35
ŞEKİL 59 KULLANICI SEÇİMİ EKRANI	35
ŞEKİL 60 RİSK GRUBU KAYDETME EKRANI.....	35
ŞEKİL 61 RİSK GRUBUNU MANUEL ENGELLEME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	36
ŞEKİL 62 ENGELLENEN RİSK GRUBU EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	36
ŞEKİL 63 RİSK GRUBUNU SİLME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	37
ŞEKİL 64 RİSK GRUBUNU SİLME İŞLEMİNİ KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	37
ŞEKİL 65 RİSK GRUBU KAYDETME EKRANI	37
ŞEKİL 66 RİSK GRUBUNA BAĞLI KULLANICILARIN EMİRLERİNİ TOPLU İPTAL ETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	38
ŞEKİL 67 ÜYE SEVİYESİNDE EmİRLERİ TOPLU İPTAL ETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	38
ŞEKİL 68 KULLANICI SEVİYESİNDE EmİRLERİ TOPLU İPTAL ETME MENÜSÜ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	39
ŞEKİL 69 KULLANICI SEVİYESİNDE EmİRLERİ TOPLU İPTAL ETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	39
ŞEKİL 70 RİSK GRUBUNUN ENGELLEMESİSİ KALDIRMA EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	40
ŞEKİL 71 EMİR/SN. LİMİTİ İHLALİ ENGELLEMESİSİ KALDIRMA EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	40
ŞEKİL 72 ENSTRÜMAN TİPİ / ENSTRÜMAN SINIFI LİMİTLERİ	41
ŞEKİL 73 ENSTRÜMAN TİPİ/SINIFI BAZINDA FİYAT LİMİTİ TANIMLANMASI	44
ŞEKİL 74 FİYAT LİMİTİ KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	44
ŞEKİL 75 TEKRAR EDEN EMİR SÜRESİ TANIMLANMASI.....	45
ŞEKİL 76 TEKRAR EDEN EMİR SÜRESİ TANIMININ KAYDEDİLMESİ	46
ŞEKİL 77 TEKRAR EDEN EMİR SAYISI TANIMLANMASI.....	46
ŞEKİL 78 TEKRAR EDEN EMİR SAYISININ KAYDEDİLMESİ	46
ŞEKİL 79 TEKRAR EDEN EmİR LİMİTİ İHLALİ ENGELLEMESİSİ KALDIRMA EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	47
ŞEKİL 80 ENSTRÜMAN EKLEME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	48
ŞEKİL 81 ENSTRÜMAN TİPİ/ ENSTRÜMAN SINIFI VE RİSK HESAPLAMA YÖNTEMİ SEÇİMİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	49
ŞEKİL 82 ENSTRÜMAN LİMİTİ TANIMLAMA EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	49
ŞEKİL 83 RİSK GRUBUNA İLİŞKİN TANIMLAMALARI KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	49
ŞEKİL 84 KAYDEDİLMİŞ ENSTRÜMAN LİMİTİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	50
ŞEKİL 85 ENSTRÜMAN LİMİTLERİNİ DÜZENLEME PANELİ FILTRELEME SEÇENEKLERİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	50
ŞEKİL 86 ENSTRÜMAN LİMİTİ DEĞİŞİRTİME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	51
ŞEKİL 87 ENSTRÜMAN LİMİTİ DEĞİŞİKLİĞİ KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	51
ŞEKİL 88 ENSTRÜMAN LİMİTİ SİLME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	52
ŞEKİL 89 ENSTRÜMAN LİMİTİ SİLME İŞLEMİNİ KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	52
ŞEKİL 90 ENSTRÜMAN LİMİTİ SİLME İŞLEMİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	53
ŞEKİL 91 RİSK GRUBU ENSTRÜMAN LİMİTLERİNİ TOPLU DÜZENLEME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	53
ŞEKİL 92 DOSYA EKLEME PENCERESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	54
ŞEKİL 93 BİLGİLENDİRME PENCERESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	55
ŞEKİL 94 RİSK GRUBU ENSTRÜMAN LİMİTLERİNİ TOPLU EKLEME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	55
ŞEKİL 95 TOPLU ENSTRÜMAN LİMİTİ EKLEME İŞLEMİNİ KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	56
ŞEKİL 96 RİSK GRUBU OLUŞTURURKEN TOPLU ENSTRÜMAN LİMİTİ EKLEME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	56
ŞEKİL 97 RİSK GRUBU İSİMLENDİRME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	56

HALKA AÇIK

ŞEKİL 98 RİSK GRUBUNA KULLANICI EKLEME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	57
ŞEKİL 99 DOSYA EKLEME PENCERESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	57
ŞEKİL 100 LİMİTLERİ DÜZENLEME SEKMESİ Dİşa AKTARMA AYARLARI EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	58
ŞEKİL 101 RİSK GRUBU KULLANICILARI EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	58
ŞEKİL 102 RİSK GRUBUNA KULLANICI EKLEME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	59
ŞEKİL 103 KULLANICI SEÇİMİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	60
ŞEKİL 104 RİSK GRUBUNA EKLENEN KULLANICIYI KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	60
ŞEKİL 105 RİSK GRUBUNA İLİŞKİN TANIMLAMALARI KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	61
ŞEKİL 106 RİSK GRUBUNDAN KULLANICI ÇIKARMA EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	61
ŞEKİL 107 RİSK GRUBUNDAN ÇIKARILAN KULLANICIYI KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	61
ŞEKİL 108 RİSK GRUBUNA İLİŞKİN TANIMLAMALARI KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	62
ŞEKİL 109 HATA MESAJI	62
ŞEKİL 110 VARSAYILAN GRUBUN RİSK GRUBUNA EKLENMESİNE İLİŞKİN EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	62
ŞEKİL 111 BUGÜNÜN DEĞERLERİ SEÇENEĞİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	63
ŞEKİL 112 İZLENEN KULLANICI TANIMLAMA/ SİLME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	63
ŞEKİL 113 KULLANICI SEÇİMİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	64
ŞEKİL 114 İZLENEN KULLANICI DEĞİŞİKLİĞİNİ KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	64
ŞEKİL 115 RİSK GRUBUNA İLİŞKİN TANIMLAMALARI KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	64
ŞEKİL 116 İZLENEN KULLANICI TANIMI EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	65
ŞEKİL 117 E-POSTA GÖRÜNTÜLERİ.....	65
ŞEKİL 118 E-POSTA ALARMI TANIMLAMA EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	66
ŞEKİL 119 E-POSTA ALARMI SEVİYESİ BELİRLEME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	67
ŞEKİL 120 RİSK GRUBUNA İLİŞKİN TANIMLAMALARI KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	67
ŞEKİL 121 E-POSTA AYARLARI İZLEME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	67
ŞEKİL 122 E-POSTA ALARMI ALICISI EKLEME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	68
ŞEKİL 123 E-POSTA ALARMI ALICISI GİRİŞİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	68
ŞEKİL 124 EKLENEN E-POSTA ALARMI ALICISINI KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	68
ŞEKİL 125 RİSK GRUBUNA İLİŞKİN TANIMLAMALARI KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	69
ŞEKİL 126 E-POSTA ALARMI ALICILARINI SİLME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	69
ŞEKİL 127 E-POSTA ALARMI ALICISI SİLME İŞLEMİNİ ONAYLAMA EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	70
ŞEKİL 128 E-POSTA ALARMI ALICISI SİLME İŞLEMİNİ KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	70
ŞEKİL 129 RİSK GRUBUNA İLİŞKİN TANIMLAMALARI KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	70
ŞEKİL 130 RİSK GRUBUNA İLİŞKİN TANIMLAMALarda ONAY MEKANİZMASI EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	71
ŞEKİL 131 PIN KODU GöSTER BİLGİ PENCERESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	71
ŞEKİL 132 PIN KODU YENİLE BİLGİ PENCERESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	71
ŞEKİL 133 PIN KODU SİL BİLGİ PENCERESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	72
ŞEKİL 134 RİSK GRUBUNA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİ KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	72
ŞEKİL 135 RİSK GRUBUNA İLİŞKİN TANIMLAMALARI KAYDETME EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	72
ŞEKİL 136 PIN KODU Giriş EKRANI	73
ŞEKİL 137 YANLIŞ PIN KODU Girişİ HATA MESAJI	73
ŞEKİL 138 TEMİNAT SEKMESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	75
ŞEKİL 139 RİSKLİ HESAP EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	75
ŞEKİL 140 TEMİNAT SEKMESİ FİLTRELEME SEÇENEKLERİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	75
ŞEKİL 141 HESAPLARIN FİLTRELENMESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	76
ŞEKİL 142 TEMİNAT SEKMESİ VERİ AKTARMA SEÇENEĞİ	76
ŞEKİL 143 TEMİNAT SEKMESİ VERİ AKTARIM AYARLARI	76
ŞEKİL 144 TEMİNAT SEKMESİ TABLO AYARLARI EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	77
ŞEKİL 145 TEMİNAT KATSAYILARI SEKMESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	77
ŞEKİL 146 TEMİNAT KATSAYILARI SEKMESİ FİLTRELEME SEÇENEKLERİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	78
ŞEKİL 147 TEMİNAT KATSAYILARININ FİLTRELENMESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	78
ŞEKİL 148 TEMİNAT HESABINA BAĞLI İŞLEM HESAPLARINI SORGULAMA EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	78
ŞEKİL 149 HESAP HİYERARŞİSİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	79
ŞEKİL 150 ÜYENİN TÜM HESAPLARININ HİYERARŞİSİNİ SORGULAMA EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	79

HALKA AÇIK

ŞEKİL 151 ÜYENİN TÜM HESAPLARININ HİYERARŞİNİN EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	79
ŞEKİL 152 DURDURULAN HESAPLAR SEKMESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	80
ŞEKİL 153 DURDURULAN HESAPLAR SEKMESİ FİLTRELEME SEÇENEKLERİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	80
ŞEKİL 154 DURDURULAN HESAPLAR BİLGİSİNİN DOSYA FORMATINDA AKTARILMASI	81
ŞEKİL 155 DURDURULAN HESAPLAR BİLGİSİ DIŞA AKTARIM AYARLARI.....	81
ŞEKİL 156 DURDURMA GEÇMİŞİ SEKMESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	81
ŞEKİL 157 DURDURULAN ÜRÜNLER SEKMESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	82
ŞEKİL 158 DURDURULAN ÜRÜNLER SEKMESİ FİLTRELEME SEÇENEKLERİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ	82
ŞEKİL 159 DURDURULAN ÜRÜNLER BİLGİSİNİN DOSYA FORMATINDA AKTARILMASI	82
ŞEKİL 160 DURDURULAN ÜRÜNLER BİLGİSİ DIŞA AKTARIM AYARLARI.....	83
ŞEKİL 161 DURDURMA GEÇMİŞİ SEKMESİ EKRAN GÖRÜNTÜSÜ.....	83

Tablolar

TABLO 1 KULLANICI LİMİTLERİ / ÜYE AYARLARI SEKMESİ	9
TABLO 2 PTRM KULLANICI ARAYÜZÜ SİMGELERİ	12
TABLO 3: PTRM KULLANICI ARAYÜZÜ SİMGELERİ	12
TABLO 4: ENSTRÜMAN DURUMU SİMGELERİ	13
TABLO 5 TEMİNAT VE DURDURULAN HESAPLAR SEKMESİ SİMGELERİ	13
TABLO 6 GENİŞLETME VE DARALTMA DÜĞMELERİ	14
TABLO 7 GÜNCELLEMELERİ BAŞLATMA VE DURDURMA.....	16
TABLO 8: POZİSYON RİSK LİMİTLERİ	42

1. GİRİŞ

İşbu kullanım kılavuzu, Borsa ve üyelerine emir ve işlemlerden kaynaklanan riski takip ve kontrol imkânı vermek üzere tasarlanan BISTECH İşlem Öncesi Risk Yönetimi-PTRM uygulamasının nasıl kullanılacağını açıklamaktadır.

Bu kılavuzda yer alan bilgiler en iyi gayret ile hazırlanmış olup doğruluğu konusunda azami özen gösterilmekle birlikte, sunulan bilgilerin herhangi bir mevzuat ile çelişmesi durumunda mevzuat geçerli olup sunulan bilgilerin doğruluğu hususunda Borsa İstanbul A.Ş. tarafından hiçbir yükümlülük üstlenilmemektedir.

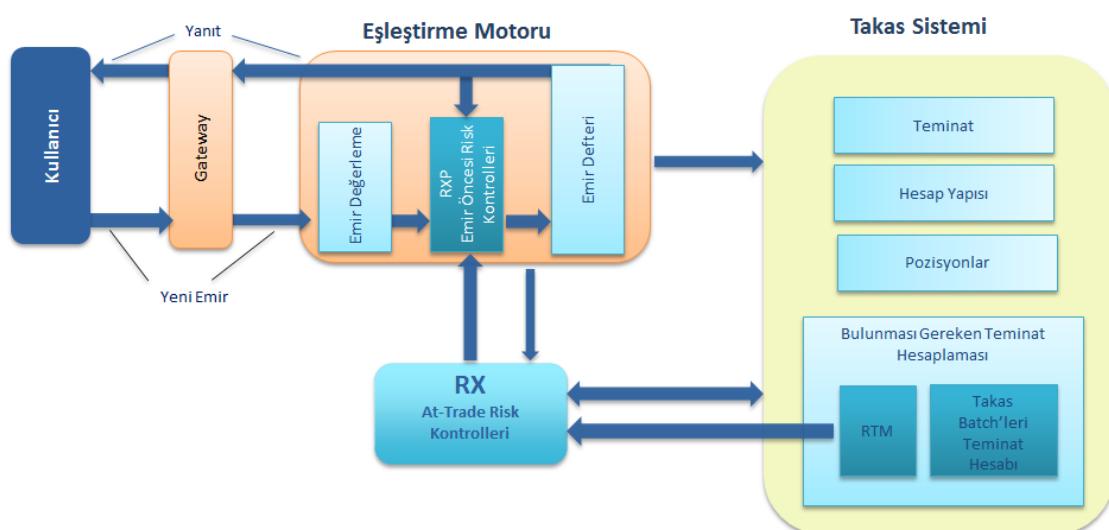
Borsa İstanbul A.Ş., gerekmesi halinde bu kılavuzda değişiklikler yapma ve değişiklikleri yayılama hakkına sahiptir.

2. GENEL İŞLEYİŞ

BISTECH İşlem Öncesi Risk Yönetimi -PTRM- uygulaması, emir ve işlemlerin yer aldığı eşleştirme motoruna (*matching engine*) entegre bir modül ile Takasbank gerçek-zamanlı risk yönetimi platformunun (*real-time risk management module-RTM*) bütünüleşmiş bir şekilde gerçek-zamanlı veri alışverişini yaparak çalıştığı bir risk yönetimi sistemidir (bkz: Şekil 1).

PTRM uygulaması; emir öncesi risk kontrollerini, eşleştirme motorundan önce konumlandırılmış emir öncesi risk kontrolü modülü (RXP) ile yapmaktadır. Sadeleştirilmiş ve hızlı bir algoritma ile emirler emir defterine girmeden emir öncesi risk kontrollerine tabi tutulmaktadır. RXP modülünde risk kontrollerinden geçen emirler, kabul edilmeleri halinde emir defterine yazılırlar ve eşleştirme motoru tarafından emir eşleştirme değerlendirmesine alınırlar. RXP risk kontrollerinden geçemeyen emirler ise emir defterine yazılmaz ve eşleştirme motorunun değerlendirmesine tabi olmadan iptal edilirler. Emirlerin, gecikme yaratmadan hızlı bir şekilde risk kontrollerine tabi tutulmasını esas alan RXP modülü RX Server ile senkronize bir şekilde çalışır.

Şekil 1 BISTECH İşlem Öncesi Risk Yönetimi- Genel İşleyiş

Diğer taraftan, işlem sonrası risk kontrolleri ise eşleştirme motorunun dışında yer alan Risk Yönetimi Sunucusu'nda -RX Server- yapılmaktadır. RX Server modülü, gün başında Takas sisteminden aldığı referans bilgiler (hesap yapısı, gün başı pozisyonları, birim teminat değerleri vs.) ile gün içinde Takasbank gerçek-zamanlı risk yönetimi platformundan -RTM- aldığı güncel bilgileri de kullanarak eşleştirme motoruna ilave bir yük getirmeden işlem sonrası risk kontrollerini yapar.

BISTECH PTRM uygulaması ile;

- risk grubu kontrolleri
- kullanıcı ve hesap yetkisine ilişkin kontroller
- hesap bazında teminat kontrolleri
- piyasa ve sicil bazında pozisyon limiti kontrolleri (yalnızca VİOP'ta)

yapılabilmektedir. Yapılan risk kontrolleri ve sonuçları PTRM Grafik Kullanıcı Arayüzü (PTRM GUI) ile takip edilmektedir.

Bu kontollere ilave olarak, çeşitli sebeplerden dolayı (Borsa, Takasbank veya limit aşımı gibi) durdurulan hesapların takibi de PTRM GUI üzerinden gerçekleştirilmektedir.

Borsa Üyeleri, PTRM GUI uygulamasına Uzak Erişim Ağrı (UEA) üzerinden bağlanabilmektedir. PTRM'ye GUI üzerinden giriş yapmak için gerekli olan kullanıcılar Borsa tarafından sağlanmaktadır.

3. SİSTEM GEREKSİNİMLERİ VE PTRM GUI KURULUM

3.1. Sistem Gereksinimleri

BISTECH PTRM uygulamasının kullanılabilmesi için, bilgisayarınızda “Windows” işletim sistemi kurulu olması gerekmektedir. Ayrıca internet bağlantısına ve bir Web tarayıcısına ihtiyacınız olacaktır. Google Chrome, Internet Explorer, Firefox, vb. tüm internet tarayıcıları desteklenmektedir.

3.2. Uygulamanın Başlatılması ve Kurulumu

Uygulamayı yüklemek ve çalıştırmak için aşağıdaki adımları izleyiniz:

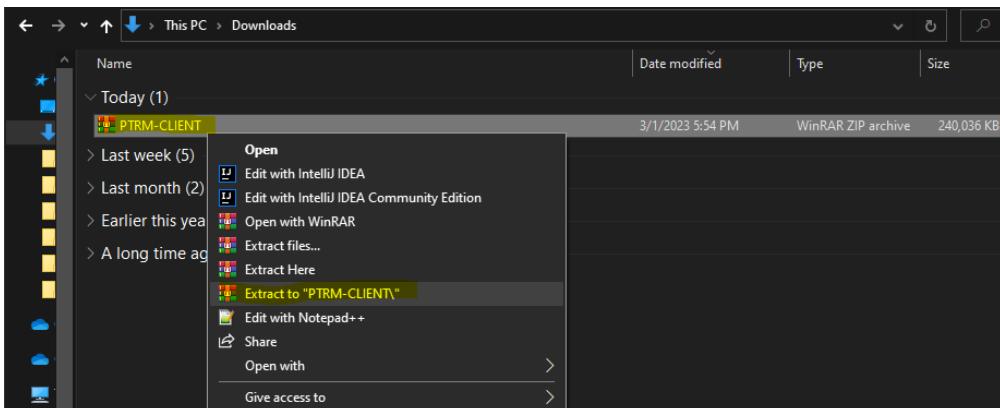
1. Web tarayıcınızı açın ve Borsa tarafından bağlantı adresi belirtilen başlatma sayfasına gidiniz.
2. *Launch BISTECH PTRM Client* linkine tıklayınız.

Şekil 2 PTRM Uygulamasının Başlatılması

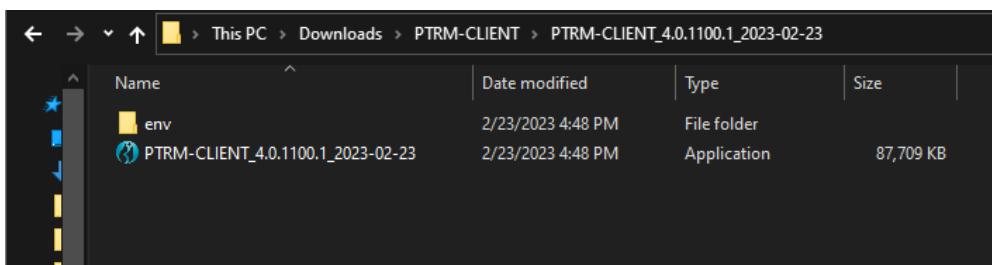
- PTRM uygulamasını kurmak için *PTRM-CLIENT.zip* dosyasını indirip masaüstüne kaydediniz. Zip dosyası indirildikten sonra klasör dışarı çıkartılmalıdır.

Şekil 3 PTRM Uygulamasının Kurulması

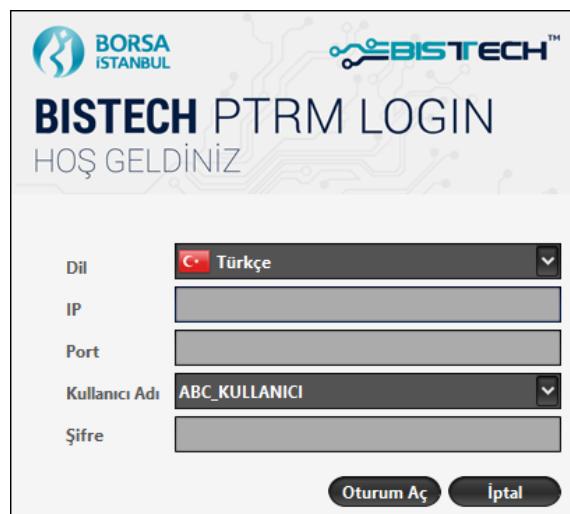
- PTRM-CLIENT exe dosyasının isimlendirilmesinde sürüm numarası ve tarih bilgileri yer almaktadır. PTRM GUI uygulaması exe dosyası çalıştırılarak başlatılır. Uygulamanın çalıştırılabilmesi için exe dosyası ve env klasörü Şekil 4'deki gibi beraber bulunmalıdır.

Şekil 4 PTRM Uygulamasının Kurulması

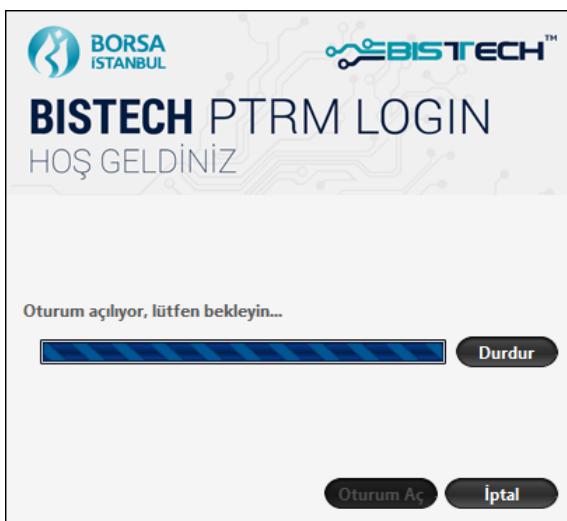
- Uygulamada kullanılacak dil seçeneklerinden İngilizce veya Türkçeyi seçiniz.
- Kullanıcı adınızı ve şifrenizi giriniz (uyelerimiz "connect" üzerinden erişir).
- IP ve Port bilgilerini giriniz (uyelerimiz "connect" üzerinden erişir).
- Oturum aç düğmesine tıklayınız.

Şekil 5 PTRM Uygulaması Giriş Ekranı

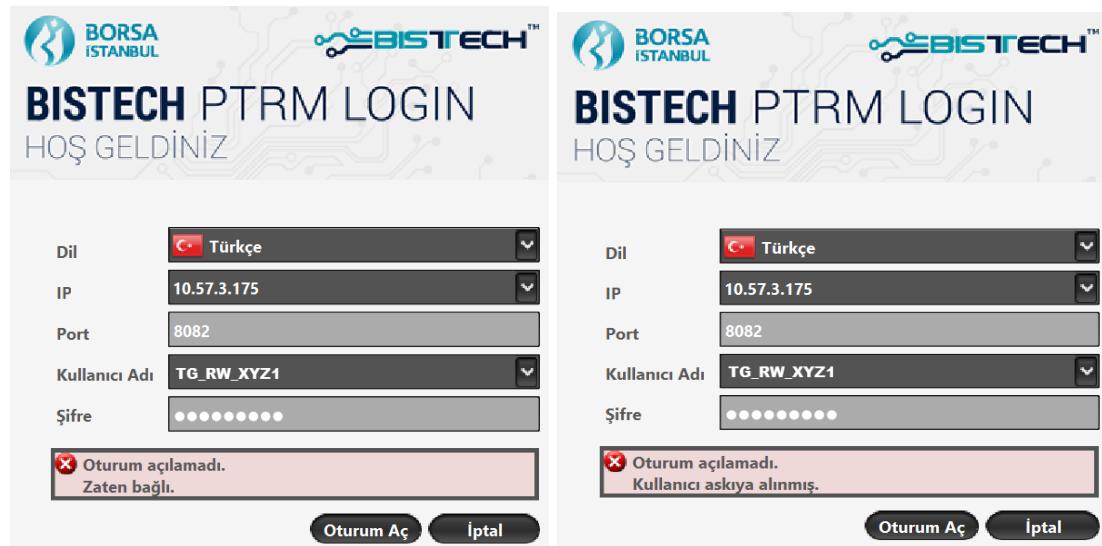

9. Giriş yapıldıktan sonra BISTECH PTRM uygulamasının arayüzü görüntülenecektir.
10. İlk kez kurulum işlemleri tamamlandığında, bir sonraki PTRM GUI ekranlarına bağlanmak için masaüstüne yerleştirilmiş kısayol tuşunu kullanarak uygulamaya giriş yapabilirsiniz.
11. Uygulamaya girerken aşağıdaki hatalarla karşılaşılabilir.
  - **Zaten bağlı:** Giriş yapmaya çalışığınız kullanıcı sisteme zaten bağlı ise bu uyarıyı alırsınız.
  - **Oturum açma kapalı:** Giriş yapmaya çalışığınız ortam kapalı olduğu durumda bu uyarıyı alırsınız.
  - **Kullanıcı kilitli:** Kullanıcınız kilitlendiye bu uyarıyı alırsınız. Kilidin kaldırılması için Connect uygulaması üzerinden talepte bulunabilirsiniz.
  - **Kullanıcı askıya alınmış:** Kullanıcınız askıya alındıysa bu uyarıyı alırsınız. Kullanıcınızın tekrar aktif hale getirilmesi için Connect uygulaması üzerinden talepte bulunabilirsiniz.
  - **Şifre süresi doldu:** Şifrenizin süresinin dolduğunu belirtir, kendiniz yeni şifre oluşturabilirsiniz.
  - **Önyüz kullanıcısı değil:** PTRM GUI kullanıcısı yerine başka tür bir kullanıcı ile bağlanmaya çalışığınızda bu uyarıyı alırsınız.
  - **Kullanıcı yok veya şifre hatalı:** Yanlış kullanıcı adı veya şifre ile sisteme bağlanmaya çalışığınızda bu uyarıyı alırsınız.
  - **Dahili sunucu hatası:** Versiyon uyuşmadığı durumda bu uyarı ile karşılaşılabilir, yeni versiyonu indirmelisiniz.
  - **Dahili köprü hatası:** Versiyon uyuşmadığı durumda bu uyarı ile karşılaşılabilir, yeni versiyonu indirmelisiniz.
  - **Dahili istemci hatası:** Versiyon uyuşmadığı durumda bu uyarı ile karşılaşılabilir, yeni versiyonu indirmelisiniz.

Şekil 6 PTRM Uygulaması Başarılı Giriş Ekranı

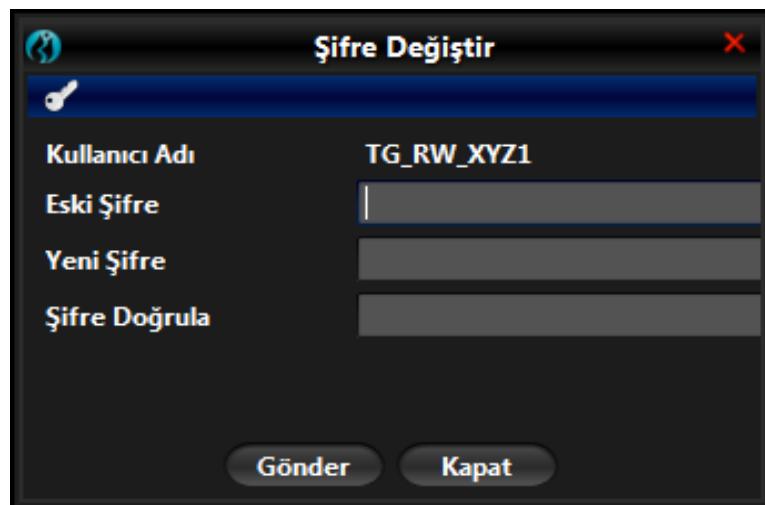
Şekil 7 PTRM Uygulaması Giriş Ekranı Alınabilecek Hata Örnekleri

3.3. Şifre Değiştirme

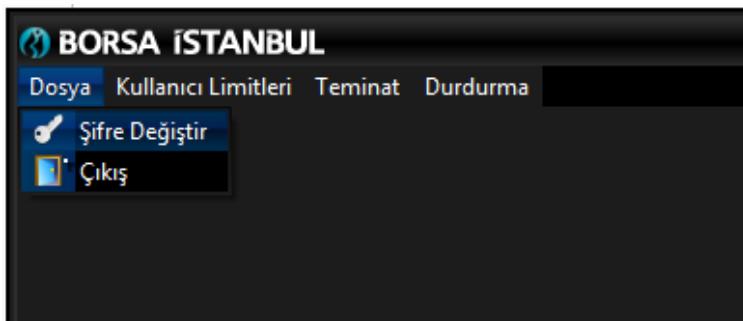
BISTECH PTRM GUI uygulamasına ilk kez giriş yapıldığında aşağıda yer alan şifre değiştirme ekranı görüntülenecektir. Bu ekrandan, Borsa tarafından belirlenen ve Üye kullanıcısına verilen ilk kullanıcı şifresinin değiştirilmesi sistem tarafından gerekli tutulmaktadır.

Şekil 8 PTRM Uygulaması Şifre Değiştirme Ekran Görüntüsü

Yukarıda gösterildiği şekilde, Borsa tarafından verilen kullanıcı şifresi değiştirilerek Gönder tuşu ile sisteme kaydedilir. Bundan sonraki girişlerde yeni şifre kullanılır.

Şekil 9 PTRM Uygulaması Şifre Değiştirme Menüsü

Ayrıca; Borsa İstanbul A.Ş. kullanıcı şifre politikası gereği, PTRM kullanıcının şifrelerini 90 günde bir değiştirilmek durumundadır. Bu kapsamda, BISTECH PTRM kullanıcı arayüzünde yer alan “Dosya” menüsü altında yer alan “Şifre değiştir” sekmesi ile kullanıcılar gerek gördükleri durumlarda veya şifre süresinin dolması nedeniyle yeni şifrelerini belirleyebilecektir.

Not: Mevcut veya yeni şifrelerin PTRM kullanıcıları tarafından saklanması ve kimse ile paylaşılmaması üyelerin sorumluluğundadır.

Üyeler, PTRM kullanıcı bilgilerine, Borsa tarafından belirlenen ilk şifrelerine ve PTRM GUI bağlantı IP adreslerine BISTECH Connect sistemi üzerinden erişebilirler.

3.4. PTRM Uygulamasının Güncellenmesi

PTRM uygulaması güncellendiğinde, eski uygulama kısayolu ile girilmesi durumunda aşağıdaki hata ekranı ile karşılaşılır. Bağlanılacak ortamda çalışan sunucu versiyonu ile uygulama versiyonu aynı olmalıdır. Versiyon hatası alındığı durumda Şekil 3'deki zip dosyasının güncel hali web sayfasından tekrar indirilmelidir.

Şekil 10 PTRM Uygulaması Güncelleme Uyarısı

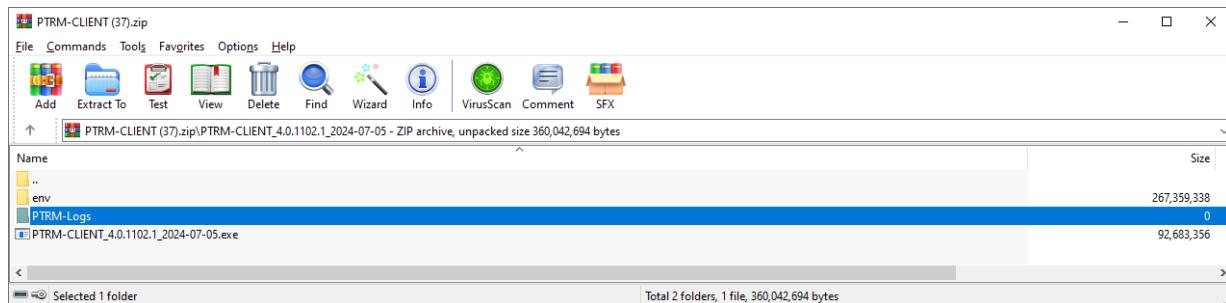

3.5 PTRM Log Dosyası

PTRM uygulaması logları log dosyasında kayıt altında tutulur. Üye herhangi bir problemle karşılaşması durumunda log dosyasına erişim sağlayabilir ve log kayıtlarıyla birlikte Borsa ile iletişime geçebilir.

3.2. Uygulamanın Başlatılması ve Kurulumu başlığında da belirtildiği gibi kurulum tamamlandıktan sonra aynı dosya içerisinde aşağıda ekran görüntüsü verilen PTRM log dosyasına ulaşılabilir.

Şekil 11 PTRM Log Dosyası Ekran Görüntüsü

4. PTRM KULLANICI ARAYÜZÜ

BISTECH PTRM kullanıcı arayüzü (PTRM GUI) üzerinden, risk grubu kontrolleri, hesap bazında teminat kontrolleri ve durdurulan hesap bilgilerinin takibi gerçek zamanlı olarak izlenebilmektedir.

4.1. Menüler

BISTECH PTRM kullanıcı arayüzü “Kullanıcı Limitleri”, “Teminat” ve “Durdurma” menülerinden oluşur.

4.1.1. Kullanıcı Limitleri

Kullanıcı Limitleri menüsü “Üye Ayarları” sekmesini içerir. Bu sekme aşağıdaki ekran görüntüsünde numaralandırılan ve tabloda detaylı açıklanan bölümlerden oluşur:

Şekil 12 Kullanıcı Limitleri / Üye Ayarları Sekmesi Ekran Görüntüsü

The screenshot shows the BISTECH PTRM application window titled "BISTECH PTRM | TG_RW_XYZ1@10.57.5.9". The top navigation bar includes "Dosya", "Kullanıcı Limitleri", "Teminat", "Durdurma", "Üye Ayarları", "Risk Grubu", and "Üye/Risk Grubu". The "Üye Ayarları" tab is selected. The main area has tabs: "Mevcut Kullanım", "Limitleri Düzenle", "Kullanıcılar", and "E-posta Alarmları". The "Limitleri Düzenle" tab is selected. It displays a table of user limits with columns: "İsim", "Hesaplama", "Açık Alış Emri...", "Açık Satış Emri...", "Alış İşlemleri", "Satış İşlemleri", "Net İşlem", "Toplam Açık...", "Toplam Alış", "Toplam Satış", "Toplam Açıj...", "Toplam Net...", "Toplam Net...", "Maksimum...", "Maksimum...", "Fiyat Limiti", and "Tekrarlayan...". The table includes rows for TRT120128T11-FKESN-Type 5, BAP KES TL DBS OPS TRY G..., AKBANK, and REPO TERS REPO PAZARI NO... . Below this is a section titled "Ertesi gün değişiklikleri" with a similar table structure for the next day's changes.

Tablo 1 Kullanıcı Limitleri/ Üye Ayarları Sekmesi

Alan	İşlevi
1	Risk Grubu Paneli: Risk Grubu paneli üye kullanıcılarının gruplandırılmasıyla oluşturulan risk gruplarını hiyerarşik olarak görüntüler.
2	Mevcut Kullanım Sekmesi: Risk grubu için düzenlenen tüm limitlerin anlık tüketim durumunu gösterir.
3	Limitleri Düzenle Sekmesi: Limitleri düzenleyen sekmesi bir risk grubuna limit atamanızı ya da mevcut limitleri düzenlemenize imkân tanır.
4	Kullanıcılar Sekmesi: Kullanıcılar sekmesi hangi kullanıcıların bir risk grubuna atandığını görüntülemeye, risk grubuna yeni kullanıcı eklenmesine ve risk grubundan kullanıcı çıkarılmasına imkân tanır.
5	E-posta Alarmları Sekmesi: E-posta alarmları sekmesi risk grubu için ihlal, uyarı, bildirim alarmlarının gönderildiği e-posta adresinin tanımlandığı alandır. Bu sekme aynı zamanda ilgili gruba hangi türde alarmların gönderileceğini belirlemenize imkân tanır.
6	Gün İçi Değişiklikler Paneli: Gün içi değişiklikler paneli, kaydedildiğinde sistemde hemen geçerli olan değişiklikleri gösterir.
7	Ertesi Gün Değişiklikleri Paneli: Ertesi gün değişiklikleri paneli, kaydedildiğinde borsa veri tabanına gönderilen ve ertesi gün sistem açıldığında etkin hale gelen değişiklikleri gösterir. Herhangi bir ertesi gün değişikliği olmaması durumunda bu panel gösterilmmez.

4.1.2. Teminat

Teminat menüsü “Teminat” ve “Teminat Katsayıları” sekmlerini içerir. Bu sekmlerde yer alan bilgiler PTRM teminat hesaplamasında kullanılan katsayıların ve hesap bazında yapılan teminat kontrolleri sonuçlarının gerçek zamanlı izlenmesine imkân sağlar.

Şekil 13 Teminat Kontrolleri / Teminat Sekmesi Ekran Görüntüsü

Üyeler / Hesaplar		Kullanılabilir Teminat	Kullanılan Teminat	Kalan Teminat	Hesaplama Yöntemi
BI XYZ		0	0	0	
DE-1		0	0	0	
DE-11		0	0	0	
DE-15		0	0	0	
DE-19		0	0	0	
DE-23		0	0	0	
DE-EXTRA-MRGN		0	0	0	
DE-JACL		0	0	0	
FI-MI-M-CCP		11,814	0	11,814	Normal
FI-MI-M-CCP		140,003	0	140,003	Normal
FI-MI-M-NCCP		0	0	45,048	Normal
FI-MI-P-CCP		45,048	0	0	Normal
FI-MI-P-CCP		0	0	0	Normal
FI-MI-P-NCCP		0	0	0	Normal
FI-MI-P-NCCP		0	0	0	Normal
PM-MI-P-NCCP		0	0	0	
PM-POS-P		0	0	0	
TAKAS-P		0	0	0	

Şekil 14 Teminat Kontrolleri / Teminat Katsayıları Sekmesi Ekran Görüntüsü

4.1.3. Durdurma

Durdurma menüsü “Hesap” ve “Ürün” menülerini içerir.

Hesap

Durdurma menüsü altında yer alan “Hesap” menüsü “Durdurulan Hesaplar” ve “Durdurma Geçmiş” sekmelerini içerir. PTRM işlem öncesi risk kontrolleri ve Takasbank işlem sonrası risk kontrolleri sonucunda otomatik veya manuel olarak durdurulan hesaplara ya da üyenin durdurulması halinde buna ilişkin bilgiler bu sekmeler üzerinden takip edilebilir.

Şekil 15 Durdurulan Hesaplar Sekmesi Ekran Görüntüsü

Şekil 16 Durdurulan Hesaplar/ Durdurma Geçmiş Sekmesi Ekran Görüntüsü

BISTECH PTRM | TG_RW_XYZ1@10.57.5.9

Durdurma Geçmiş

Durdurma ...	Üye	Hesap	Durdurma Seviyesi	Durum	Durdurma Kaynağı	Durdurma Mesajı Tipi	Bekleyen Emir Durumu	Zaman	Durdurma Sebebi
XYZ-00001	XYZ		Üye	Bütün Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	19.10.2017 16:21:55.216	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00002	XYZ	FI-GOV-MM	İşlem Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	Takas Ekrani - Takasbank	Durdurma		16.10.2017 10:53:33.310	TEST
XYZ-00003	XYZ	FI-XYZ	İşlem Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	Takas Ekrani - Takasbank	Durdurma		16.10.2017 11:00:37.164	TEST
XYZ-00004	XYZ	FI-MJ-M-CCP	Teminat Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	Takasbank Risk Alarm	Durdurma		19.10.2017 12:19:54.758	LIMIT: GaugeType:Account ...
XYZ-00005	XYZ	FI-MJ-P-CCP	Teminat Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	Takasbank Risk Alarm	Durdurma		19.10.2017 12:19:54.735	LIMIT: GaugeType:Account ...
XYZ-00006	XYZ	FI-MJ-P-CCP	Teminat Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	Takasbank Risk Alarm	Durdurma		17.10.2017 15:01:26.784	LIMIT: GaugeType:Account ...
XYZ-00007	XYZ	FI-MJ-M-CCP	Teminat Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	Takasbank Risk Alarm	Durdurma		17.10.2017 15:01:26.621	LIMIT: GaugeType:Account ...
XYZ-00008	XYZ	FI-COR-MM	İşlem Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	Takas Ekrani - Takasbank	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	09:27:49.058	TEST
XYZ-00009	XYZ	FI-MJ-M-CCP	Marjin Hesabı	Pozisyon Artıncı Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	09:30:34.698	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00010	XYZ	FI-MJ-P-CCP	Marjin Hesabı	Pozisyon Artıncı Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma		09:30:54.173	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00011	XYZ	FI-MJ-M-CCP	Marjin Hesabı	Pozisyon Artıncı Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	09:32:15.341	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00012	XYZ	FI-MJ-P-NCCP	Marjin Hesabı	Pozisyon Artıncı Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	09:32:36.663	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00013	XYZ	FI-MJ-P-NCCP	Marjin Hesabı	Pozisyon Artıncı Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma İptali		09:33:00.086	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00014	XYZ	FI-MJ-P-NCCP	Marjin Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	09:33:06.273	BISTECH PTRM: [TEST]

BI-XYZ FI-MJ-PM-NCCP									
Durdurma ...	Üye	Hesap	Durdurma Seviyesi	Durum	Durdurma Kaynağı	Durdurma Mesajı Tipi	Bekleyen Emir Durumu	Zaman	Durdurma Sebebi
XYZ-00012	XYZ	FI-MJ-P-NCCP	Marjin Hesabı	Pozisyon Artıncı Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	09:32:36.663	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00013	XYZ	FI-MJ-P-NCCP	Marjin Hesabı	Pozisyon Artıncı Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma İptali		09:33:00.086	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00014	XYZ	FI-MJ-P-NCCP	Marjin Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	09:33:06.273	BISTECH PTRM: [TEST]

14 kayıt
Durdurulan hesaplar referans veri yüklemesi tamamlandı.

Ürün

Durdurma menüsü altında yer alan Ürün Menüsü “Durdurulan Ürünler” ve “Ürün Durdurma Geçmiş” sekmelerini içerir. Bu sekmeler altında ileri bir tarihte Takasbank tarafından devreye alınması planlanan ve ViOP’ta işlem gören sözleşmeler için tanımlanacak ve sicil bazlı parasal büyülü olarak tahsil edilecek olan limitlere ilişkin durdurmalar ve durdurma geçmişi, sicile bağlı hesaplar bazında takip edilebilecektir.

Şekil 17 Durdurulan Ürünler Sekmesi Ekran Görüntüsü

BISTECH PTRM | TG_RW_XYZ1@10.57.5.9

Durdurulan Ürünler

Hesap/Durdurma ...	Üye	Hesap	Ürün Türü	Durdurma Ürün N...	Ürün	Sicil Numarası	Durum	Bekleyen Emir Dur...	Zaman	Durdurma Sebebi
--------------------	-----	-------	-----------	--------------------	------	----------------	-------	----------------------	-------	-----------------

Şekil 18 Durdurma Geçmiş Sekmesi Ekran Görüntüsü

BISTECH PTRM | TG_RW_XYZ1@10.57.5.9

Ürün Durdurma Geçmiş

Durdurma No	Üye	Hesap	Ürün Türü	Durdurma Ürün...	Ürün	Sicil Numarası	Durum	Durdurma Kayn...	Durdurma Mesa...	Bekleyen Emir ...	Zaman	Durdurma Sebebi
-------------	-----	-------	-----------	------------------	------	----------------	-------	------------------	------------------	-------------------	-------	-----------------

4.2. Simgeler

BISTECH PTRM kullanıcı arayüzünde yer alan simgeler ve fonksiyonları aşağıdaki tabloda açıklanmıştır. Simgelerin üzerinde imleç ile durulması durumunda açıklamaların görüntülenmesi de mümkündür.

Tablo 2 PTRM Kullanıcı Arayüzü Simgeleri

Simge	Komut
	Simge Durumuna Küçült: Uygulamayı görev çubuğunuzda simge durumuna küçültür. Ekrani Kapla: Uygulamayı tüm ekranınızı doldurmak üzere ekran boyutuna getirir. Kapat: Uygulamayı kapatır.
	Değişiklikleri Geri Al: Kaydedilmemiş her türlü değişikliği geri alır.
	Değişiklikleri Kaydet: Güncel değişikliklerinizi kaydeder.
	Ekle: Bir limit, kullanıcı veya e-posta hesabı ekler.
	Kaldır: Bir limiti, kullanıcıyı veya e-posta alıcısını çıkarır.
	Filtre: Üye Ayarları, Teminat, Teminat Katsayıları ve Durdurulan Hesaplar sekmelerinde filtreleme seçenekleri sunar.

Kullanıcı Limitleri menüsü altında bulunan “Üye Ayarları” sekmesindeki gün içi değişiklikler ve ertesi gün değişiklikleri bölgelerinde yapılan değişikliklerin durumu aşağıda tabloda bulunan simgeler ile belirtilir.

Tablo 3: PTRM Kullanıcı Arayüzü Simgeleri

Simge	Komut
	Silinecek: Bu ögenin kaydedilmiş olduğunu ve ertesi gün geçerli olacak şekilde kaldırılmak üzere işaretlendiğini belirtir.
	Eklenecek: Bu ögenin kaydedilmiş olduğunu ve ertesi gün geçerli olacak şekilde eklenmek üzere işaretlendiğini belirtir.

Kullanıcı Limitleri menüsünde “Mevcut Kullanım” ve “Limitleri Düzenle” sekmesinde sağ köşede bulunan “Ayarlar” kısmında () bu ekranlara gelen bilgileri düzenlemek mümkündür.

“Limitleri Düzenle” sekmesinde “Enstrüman Durumu” kolonunda enstrümanların durumuna ilişkin olarak bazı özel durumlarda aşağıdaki simgeler yer alabilir.

Tablo 4: Enstrüman Durumu Simgeleri

Simge	Tanım
	PTRM GUI kullanıcısının ilgili enstrümanda değişiklik yapma yetkisi olmadığını gösterir. Bu durumda enstrümanların limitleri değiştirilemez ve silinemez.
	İlgili enstrümanın itfa veya başka geçerli sebeplerden dolayı Borsa piyasalarında artık işlem görmediğini gösterir. Bu durumda enstrümanların limitleri değiştirilemez. Ancak, enstrümana ilişkin limitler silinebilir.

Şekil 19 Enstrüman Durumu Kolonu Ekran Görüntüsü

Teminat menüsü altında “Teminat” sekmesinde bulunan üye ve hesapları ile Durdurma menüsü altında “Durdurulan Hesaplar” sekmesindeki durdurulan üye ve hesaplarına ilişkin bilgiler gösterilirken aşağıdaki tabloda bulunan simgeler de kullanılır.

Tablo 5 Teminat ve Durdurulan Hesaplar Sekmesi Simgeleri

İkon	Tanım
	İşlem Hesabı: ilgili hesabın üyenin işlem hesabı olduğunu belirtir.
	Marjin Hesabı: ilgili hesabın üyenin marjin hesabı olduğunu belirtir.
	Teminat Hesabı: ilgili hesabın üyenin teminat hesabı olduğunu belirtir.
	Üye: Üyenin kendisini ifade eder.

4.3. Menü Kısayolları

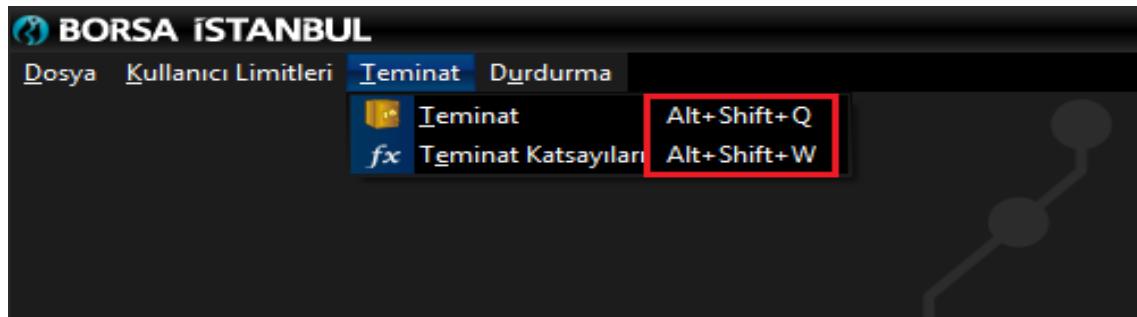
Alt + <altı çizili harf> ile ilgili menü başlığı açılır.

Şekil 20 PTRM Menü Kısayolları

Sekmeler ise sekme başlıklarının yanında belirtilen kısayol tuşları ile açılır.

Şekil 21 Sekme Kısayolları

4.4. Panellerin Genişletilmesi ve Daraltılması

BISTECH PTRM kullanıcı arayüzünde belirli bir paneli incelemek istemiyorsanız, daraltma düğmelerini kullanarak o paneli gizleyebilirsiniz. Alternatif olarak ise, genişletme düğmelerini kullanarak o paneli görüntüleyebilirsiniz.

Tablo 6 Genişletme ve Daraltma Düğmeleri

İKON	KOMUT
	Bu düğmelere tıklayarak kullanıcı arayüzündeki panelleri gizleyebilir veya görüntüleyebilirsiniz.

Şekil 22 Panelleri Genişletme ve Daraltma Düğmeleri Ekran Görüntüsü

4.5. Ekran Görünümünü Değiştirme

PTRM ekran görünümünü aynı anda iki farklı sekme görüntülenebilecek şekilde değiştirmek mümkündür. Kullanıcı kendi tercihine göre ekranı iki farklı sekme yan yana ya da alt alta açılabilecek şekilde

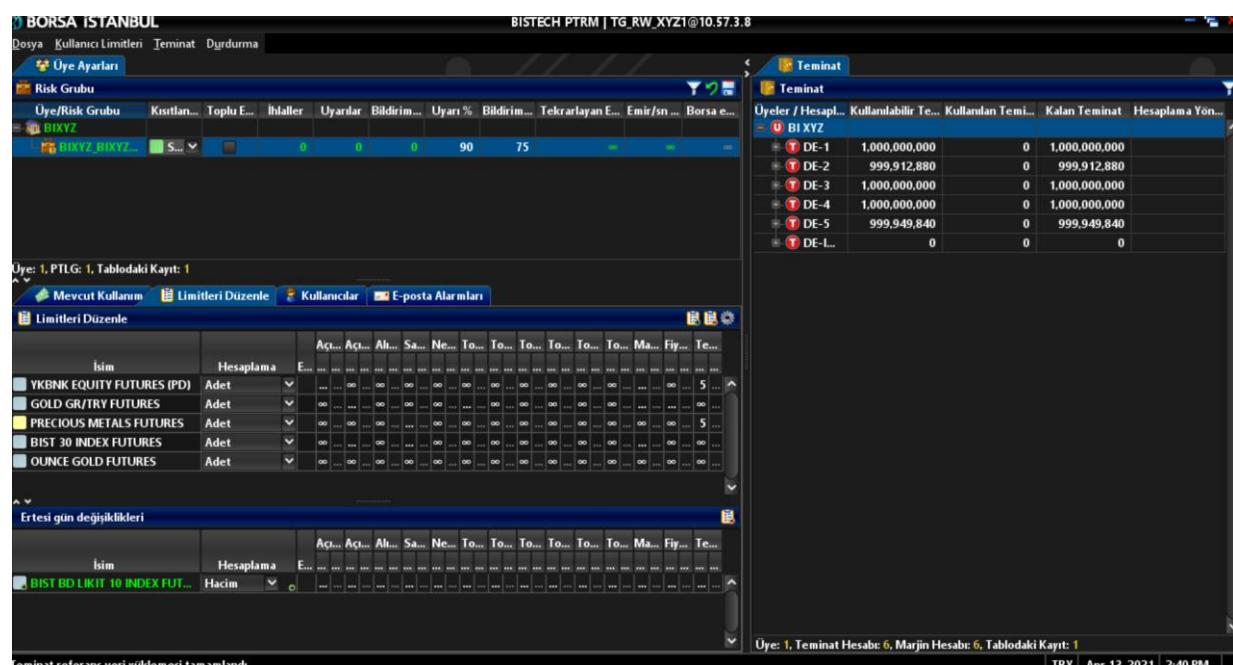
görüntüleyebilir. İlgili ayarlar sekme başlıklarına sağ tıklayarak açılan “Ekran Görüntüsünü Değiştir”, “Görüntü Tipini Değiştir”, “Sekmeleri Değiştir” seçenekleri altından yapılır.

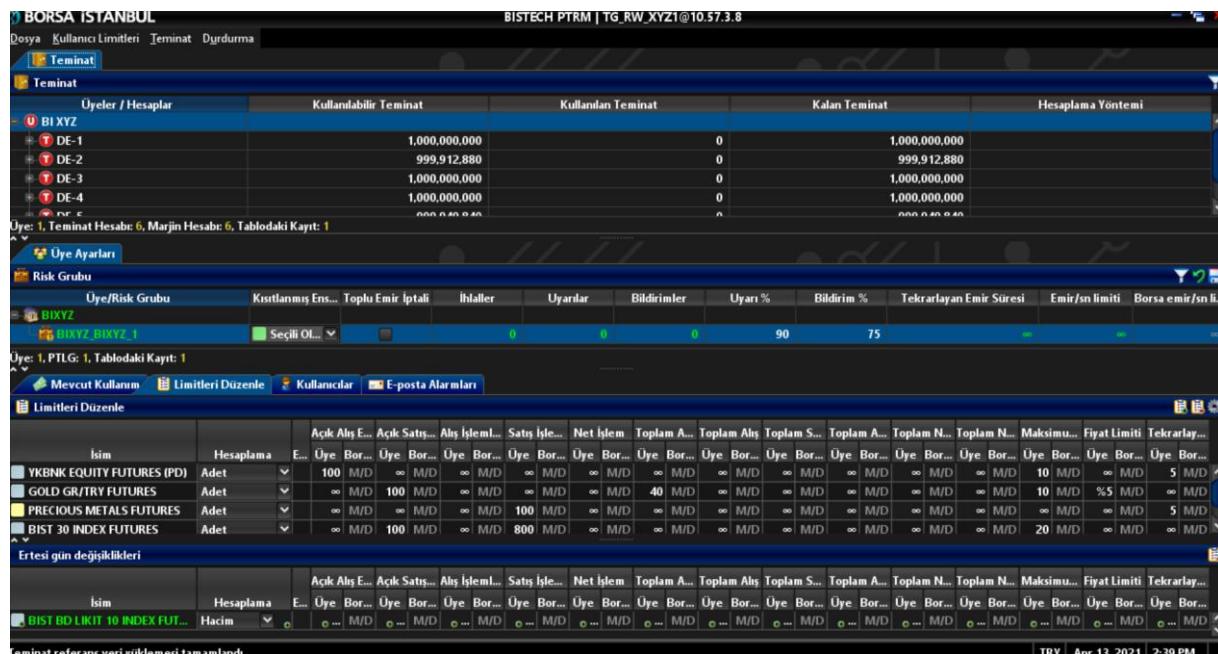
Şekil 23 Ekran Görünümünü Değiştirme Ekran Görüntüsü

“Ekran Görüntüsünü Değiştir” seçeneğinin tıklanmasıyla, ilgili sekme kullanıcının görüntü tipi tercihine göre bölünmüş ekranın sağına, ya da altına gönderilir. Görüntü tipi tercihi “Görüntü Tipini Değiştir” seçeneğiyle düzenlenir. “Sekmeleri Değiştir” seçeneği, sekme yerlerini değiştirir. “Sekmeyi Kapat” seçeneği ilgili sekmeyi kapatır.

Şekil 24 Yan Yana Sekmeler Ekran Görüntüsü

Şekil 25 Alt Alta Sekmeler Ekran Görüntüsü

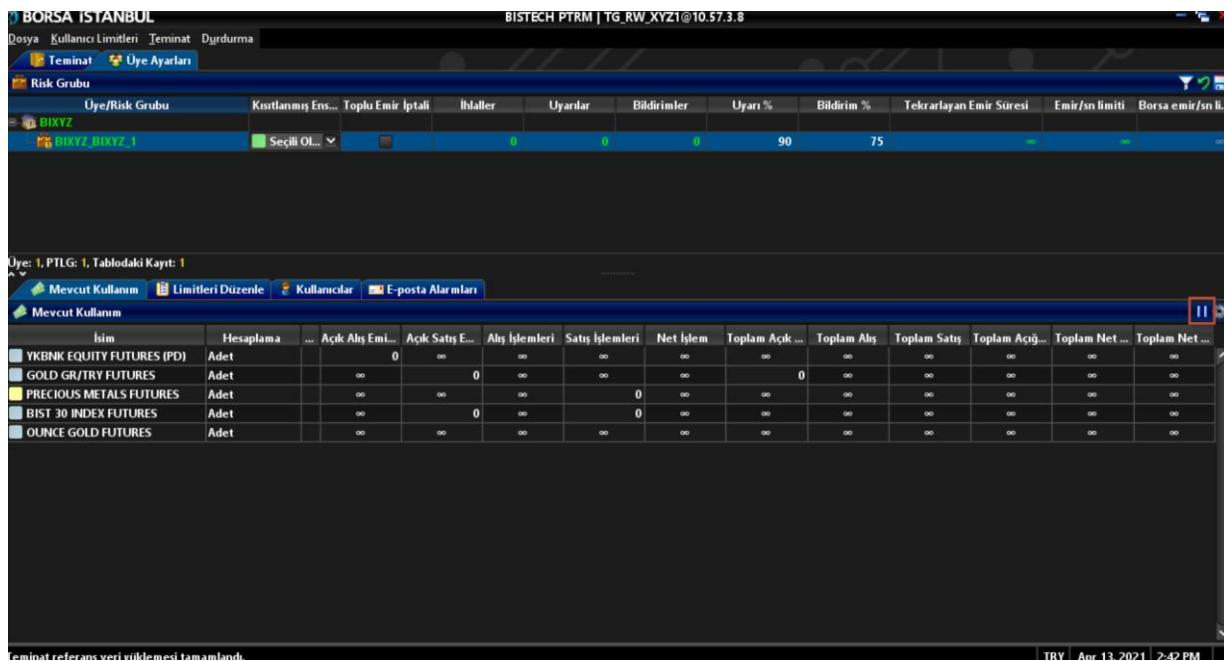
4.6. Güncellemeleri Başlatma ve Durdurma

Mevcut kullanım sekmesindeki veri güncellemlerini durdurmak ve uygulamada görüntülenen detayları incelemek için güncellemeye durdur butonuna tıklayınız. Güncellemeleri durdurmak sunucunun işleyişini etkilemez, sadece mevcut kullanım sekmesinde yer alan gerçek zamanlı güncellemeler duraklatılmış olacaktır. Sunucu, işlemleri ve risk kontrollerini gerçekleştirmeye devam edecektir.

Tablo 7 Güncellemeleri Başlatma ve Durdurma

İKON	KOMUT
	<ul style="list-style-type: none"> Güncellemeleri duraklatmak için, panelin sağ üst köşesindeki güncellemeye durdur düğmesine tıklayınız. En son sunucu verileriyle birlikte kullanıcı arayüzüne olan güncellemelere devam etmek için, panelin sağ üst köşesindeki güncellemeye başla düğmesine tıklayınız.

Şekil 26 Güncellemeleri Başlatma ve Durdurma Ekran Görüntüsü

5. KULLANICI LİMİTLERİ

Risk grubu kontrolleri üye tarafından tanımlanan limitler doğrultusunda gerçekleştirilir. Risk grupları üyenin kullanıcılarının gruplandırılmasıyla oluşturulur. Yüksek Frekanslı İşlem Kullanıcıları -HFT- hariç olmak üzere, üyeleri bu uygulamayı istege bağlı olarak kullanabileceklerdir. Bu fonksiyona ilişkin yetkiler talepleri doğrultusunda üyelere verilir.

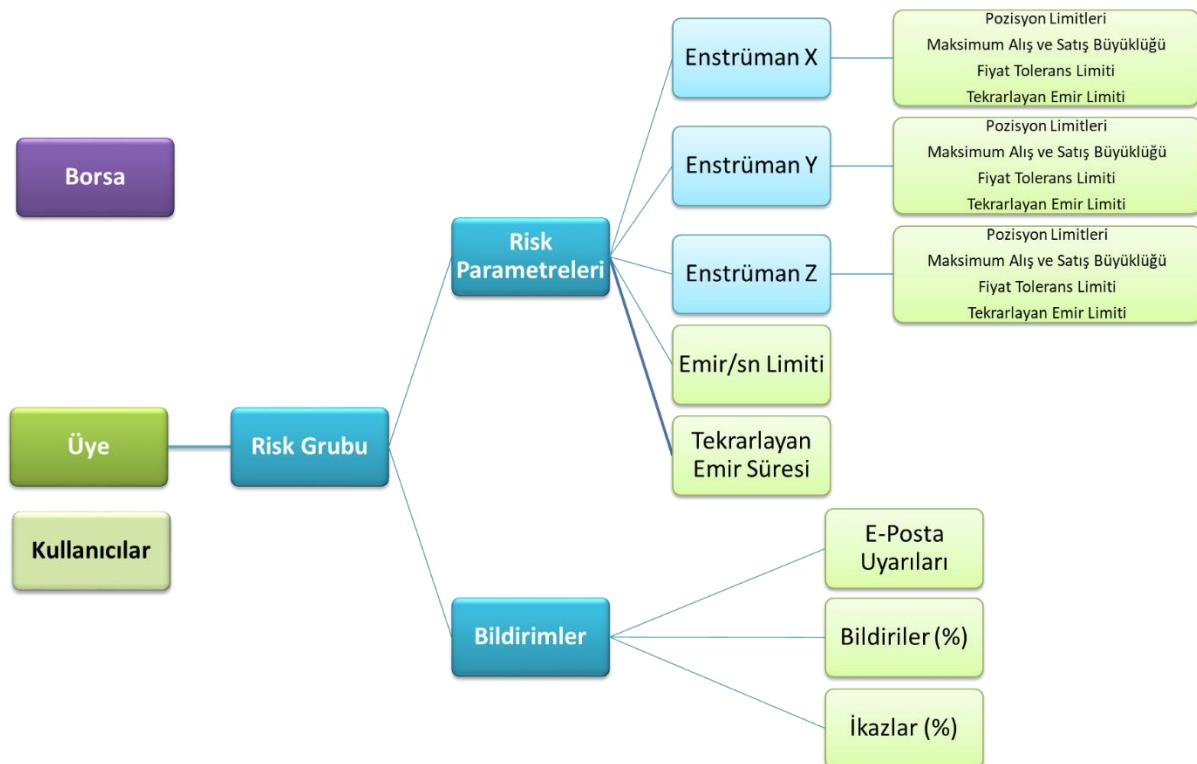
BISTECH sisteminde emir gönderen ve/veya işlem yapan kullanıcıların neden olabileceği çeşitli risklerin kontrolü “risk grubu” ile tanımlanan kullanıcı limitleri ile gerçekleştirilir. Üyenin veya ihtiyaç görmesi halinde Borsa’nın kullanıcıları gruplandırmasıyla risk grupları oluşturulur. Oluşturulan bu risk grupları seviyesinde belirlenen limitler ile aşağıdaki kontroller yapıılır:

- Emir Öncesi Risk Kontrolleri
  - Maksimum alış büyüklüğü ve maksimum satış büyüklüğü
  - İşlem yapılabilecek enstrüman kısıtı
  - Fiyat Toleransı Limiti
- Emir Sonrası & İşlem Anı Risk Kontrolleri
  - Pozisyon risk limitleri
  - Emir/sn. limiti
  - Tekrar eden emir süresi/limiti

Pozisyon risk limitleri, maksimum alış büyüklüğü ve maksimum satış büyüklüğü, fiyat tolerans limiti ve tekrar eden emir limiti kontrollerinde kullanılacak olan limitler ve hesaplama yöntemi bir risk grubu altında enstrüman tipi (Instrument Type) veya enstrüman sınıfı (Instrument Class) seviyesinde belirlenebilir.

Belirlenmiş risk limitlerine ulaşılması ya da aşılması halinde (tüketimin limite eşit ya da limitten büyük olması durumunda), limit aşımının gerçekleştiği enstrüman tipi ya da sınıfı *limit ihlali* durumuna geçer.

Şekil 27 Risk Grubu Yapısı

Bir risk grubu limit ihlalindeyken, risk grubu içindeki kullanıcılar:

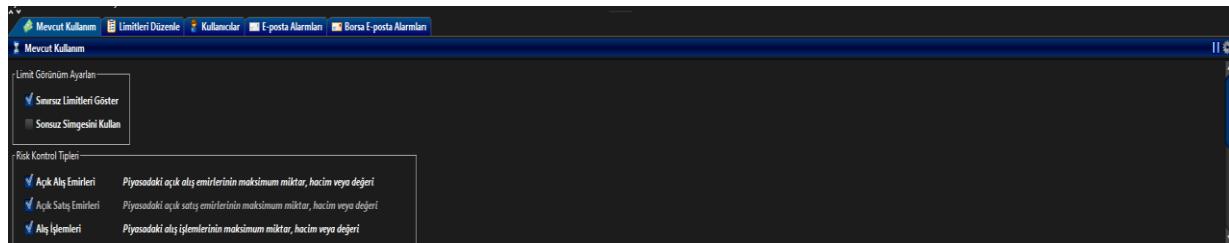
- İhlal edilmiş enstrüman tipi ve sınıfına ait enstrümanlarda yeni emir giremez.
- İhlal edilmiş enstrüman tipi ve sınıfına ait enstrümanlarda mevcut emirlerinde değişiklik yapamaz.
- Bekleyen emirleri iptal edebilir.
- İhlal edilmemiş enstrüman tipi ve sınıfına ait enstrümanlarda emir girişine devam edebilir.
- Risk grubu içindeki kullanıcıların limit aşımını önleyecek şekilde bekleyen emirleri iptal etmesiyle ihlal sınırlaması otomatik olarak kalkar. Borsa ya da üye, risk grubu tarafından ihlal edilen limiti gün içinde artırarak ihlal durumunu kaldırabilir.

Risk limitinin sıfır olarak tanımlanması ilgili limitin sonsuz olduğu anlamına gelir, sistem sıfır olarak tanımlanan risk limiti için herhangi bir kontrol yapmaz. Sıfır olarak belirlenmiş enstrüman tipi ya da enstrüman sınıfı limitlerinin gün içerisinde sıfırdan farklı bir değere çekilmesi durumunda ise günbaşından itibaren gerçekleşen işlemleri dikkate alarak tüketim verilerini yayılmaya başlar. Gün içinde tanımlanan sıfırdan farklı değer, tanımlamanın geçerli hale getirildiği andaki mevcut tüketimden küçükse bloke meydana gelir.

PTRM API'de sıfır tanımlı kalemler için tüketim verisi yayımlanmaz. PTRM GUI'de ise sıfır tanımlı kalemler için tüketim verisini görmek mümkündür.

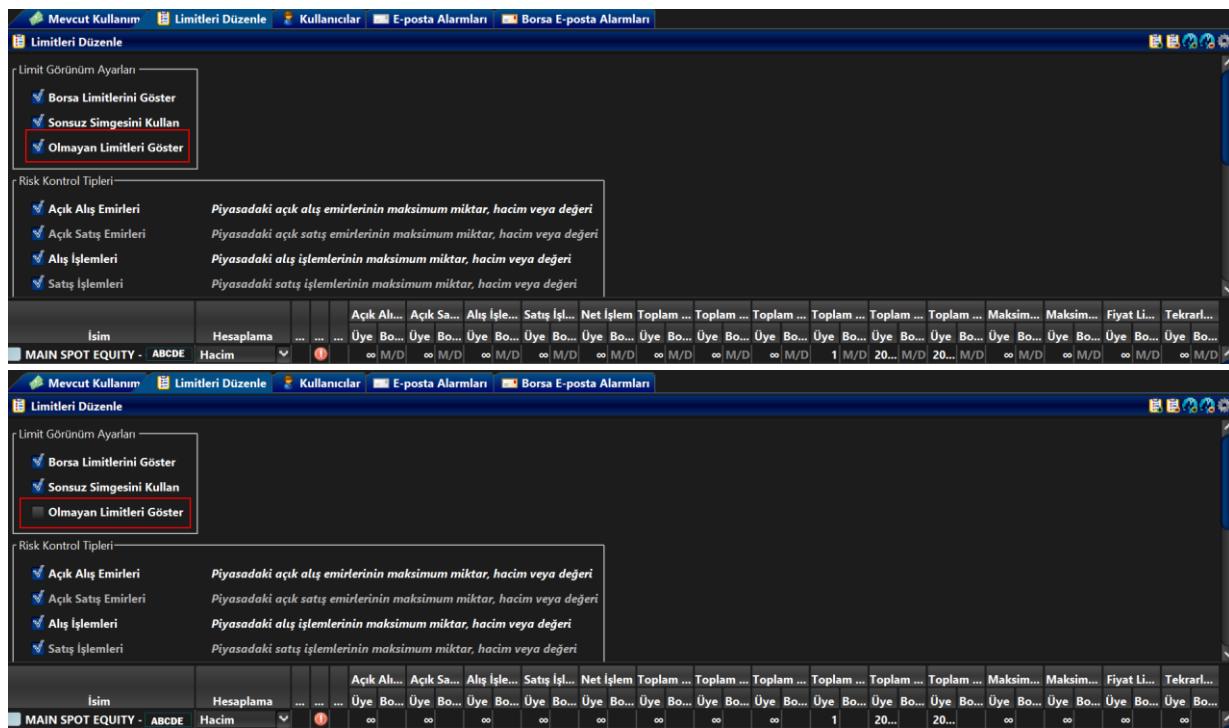
Mevcut kullanım ekranında sağ alt tarafta bulunan ayar butonuna tıklanarak ve açılan ekranda “Sonsuz Simgesini Kullan” butonundan tik işaretini kaldırıldığında sıfır tanımlı kalemlerin mevcut tüketimleri gösterilir.

Şekil 28 Mevcut Kullanım Ekranı

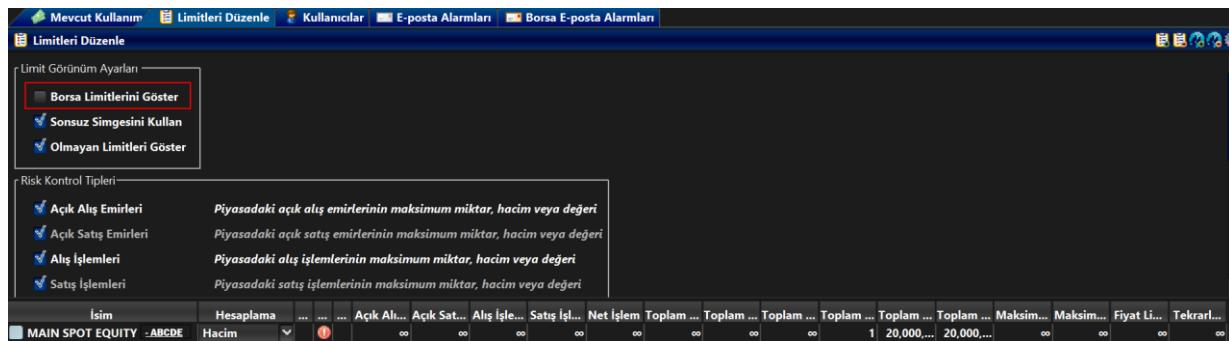

Limitleri ekranında “Olmayan Limitleri Göster” seçeneği işaretliken herhangi bir limit tanımı yapılmamış alanlar M/D şeklinde gözükürken seçenek işaretli değilse ilgili alanlarda herhangi bir bilgi bulunmaz. (bkz: Şekil 29)

Şekil 29 Limitleri Düzenle Ekranı

Limitleri düzenleme alanında Borsa tarafından tanımlanan limitlerin görünmesi istendiğinde seçenek tiklenir, Borsa tarafından tanımlanan limitlerin görünmesi istenmediğinde ise tik kaldırılabilir.

Şekil 30 Borsa Limitlerini Filtreleme

5.1. Risk Grubu Kontrollerine İlişkin Tanımlamalar

Kullanıcı limitlerine bağlı riskleri izlemek amacıyla oluşturulan risk grubu tanımlamalarının bazıları gün içi değişiklikler (yapıldığı andan itibaren geçerli) bazıları ise ertesi gün değişiklikleri (tanımlama yapılan günden bir gün sonra geçerli) olarak yapılmaktadır.

5.1.1. Gün İçi Değişiklikler

BISTECH PTRM kullanıcı arayüzünde yapıldığı anda etkin olan tanımlamalar aşağıda belirtildiği gibidir:

- Pozisyon limitleri, emir/saniye limiti, maksimum alış büyülüğu ve maksimum satış büyülüğu, tekrar eden emir limiti ve fiyat toleransı limitlerinin güncellenmesi
- E-posta uyarı & bildirim yüzdelerinin güncellenmesi
- E-posta alıcılarına ekleme yapılması
- Bir risk grubuna dahil edilmiş tüm kullanıcının emir göndermesinin engellenmesi ya da engellemelerin kaldırılması
- Emir/sn. limiti ihlalinden kaynaklanan engellemenin kaldırılması
- Bir risk grubuna dahil edilmiş kullanıcının işlem yapabileceği enstrümanların kısıtlanması
- Bir risk grubunun ihlal durumuna düşmesi halinde ya da izlenen kullanıcısının bağlantısının kopması halinde o gruba ait kullanıcının bekleyen emirlerinin otomatik olarak iptal edilmesi olan toplu emir iptalinin etkinleştirilmesi
- Bir risk grubuna dahil edilmiş tüm kullanıcının bekleyen tüm emirlerinin tek seferde iptal edilmesi
- Bir risk grubunda yer alan herhangi bir kullanıcının, bekleyen tüm emirlerinin tek seferde iptal edilmesi
- Üyenin tüm risk gruplarına dahil edilmiş tüm kullanıcının, bekleyen tüm emirlerinin tek seferde iptal edilmesi

Yukarıda belirtilen değişikliklerin yapılması sonrasında kaydedilmemiş olan gün içi değişiklikler gün içi değişiklikler panelinde görüntülenmektedir.

Şekil 31 Gün İçi Değişiklikleri Paneli Ekran Görüntüsü

The screenshot shows the BISTECH PTRM application window. At the top, there's a header bar with the title 'BISTECH PTRM | TG.RW_XYZ1@10.57.5.9'. Below the header, there are several tabs: 'BOSA ISTANBUL', 'Dünya', 'Kullanıcı Limitleri', 'Teminat', 'Durum', and 'Uye Ayarları'. The 'Uye Ayarları' tab is currently selected.

The main area contains three main sections:

- Risk Grubu:** A table showing risk group details. It has columns for 'Üye/Risk Grubu', 'Kesitlenmiş Enstrüman...', 'Toplu Emir İptali', 'İhlaller', 'Uyarılar', 'Bildirimler', 'Uyarı %', 'Bildirim %', 'Tekrarlayan Emir ...', 'Emir/sn limiti', and 'Borsa emr/sn limiti'. Two entries are listed: 'BIXYZ' (Status: Kapalı) and 'BIXYZ_BIXYZ_1' (Status: Kapalı).
- Limitleri Düzenle:** A table for configuring limits. It has columns for 'İsim' (Name), 'Hesaplama' (Calculation), and various limit parameters like 'Açık Alış Emri...', 'Açık Satış Emri...', 'Alış İşlemleri', etc., for different exchanges ('Borsa'). Several entries are listed, such as 'TRT120128T11-FKESN-Type 5', 'BAP KES TL DBS OPS TRY G...', 'AKBANK', and 'REPO TERS REPO PAZARI NO...'.
- Ertesi gün değişiklikleri:** A table for next-day changes. It has columns for 'İsim' (Name), 'Hesaplama' (Calculation), and various parameters for the next day. Entries include 'BAP PAY REPO (EQUITY REPO)', 'ODAS ELEKTRİK', 'AKSA ENERJİ', and 'EGE ENDÜSTRİ'.

5.1.2. Ertesi Gün Değişiklikleri

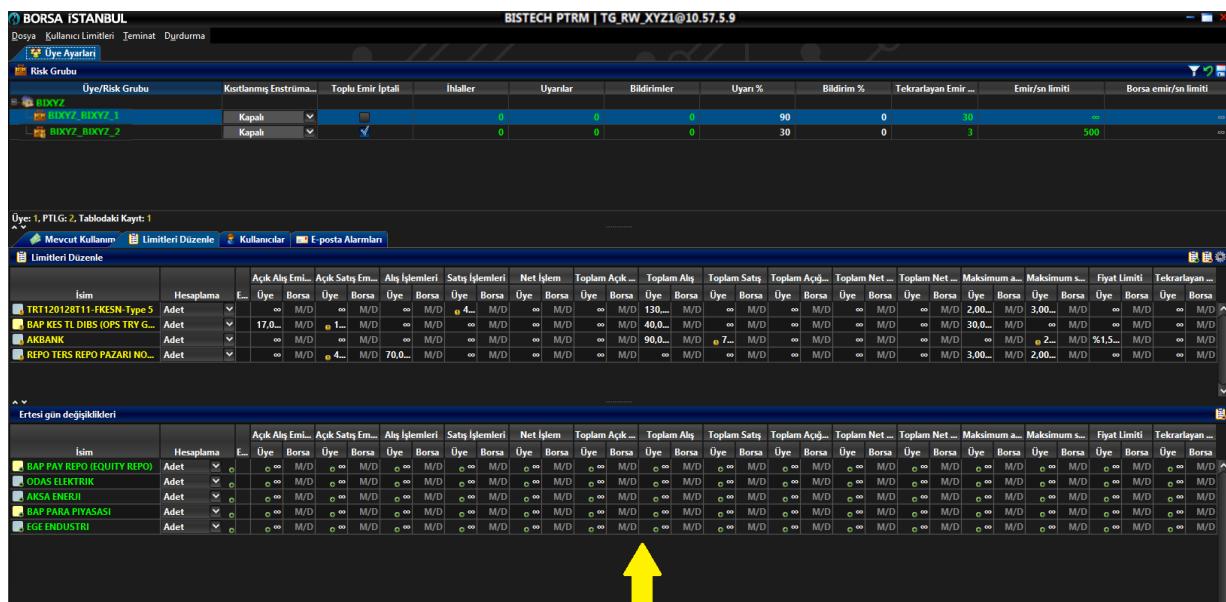
Ertesi gün değişiklikleri, PTRM GUI'de yapılmış kaydedildiklerinde Borsa veri tabanına gönderilir ve ertesi gün sistem açıldığında etkin hale gelir. Bu tanımlamalar aşağıda belirtildiği gibidir:

- Yeni bir limit ekleme ya da mevcut bir limiti silme
- E-posta uyarılarının etkinleştirilmesi
- E-posta alıcılarının silinmesi
- Risk gruplarına yeni kullanıcı eklenmesi
- Yeni bir risk grubu oluşturulması ya da mevcut bir risk grubunun silinmesi
- Bir risk grubundan kullanıcı çıkarılması
- İzlenen kullanıcının değiştirilmesi
- Varsayılan grubun risk grubuna eklenmesi

Ertesi gün değişiklikleri, sistem için askıya alınmış değişiklikler oldukları ve mevcut işlem gününde uygulanmayacaklarını belirtmek amacıyla farklı bir panelde görüntülenir. Hiçbir ertesi gün değişikliği yapılmadığı takdirde, ertesi gün paneli görüntülenmez.

Ertesi gün değişikliğinin eklenmesinin ardından ilgili değişikliğin üzerinde değişiklik yapma ihtiyacı duyulduğunda, yeni değişiklik, o değişikliğin üzerine eklenmelidir.

Şekil 32 Ertesi Gün Değişiklikleri Paneli Ekran Görüntüsü

5.2. Kullanıcı Limitleri Risk Grubu Paneli

Risk Grubu paneli, üye altında oluşturulan risk gruplarını hiyerarşik şekilde gösterir.

Bu hiyerarşi aşağıdaki seviyeleri içerir:

- En Üst Seviye → Üye:** Borsada işlem yapan bir üyesidir.
- İkinci Seviye → Risk Grubu:** Borsada işlem yapan üye altında tanımlanmış gruptur. Üyenin kullanıcılarının gruplandırılmasıyla risk grupları oluşturulur.
- Üçüncü Seviye → Kullanıcılar:** Risk grubu altında yer alan kullanıcılardır.

Kullanıcı limitlerine bağlı risk kontrolleri, her bir risk grubu için alım-satım sisteminden emir ve işlem mesajlarının gönderilmesiyle birlikte gerçek zamanlı hesaplanmaktadır.

Risk Grubu Panelinde aşağıdaki sütunlar görüntülenmektedir;

- Kısıtlanmış Enstrümanlar:** Bu sütun, ilgili grubun işlem yapma yetkilerinin sadece işlem limiti tanımlanmış olan enstrümanlarla ya da bunun dışında kalanlarla sınırlandırılmış olduğunu göstermektedir.
- Toplu Emir İptali:** Bu işaret kutucuğu, ilgili grubun işlem limiti tanımlanmış olan enstrümanlarının herhangi birinde limit ihlali olması durumunda veya ilgili gruptaki kullanıcının emir/saniye limitini ihlal etmesi durumunda açıkta bekleyen emirlerin toplu bir şekilde iptal edilip edilmeyeceğini göstermektedir. Eğer işaretlenmişse, grubun ihlal durumuna düşmesi durumunda açıkta bekleyen emirler otomatik olarak iptal olur.
- İhlaller:** İlgili risk grubuna ait risk kontrolü ihlallerinin sayısını görüntüler.
- Uyarılar:** İlgili risk grubuna ait risk kontrolü uyarılarının sayısını görüntüler.
- Bildirimler:** İlgili risk grubuna ait risk kontrolü bildirimlerinin sayısını görüntüler.
- Uyari %:** Üye veya risk grubu bu limit yüzdesine ulaştığında, ikaz amaçlı e-posta uyarıları oluşturulacaktır.

- Bildirim %:** Üye veya grubu bu limit yüzdesine ulaştığında, ikaz amaçlı e-posta uyarıları oluşturulacaktır. Bildirim yüzdesi, uyarı yüzdesine eşit veya uyarı yüzdesinden daha küçük olacak şekilde oluşturulur.
- Tekrar eden emir süresi:** Üye tarafından bir risk grubu için enstrüman tipi veya sınıfı bazında konulan tekrar eden emir limiti kontrollerinin yapılacağı süreyi saniye cinsinden gösterir.
- Emir/Saniye Limiti:** Üye tarafından bir risk grubu için konulmuş emir/sn. limitini görüntüler.
- Borsa Emir/Saniye Limiti:** Borsa tarafından bir risk grubu için konulmuş emir/sn. limitini görüntüler. Üye ve Borsa emir/sn. limitlerinin en düşüğü geçerli olacaktır.

Risk grubu panelinde başlığın yer aldığı bölüme tıklayarak filtreleme seçeneklerine erişebilirsiniz.

Şekil 33 Risk Grubu Paneli Filtreleme Seçenekleri Ekran Görüntüsü

Üyenin birden fazla risk grubuna sahip olması durumunda, grup ara satırında iki yıldız (*) arasında risk grubu numarası yazılarak veya filtreleme ekranında yer alan üyenin risk grubu kontrolleri kapsamında yaptığı diğer tanımlamalar ile ilgili de Şekil 29'da yer alan diğer seçenekler kullanılarak filtreleme yapılabılır.

5.2.1. Risk Grubu Panelinde Bildirim, Uyarı ve İhlal Göstergeleri

Risk Grubu panelindeki risk grupları alarm durumuna göre değişen renklerde görüntülenecektir. Renkler söz konusu grup için meydana gelmiş her türlü bildirim, uyarı ve ihlal olaylarına karşılık gelmektedir.

- Yeşil:** Risk grubunun riski mevcut durumda bildirim seviyesinin altındadır.
- Sarı:** Risk grubunun riski bir limite bildirim seviyesini geçmiştir.
- Turuncu:** Risk grubunun riski bir limite uyarı seviyesini geçmiştir.
- Kırmızı:** Risk grubu bir limite ihlal etmiştir.

Grup ihlal durumunda iken;

- Risk grubu altında tanımlı kullanıcılar limite ihlal edilmiş enstrümana yeni emir gönderemez, fakat bekleyen emirlerini iptal edebilirler.

Bir risk grubu ihlalini kaldırma için lütfen **risk grubunun engellemesini kaldırma bölümüne** bakınız.

Şekil 34 Bildirim, İkaz ve İhlal Göstergeleri Ekran Görüntüsü

BİSTECH İşlem Öncesi Risk Yönetimi Uygulaması - Kullanıcı Kılavuzu

Şekil 34 Bildirim, İkaz ve İhlal Göstergeleri Ekran Görüntüsü

BİSTECH PTM | TG_RW_XYZ1@10.57.3.8

Risk Grubu

Üye/Risk Grubu	Kısıtlanmış Ens...	Toplu Emir İptali	İhlaller	Uyarılar	Bildirimler	Uyarı %	Bildirim %	Tekrarlayan Emir Süresi	Emir/sn limiti	Borsa emir/sn li...
BIXYZ	Seçili Ol...		1	2	1	90	75			
BIXYZ_BIXYZ_1										

Üye: 1, PTLG: 1, Tablodaki Kayıt: 2

Mevcut Kullanım Limitleri Düzenle Kullanıcılar E-posta Alarmları

Limitleri Düzenle

İsim	Hesaplama	Açık Alış E...	Açık Satış...	Aalış İşlemi...	Satış İşle...	Net İşlem	Toplam A...	Toplam Als...	Toplam S...	Toplam A...	Toplam N...	Toplam N...	Maksimu...	Fiyat Limiti	Tekrarlay...	
YKB NK EQUITY FUTURES (PD)	Adet	100	M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	900	M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	10	M/D	∞ M/D	5 M/D
GOLD GR/TRY FUTURES	Adet	∞ M/D	900	M/D	∞ M/D	∞ M/D	40	M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D
PRECIOUS METALS FUTURES	Adet	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	100	M/D	∞ M/D	∞ M/D	60	M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	5 M/D
BIST 30 INDEX FUTURES	Adet	∞ M/D	100	M/D	∞ M/D	800	M/D	90	M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	20	M/D	∞ M/D	∞ M/D
OUNCE GOLD FUTURES	Adet	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D	∞ M/D

Ertesi gün değişiklikleri

İsim	Hesaplama	Açık Alış E...	Açık Satış...	Aalış İşlemi...	Satış İşle...	Net İşlem	Toplam A...	Toplam Als...	Toplam S...	Toplam A...	Toplam N...	Toplam N...	Maksimu...	Fiyat Limiti	Tekrarlay...
BIST BD LİKİT 10 INDEX FUT...	Hacim	...	M/D	...	M/D	...	M/D	...	M/D	...	M/D	...	M/D	...	M/D

BIXYZ_BIXYZ_1 için güncelleme alındı.

TRY Apr 13, 2021 3:21PM

5.2.2. İkaz ve Bildirim Yüzdelerini Tanımlama

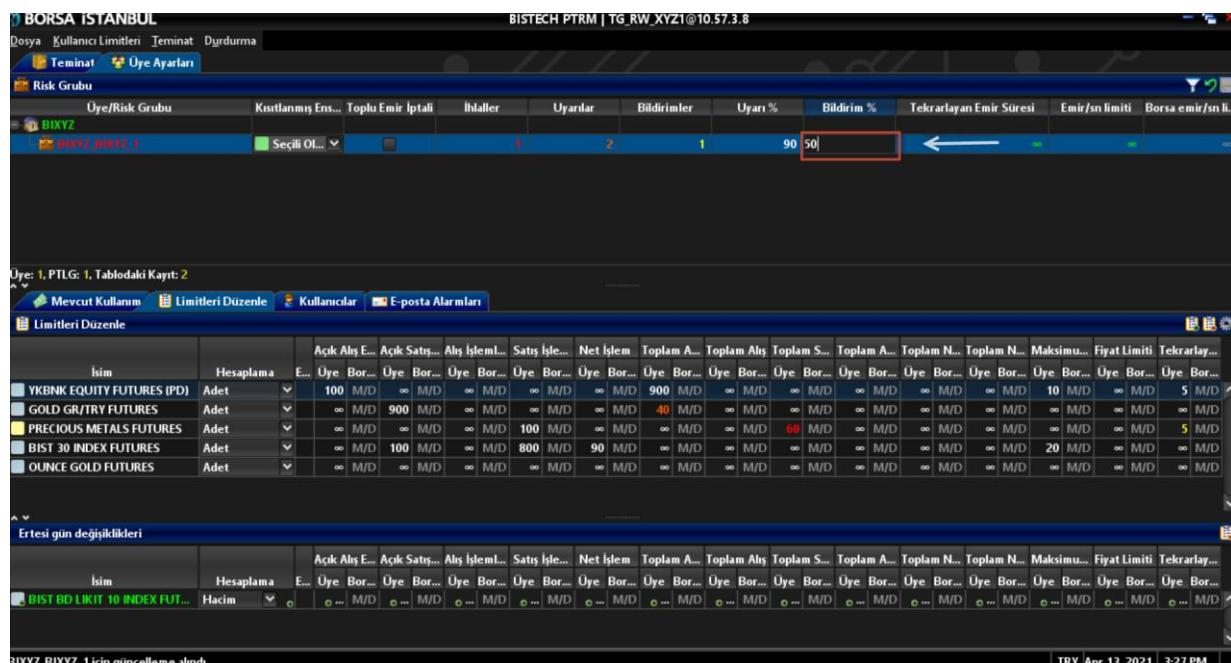
Bir risk grubunun risk seviyelerini takip etmek için, ikaz ve bildirim yüzdelerini yapılandırabilirsiniz.

- Bildirimler:** Uyarının en düşük seviyesidir.
- İkazlar:** Uyarının en yüksek seviyesidir.
- İhlaller:** Risk limitleri aşılmıştır.

Bir risk grubunun ikaz ve bildirim yüzdelerini ayarlamak için:

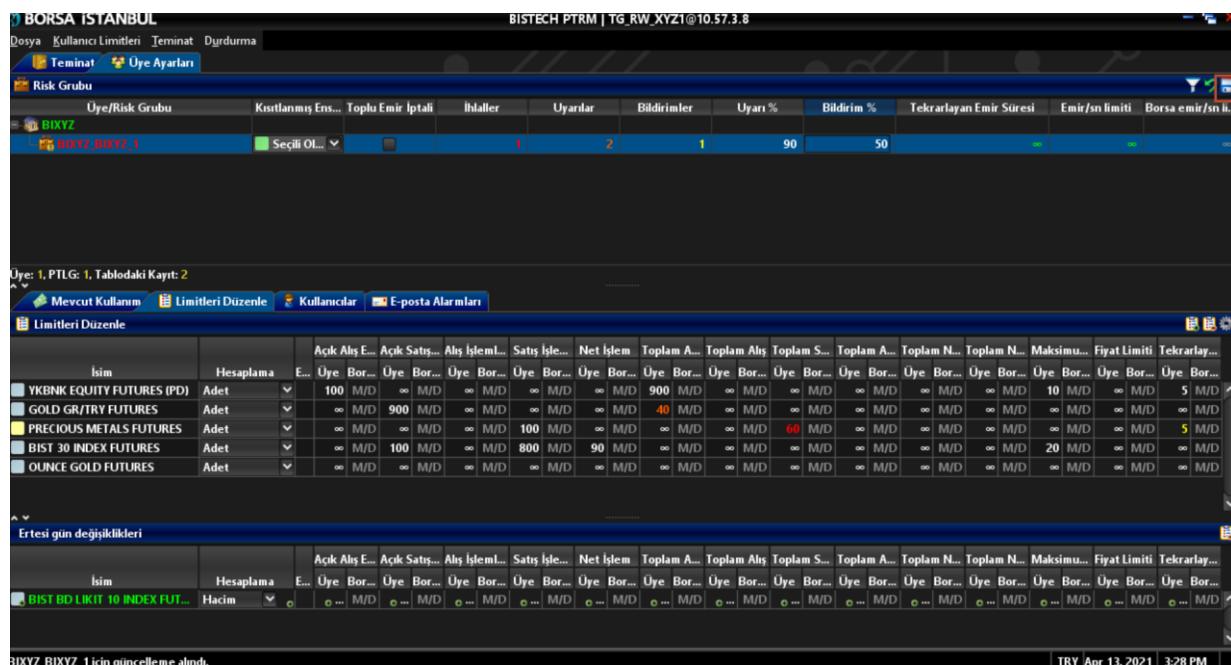
1. Bir risk grubu satırında Uyarı % veya Bildirim % sütununa çift tıklayınız.
2. İkaz % veya Bildirim % için yeni bir değer giriniz.

Şekil 35 İkaz ve Bildirim Yüzdelerini Tanımlama Ekran Görüntüsü

- Değişiklikleri kaydetmek için risk grubu panelindeki kaydet düğmesine tıklayınız.

Şekil 36 İkaz ve Bildiri Yüzdelerini Kaydetme Ekran Görüntüsü

- Risk grubu/grupları için yaptığınız değişiklikleri onaylayan risk grubu kaydetme ekranı görüntülenecektir. Yaptığınız değişikliği onaylamak ve sisteme göndermek için "seçili öğeleri gönder" düğmesine tıklayınız.

Şekil 37 Risk Grubu Kaydetme Ekran Görüntüsü

Not: Bu bir gün içi değişikliktir. Bu değişiklik kaydedildiği anda etkin olacaktır. Gün içi değişiklikler hakkında daha fazla bilgi için gün içi değişiklikler bölümüne bakınız.

5.2.3. Risk Grubu- İşlem Yapılabilecek Enstrümanları Kısıtlama

Risk Grubu panelinde kısıtlanmış enstrümanlar sütununu bulabilirsiniz. Bu sütun grubun sadece risk limitleri tanımlanmış olan enstrümanlar için işlem yapıp yapamayacağını kontrol etmektedir.

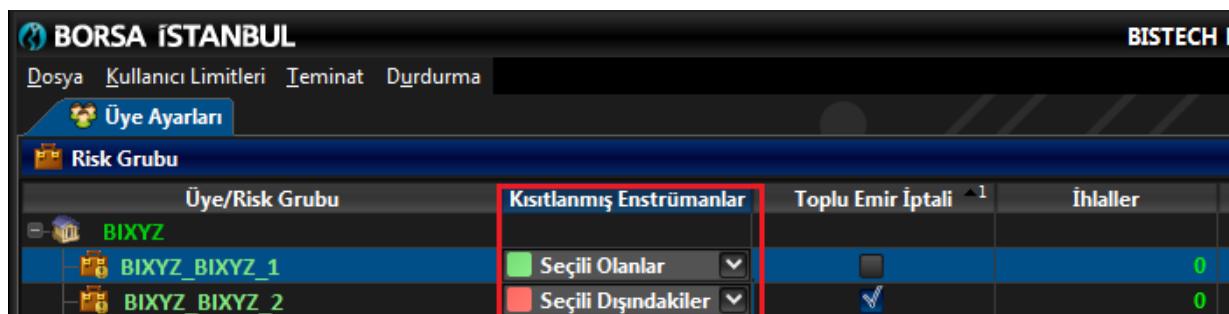
Kısıtlanmış enstrümanlar sütununda “kapalı” seçeneği seçilmişse (bu aynı zamanda varsayılan seçenektedir), risk grubu tüm enstrümanlarda işlem yapabilir ve bu durumda sadece risk limiti tanımlanmış enstrümanlarda risk takibi yapılacak ve ihlaller oluşacaktır.

“Seçili olanlar” seçeneği seçilmişse, risk grubu sadece üye tarafından risk limitleri tanımlanmış enstrümanlarda işlem yapabilir, risk grubunda yer alan kullanıcıların diğer enstrümanlarda emir girişine izin verilmez. Bir enstrüman için yalnızca Borsa tarafından limit tanımlanmış ve üye tarafından limit tanımlanmamış ise, bu seçeneğin seçili olduğu durumlarda bu enstrümana emir girilemez.

“Seçili dışındakiler” seçeneği seçilmişse, risk grubunda yer alan kullanıcılar üye tarafından risk limiti tanımlanmış enstrümanlarda emir girişi yapamaz, diğer enstrümanlarda emir/işlem girişi serbesttir. Bu seçeneğin seçili olduğu durumlarda, Borsa limitinin tanımlı olduğu ve üye limitinin tanımlı olmadığı enstrümanlar için emir girişine izin verilir. Risk grubunda yer alan kullanıcıların işlem yapabileceği enstrümanları sınırlamak için aşağıdaki adımları izleyiniz;

1. Risk Grubu panelinde bir risk grubu seçiniz.
2. Kısıtlanmış enstrümanlar sütununda “seçili olanlar” ya da “seçili dışındakiler” seçeneklerinden uygun olanını seçiniz. Kaydet düğmesine tıklayınız.

Şekil 38 İşlem Yapılabilir Enstrümanları Kısıtlama Ekran Görüntüsü

3. Risk grubu/grupları için yaptığınız değişiklikleri onaylayan risk grubu kaydetme ekranı görüntülenecektir. Yaptığınız değişikliği onaylamak ve sisteme göndermek için “seçili öğeleri gönder” düğmesine tıklayınız.

Şekil 39 Risk Grubu Kaydetme Ekran Görüntüsü

Not: Bu bir gün içi değişikliktir. Bu değişiklik kaydedildiği anda etkin olacaktır.

5.2.4. Toplu Emir İptali

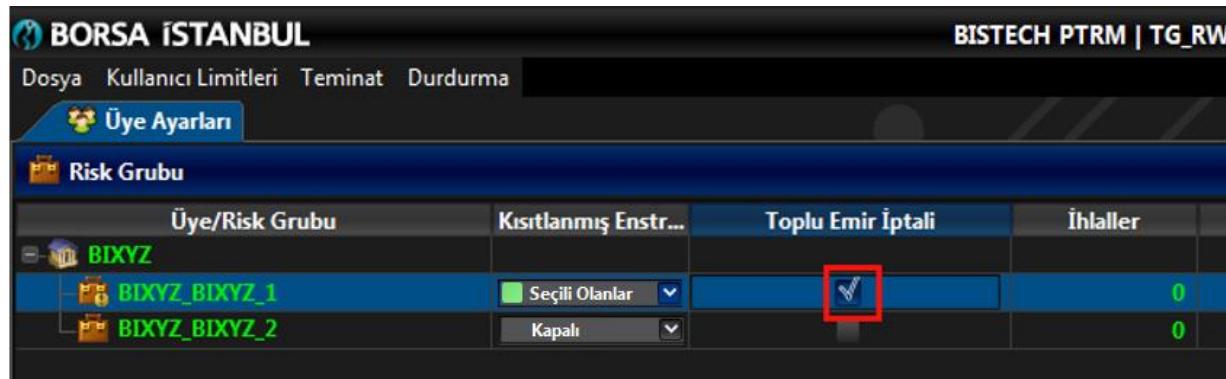
Toplu emir iptali, ilgili grubun işlem limiti tanımlanmış olan enstrümanlarının herhangi birinde limit ihlali olması durumunda veya ilgili gruptaki kullanıcıların emir/saniye limitini ihlal etmesi durumunda ya da izlenen kullanıcının bağlantısının kopması halinde açıkta bekleyen emirlerin otomatik olarak toplu bir şekilde iptal edilmesi imkanını sunmaktadır. Eğer bu alan işaretlenmişse, risk grubunun açıkta bekleyen emirleri aşağıda belirtilen kurallara göre otomatik olarak iptal olur:

Bir enstrüman tipi veya sınıfı için belirlenmiş olan risk limitlerinin ihlal edilmesi durumunda, risk grubunun yalnızca ihlale konu enstrüman tipi ya da sınıfına ait enstrümanlara ait açık emirleri, emir/saniye limitinin ihlal edilmesi durumunda ise risk grubunun tüm açık emirleri iptal edilir. İzlenen kullanıcının bağlantısının kopması halinde, risk grubu altındaki kullanıcılar ait bekleyen bütün emirler iptal edilecektir.

Toplu emir iptali seçeneğini etkinleştirmek için,

1. Risk Grubu panelinde bir risk grubu seçiniz.
2. Toplu emir iptali kutucuğunu işaretleyiniz. Kaydet düğmesine tıklayınız.

Şekil 40 Toplu Emir İptali Etkinleştirme Ekran Görüntüsü

3. Risk grubu/grupları için yaptığınız değişiklikleri onaylayan risk grubu kaydetme ekranı görüntülenecektir. Yaptığınız değişikliği onaylamak ve sisteme göndermek için "seçili öğeleri gönder" düğmesine tıklayınız.

Şekil 41 Risk Grubu Kaydetme Ekran Görüntüsü

Not: Bu bir gün içi değişikliktir. Bu değişiklik kaydedildiği anda etkin olacaktır.

5.2.5. Emir/Saniye Limitini Ayarlama

Emir/saniye limiti, risk grubu bazında uygulanabilecek olan bir kısıtlamadır ve risk grubu panelinden risk grubu bazında düzenlenir. Risk limiti tanımlanmış enstrümanlarla sınırlı değildir, tüm enstrümanları kapsar. Bu limit, alım satım sistemine risk grubuna bağlı tüm kullanıcılarından gönderilen emirlerin sayısını toplayarak risk ölçümünü yapar.

Emir/saniye limiti, sisteme gönderilen yeni emirlerin kontrolüne dayanır ve aşağıda belirtilen durumlar bu kontrolde dikkate alınmaz;

- Emir iptalleri
- Reddedilen emirler
- Emir güncellemleri
- Gerçekleşmezse iptal et (GİE) gibi emir defterinde kalmayan emirler (giriş anında işleme进入到的 emirler hesaba katılır)

Belirlenen emir/saniye limiti, bir saniyede izin verilen emir iletim hızını belirtir. Emir/saniye limiti kontrolleri ise 100 milisaniyede bir defa yapılır. Emir iletim hızının belirlenen limitin onda birine eşit veya daha yüksek olması durumunda limit aşımı gerçekleşir.

Üyenin PTRM kullanıcısı ve/veya Borsa PTRM kullanıcısı bir risk grubu için emir/saniye limiti belirleyebilmektedir. Her iki limit de risk grubu panelinde görüntülenebilmektedir. Borsa ve Üye kullanıcısının aynı anda limit tanımlaması durumunda iki limitten daha sınırlayıcı olanı geçerli olacaktır. İki limitten geçerli olan yeşil renkte görüntülenecek ve geçerli olmayan ise gri renkte görüntülenecektir.

Mevcut aşamada Borsa tarafından risk grubu kontrollerine ilişkin herhangi bir emir/saniye limiti tanımlaması yapılmayacak olmakla birlikte gerekli görmesi halinde Borsa tarafından bu şekilde bir kısıtlama getirilebilir.

Bir risk grubuna bir emir/saniye limiti atamak için aşağıdaki adımları izleyiniz.

1. Bir risk grubu satırında emir/sn. limiti sütununa çift tıklayınız.
2. Emir/saniye limiti için yeni bir değer giriniz.

Şekil 42 Emir/sn. Limiti Tanımlama Ekran Görüntüsü

3. Değişikliklerinizi kaydetmek için risk grubu panelindeki kaydet düğmesine tıklayınız.

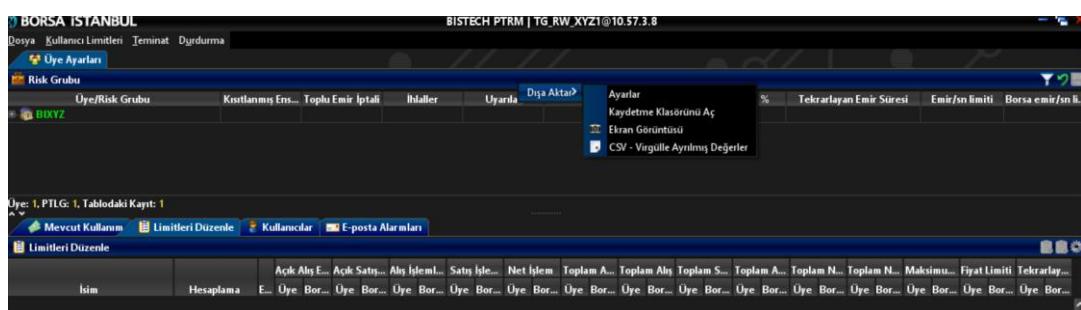
Şekil 43 Emir/sn. Limiti Kaydetme Ekran Görüntüsü

4. Risk grubu/grupları için yaptığınız değişiklikleri onaylayan risk grubu kaydetme ekranı görüntülenecektir. Yaptığınız değişikliği onaylamak ve sisteme göndermek için “seçili öğeleri gönder” düğmesine tıklayınız.

Şekil 44 Risk Grubu Kaydetme Ekran Görüntüsü

Not: Bu bir gün içi değişikliktir. Bu değişiklik kaydedildiği anda etkin olacaktır.

Risk Grubu panelinde yer alan bilgilerin ekran görüntüsü alınabilir. "Risk Grubu" başlığının yer aldığı bölümde herhangi bir yere sağ tıklayarak açılan dışa aktarma fonksiyonu ile risk grubu panelinde yer alan bilgileri ekran görüntüsü ya da csv dosyası olarak almak, görüntünün ve dosyanın kaydedildiği klasörü açmak, görüntünün ve dosyanın kaydedileceği klasörü ve ekran görüntüsü ile csv dosyasında kullanılacak olan ayıcının formatını değiştirmek mümkündür. Görüntünün/dosyanın kaydedileceği klasör, ekran görüntüsünün formatı, csv dosyasında kullanılacak ayıcıca aşağıda 'de görüldüğü gibi "Ayarlar" altından değiştirilir. "Ayarlar" altından görüntünün/dosyanın kaydedileceği klasör seçimi yapılmadan "kaydetme klasörünü aç", "ekran görüntüsü" ve "csv dosyası" seçenekleri aktif olmaz.

Şekil 45 Risk Grubu Paneli Veri Aktarma Seçeneği

Şekil 46 Risk Grubu Paneli Veri Aktarma Ayarları

5.3. Kullanıcı Limitleri Mevcut Kullanım Paneli

Mevcut kullanım sekmesi seçilen risk grubu için enstrüman bazında geçerli olan limit hesaplama yöntemleri ile risk grubuna tanımlanmış limitlerin anlık tüketimini görüntüler. Bunların yanı sıra işlem yapılabılır enstrümanların kısıtlanması durumunda, üye tarafından limit tanımlanmamış enstrümanlara Borsa tarafından limit tanımlanmasından kaynaklanan dolaylı kullanıcılar sebebiyle risk hesaplaması yapılan enstrümanların anlık tüketimleri de bu ekranda gösterilmektedir.

Şekil 47 Mevcut Kullanım Paneli Ekrani Görüntüsü

İsim	Hesaplama	Açık Alış Emirleri	Açık Satış Emirleri	Alış İşlemleri	Satış İşlemleri	Net İşlem	Toplam Alış	Toplam Satış	Toplam Net Alış	Toplam Net Satış
BAP PAY REPO (EQUITY REPO)	Adet	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞
ODAS ELEKTRİK	Adet	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞
TR120128T11-FKESN-Type 5	Adet	∞	∞	∞	∞	∞	1,000,000	∞	∞	∞
AKSA ENERJİ	Adet	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞
BAP KIS TL DIBS (OPS TRY GOV DS)	Adet	1,000,000	0	∞	∞	∞	1,000,000	∞	∞	∞
AKBANK	Adet	∞	∞	∞	∞	∞	0	∞	∞	∞
EĞE INDÜSTRI	Adet	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞
REPO TERS REPO PAZARI NORMAL	Adet	∞	∞	2,000,000	∞	∞	∞	∞	∞	∞

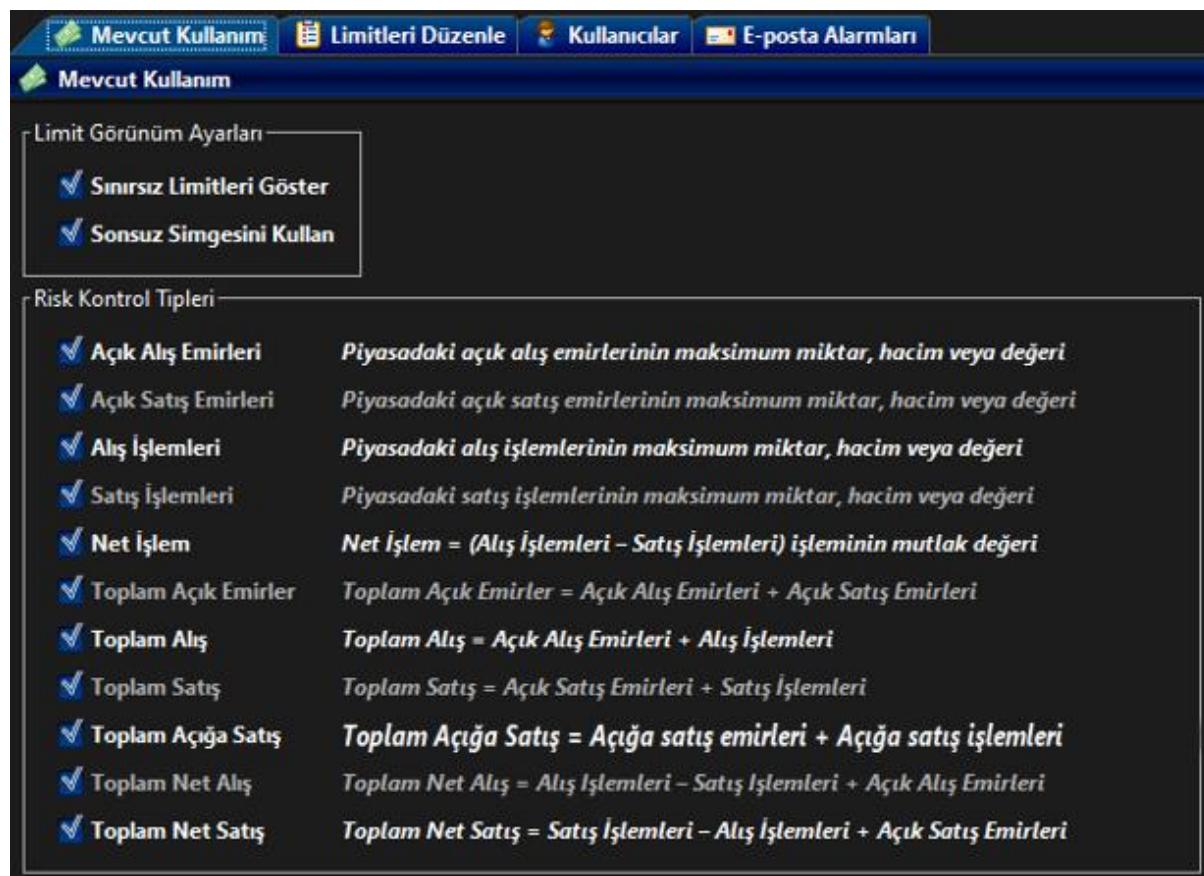
Mevcut kullanım panelinde aşağıdaki sütunlar gösterilmektedir:

- İsim:** Enstrüman tipi (Instrument Type) ya da enstrüman sınıfının (Instrument Class) adıdır.
- Hesaplama:** Geçerli olan risk hesaplama yöntemini gösterir. Adet, miktar ve hacim seçilebilmektedir. Borsa İstanbul Pay Piyasası ve Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda hesaplama yöntemi olarak adet, miktar ve hacim seçilebilir. Borçlanma Araçları Piyasası'nda ve Kiyemetli Madenler ve Kiyemetli Taşlar Piyasası'nda hesaplama yöntemi olarak yalnızca adet seçilebilecektir.
- Durum:** Borsa tarafından üyenin risk grubuna atanmış ve risk limiti belirlenmiş olan bir enstrüman varsa limit kullanımının Borsanın belirlediği limitlerde gerçekleşeceğini ifade eder.
- Açık Alış Emirleri:** Bekleyen alış emirlerinin oluşturduğu toplam riski gerçek zamanlı gösterir.
- Açık Satış Emirleri:** Bekleyen satış emirlerinin oluşturduğu toplam riski gerçek zamanlı gösterir.
- Alış İşlemleri:** Alış işlemlerinin oluşturduğu toplam riski gerçek zamanlı gösterir.
- Satış İşlemleri:** Satış işlemlerinin oluşturduğu toplam riski gerçek zamanlı gösterir.

- **Net İşlem:** Alış işlemleri ve satış işlemlerinin oluşturduğu risklerin farkının mutlak değerini gösterir.
- **Toplam Açık Emirler:** Bekleyen alış ve satış emirlerinin oluşturduğu toplam riski gerçek zamanlı gösterir.
- **Toplam Alış:** Bekleyen alış emirlerinin ve alış işlemlerinin oluşturduğu toplam riski gerçek zamanlı gösterir.
- **Toplam Satış:** Bekleyen satış emirlerinin ve satış işlemlerinin oluşturduğu toplam riski gerçek zamanlı gösterir.
- **Toplam Açığa Satış:** Açığa satış emirleri ve açığa satış işlemlerinin oluşturduğu toplam riski gerçek zamanlı gösterir.
- **Toplam Net Alış:** Bekleyen alış emirlerinin ve alış işlemlerinin oluşturduğu toplam risk ile satış işlemlerinin oluşturduğu riskin farkını gerçek zamanlı gösterir.
- **Toplam Net Satış:** Bekleyen satış emirlerinin ve satış işlemlerinin oluşturduğu toplam risk ile alış işlemlerinin oluşturduğu riskin farkını gerçek zamanlı gösterir.

Mevcut kullanım panelinin başlık bölümüne tıklayarak filtreleme seçeneklerine erişilebilir.

Şekil 48 Mevcut Kullanım Paneli Filtreleme Seçenekleri Ekran Görüntüsü

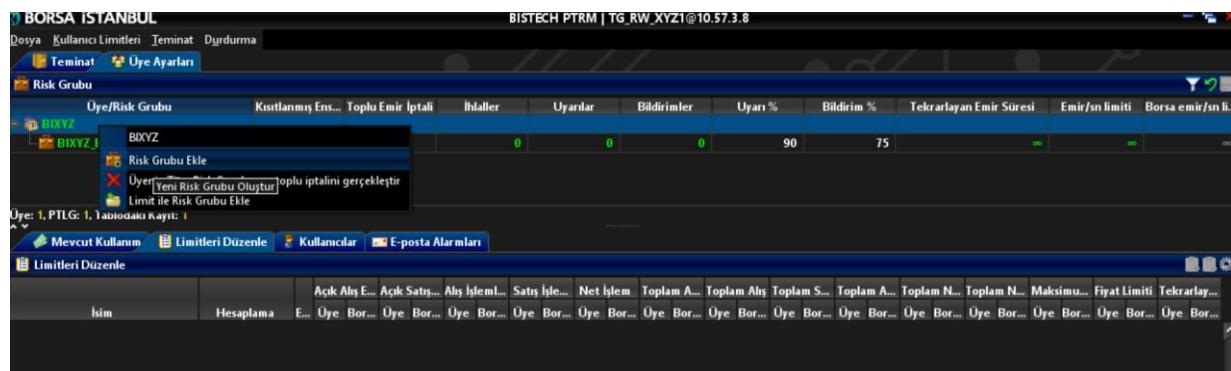
5.4. Risk Grubu Oluşturma

5.4.1. Risk Grubu Ekleme

Bir risk grubu eklemek için aşağıdaki adımları izleyiniz:

- Farenizi kullanarak üyenin üzerine sağ tıklayınız ve ardından açılan menüden risk grubu ekle başlığını seçiniz.

Şekil 49 Risk Grubu Ekleme Ekran Görüntüsü

- Giriş penceresi görünecektir. Yeni risk grubunun adını giriniz. Tamam düğmesine tıklayınız, eylemi iptal etmek için iptal düğmesine tıklayabilirsiniz.

Şekil 50 Risk Grubu İsimlendirme Ekran Görüntüsü

Not: Bir risk grubuna özgün bir isim verilmesi zorunludur. İsim oluşturulurken aşağıdaki adlandırma kuralı kullanılmaktadır: [BIÜye Kodu]_[BIÜye Kodu]_[Grup İsmi]

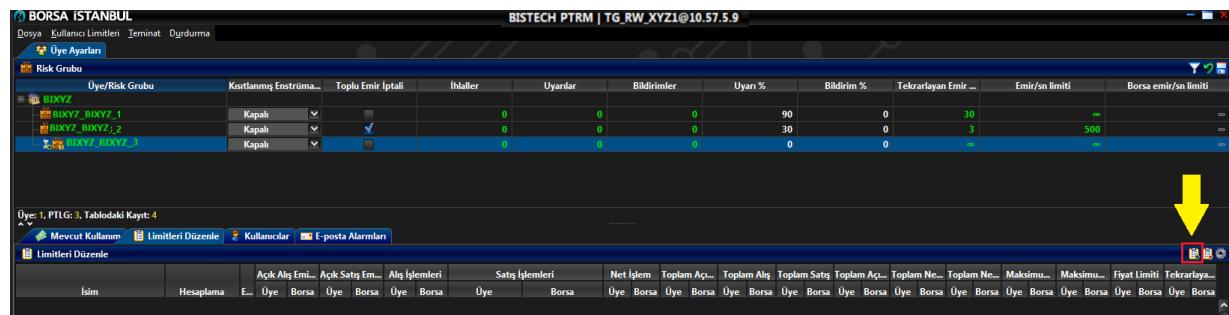
- Kullanıcı seç penceresinden yeni risk grubunun altında yer alacak kullanıcıları seçiniz ve kullanıcı seç tuşuna tıklayınız.

Şekil 51 Risk Grubuna Kullanıcı Ekleme Ekran Görüntüsü

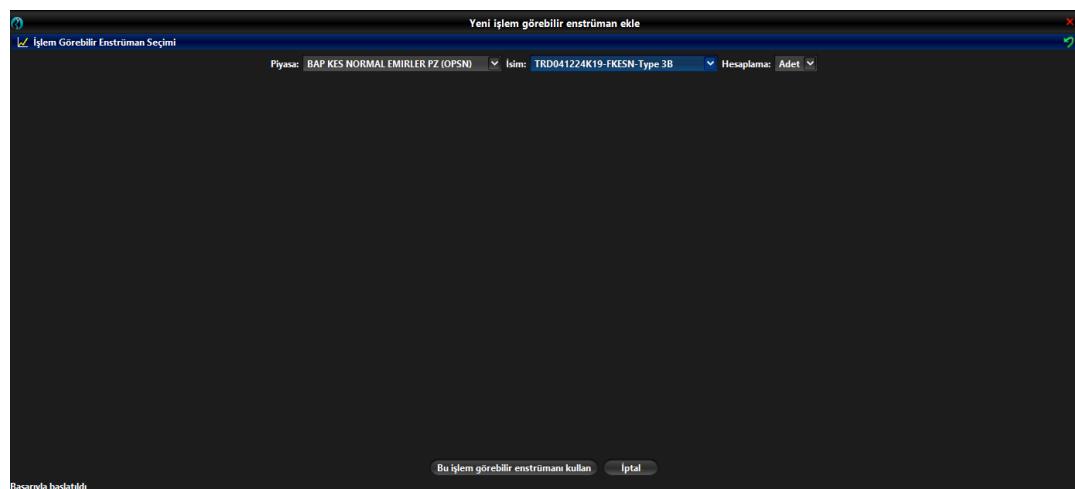
4. “Limitleri düzenle” menüsünde yer alan “yeni işlem görebilir enstrüman ekle” düğmesine tıklayarak yeni grubunuza bir ya da birden fazla enstrüman atayınız.

Şekil 52 Enstrüman Ekleme Ekran Görüntüsü

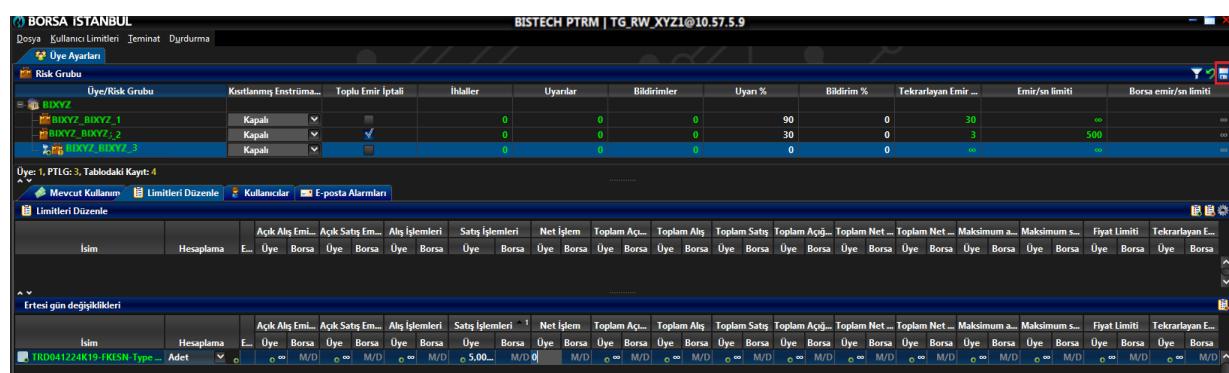
5. Enstrüman ekleme penceresinden piyasa, enstrüman tipi ya da enstrüman sınıfı ve risk hesaplama yöntemi (Pay Piyasası ve Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası’nda adet, miktar ve hacim hesaplama yöntemleri seçilebilirken, Borçlanma Araçları Piyasası ve Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası’nda yalnızca adet yöntemi seçilebilir) seçenek yeniden enstrüman tipi ya da enstrüman sınıfları ekleyebilirsiniz.

Şekil 53 Enstrüman Tipi/Enstrüman Sınıfı ve Risk Hesaplama Yöntemi Seçimi Ekran Görüntüsü

6. Değişikliklerinizi kaydetmek için risk grubu panelindeki kaydet düğmesine tıklayınız.

Şekil 54 Enstrüman Tipi/Enstrüman Sınıfı ve Risk Hesaplama Yöntemi Kaydetme Ekran Görüntüsü

7. Yeni enstrümanlar ve bu yeni enstrümanlara ait limitler ekleyerek yeni oluşturduğunuz ya da değiştirmiş olduğunuz grup veya gruplar için yaptığınız değişiklikleri onaylamamanız takiben, risk grubu kaydetme ekranı açılacaktır. Bu değişiklikler ertesi gün değişiklikleri olduğundan, risk grubu kaydetme ekranında ertesi gün değişiklikleri kolonu değiştirilmiş olarak görüntülenecektir. Değişiklikleri kaydetmek için bu pencerede seçili öğeleri gönder tuşuna basınız.

Şekil 55 Risk Grubuna İlişkin Tanımlamaları Kaydetme Ekran Görüntüsü

	İsim	Durum	Mevcut		Ertesi Gün		Kayıt Tipi	
			Orijinal	Değiştirilmiş	Orijinal	Değiştirilmiş		
☒	BIXYZ_BIXYZ_1	Değiştirilmiş						

8. Değişiklikler başarılı olarak kaydedildikten sonra, sunucuya gönderme sonucu kolonunda yeşil onay imleci görüntülenecektir. Onaylanmış değişiklikler, ertesi gün değişiklikleri panelinde görünecek ve ertesi işlem gününde aktif hale gelecektir.

Şekil 56 Risk Grubu Kaydetme Ekran Görüntüsü

	İsim	Durum	Mevcut		Ertesi Gün		Kayıt Tipi	
			Orijinal	Değiştirilmiş	Orijinal	Değiştirilmiş		
☐	BIXYZ_BIXYZ_1	Değiştirilmiş					Kayıt Tipi	

Not: Bu bir ertesi gün değişikliğidir. Değişikliği kaydetmek değişikliğin borsa veri tabanına gönderilmesini ve ertesi gün sistem açıldığında etkin hale gelmesini sağlar. ertesi gün değişiklikleri hakkında daha fazla bilgi için ertesi gün değişiklikleri bölümune bakınız.

5.4.2. Risk Grubu Klonlama

Risk grubu klonlama, üyenin halihazırda var olan bir risk grubunun benzerini oluşturmasına olanak sağlar. Klonlama yapılrken gruba yeni kullanıcı atanması, yeni grup ismi verilmesi ve grup kilidinin bulunmaması gerekmektedir. Risk grubu seviyesinde tanımlanan emir/sn limiti, tekrarlayan emir süresi gibi özellikler de klonlanmış olur. Bunlarla birlikte işlem yapılabilir enstrümanlar ve e-posta uyarıları da klonlanan grupta birebir hale gelir. Üyeler borsa tarafından tanımlanmış limitleri ve özellikleri klonlayamaz.

Mevcutta bulunan ve klonlanan grubun ertesi gün geçerli olacak tanımları da klonlanmaktadır. Örneğin; içerisinde bugün geçerli ABCDE.E enstrümanını ve ertesi gün geçerli olacak FGHIJ.E enstrümanını içeren bir grup klonlandığında ertesi gün limitlerinde ABCDE.E ve FGHIJ.E enstrümanları olan yeni bir grup oluşturulmaktadır.

Bu durumun istisnası olarak, ertesi gün geçerli olacak şekilde mevcut e-posta adresi silindiği takdirde ertesi gün de klonlanan grupta görünmeye devam eder.

Klonlama işleminden sonra mevcut kopyalanan grup silinebilir.

Bir risk grubunu klonlamak için aşağıdaki adımlar izlenir:

1. BISTECH PTRM kullanıcı arayüzündeki risk grubu panelinden klonlamak istediğiniz risk grubunu seçiniz.
2. PTLG üzerinde sağ tıklayınız ve açılan menüden risk grubunu klonla seçeneğini seçiniz.

Şekil 57 Risk Grubu Klonlama Ekranı

3. Oluşturulan gruba yeni grup ismi veriniz ve yeni kullanıcı atayınız.

Şekil 58 Risk Grubu İsimlendirme Ekranı

Şekil 59 Kullanıcı Seçimi Ekranı

4. Grup ismi ve kullanıcılar seçildikten sonra aşağıdaki şekildeki gibi "1" numaralı alandan değişiklikleri kaydedebilirsiniz. "2" numaralı alandan seçili öğeler gönderilerek grup klonlanmış olur.

Şekil 60 Risk Grubu Kaydetme Ekranı

Not: Bu bir ertesi gün değişikliğidir. Değişikliği kaydetmek değişikliğin Borsa veri tabanına gönderilmesini ve ertesi gün sistem açıldığında etkin hale gelmesini sağlar.

5.4.3. Risk Grubunu Engellemeye

Bir risk grubu Borsa ya da üye tarafından manuel olarak da engellenebilir. Engellenmiş grupların kullanıcıları yeni emir girememekte ve mevcut emirler üzerinde değişiklik yapamamaktadır.

Engellenmiş bir risk grubunun kullanıcıları:

- Mevcut emirleri iptal edebilir.
- Oturum açabilir.
- Broadcast alma ve sorgulama iznine sahip olduklarıdan, piyasayı takip edebilir.

Risk gruplarının manuel engellemesi gün içinde otomatik olarak kalkmamaktadır. Bloke edilmiş bir risk grubunun engellemesi ancak gün içinde bir üye veya Borsa kullanıcısı tarafından kaldırılabilir. Eğer risk grubunun engellemesi o işlem günü boyunca manuel olarak kaldırılmamışsa, engelleme ertesi işlem gününün başında otomatik olarak kaldırılacaktır.

Bir risk grubunu manuel engellemek için aşağıdaki adımları izleyiniz:

1. BISTECH PTRM kullanıcı arayüzündeki risk grubu panelinde bir risk grubunu seçiniz.
2. Farenizi kullanarak sağ tıklayınız ve ardından menüden risk grubunu engelle başlığını seçiniz.

Şekil 61 Risk Grubunu Manuel Engelleme Ekran Görüntüsü

3. Grup için kullanılan simge bu durumu belirtmek amacıyla değişir.

Şekil 62 Engellenen Risk Grubu Ekran Görüntüsü

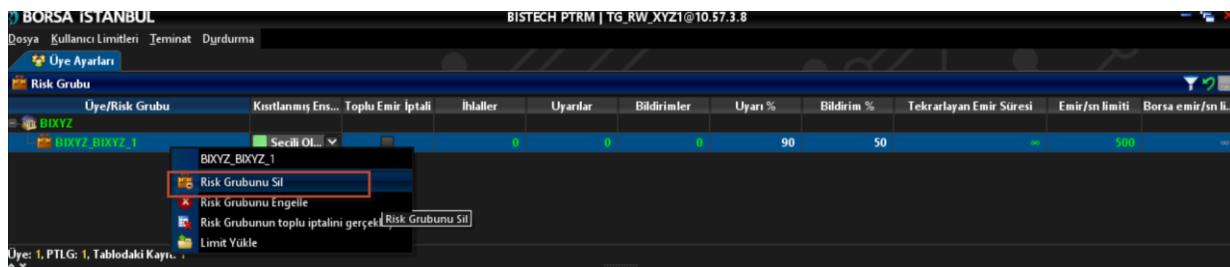
Not: Bu bir gün içi değişiklidir. Bu değişiklik derhal etkin olacaktır.

5.4.4. Risk Grubunu Silme

Bir risk grubunu silmek için aşağıdaki adımları tamamlayın:

1. BISTECH PTRM kullanıcı arayüzündeki risk grubu panelinden bir risk grubu seçiniz.
2. Farenizi kullanarak sağ tıklayınız ve ardından menüden risk grubunu sil başlığını seçiniz.

Şekil 63 Risk Grubunu Silme Ekran Görüntüsü

3. Kaydet düğmesine tıklayınız.

Şekil 64 Risk Grubunu Silme İşlemi Kaydetme Ekran Görüntüsü

4. Risk Grubu Kaydetme Ekranı açılacaktır. Grubu silmek için seçili öğeleri gönder düğmesine tıklayınız, eylemi iptal etmek için seçilenleri geri al düğmesine (☒) de tıklayabilirsiniz.

Şekil 65 Risk Grubu Kaydetme Ekranı

Not: Bu bir ertesi gün değişikliğidir. Değişikliği kaydetmek değişikliğin borsa veri tabanına gönderilmesini ve ertesi gün sistem açıldığında etkin hale gelmesini sağlar.

5.4.5. Emirleri Toplu Halde İptal Etme

Risk Grubu Seviyesinde Emirleri Toplu Halde İptal Etme

Toplu iptal, yetkili PTRM kullanıcısına belirli bir risk grubundaki kullanıcılar için mevcut açık emirlerin hepsini iptal etme olanağı sağlar. Bir risk grubu için emirleri iptal etmek üzere aşağıdaki adımları izleyiniz:

1. BISTECH PTRM kullanıcı arayüzündeki risk grubu panelinden bir risk grubu seçiniz.

- Farenizi kullanarak sağ tıklayınız ve ardından da açılan menüden risk grubu toplu iptalini gerçekleştir seچeneğini seçiniz.

Şekil 66 Risk Grubuna Bağlı Kullanıcıların Emirlerini Toplu İptal Etme Ekran Görüntüsü

- Grup için sistemde bekleyen emirlerin hepsi iptal edilmiş olacaktır.

Not: Bu bir gün içi değişikliktir. Bu değişiklik derhal etkin olacaktır.

Üye Seviyesinde Emirleri Toplu Halde İptal Etme

Yetkili PTRM kullanıcısı, üyenin mevcut tüm risk gruplarındaki kullanıcılarının açık emirlerini toplu olarak tek seferde iptal edebilir. Üyenin tüm risk gruplarının toplu emir iptali için aşağıdaki adımları izleyiniz:

- BISTECH PTRM kullanıcı arayüzündeki risk grubu panelinden üyeyi seçiniz.
- Farenizi kullanarak sağ tıklayınız ve ardından da açılan menüden “üyenin tüm risk gruplarının toplu iptalini gerçekleştir” seچeneğini seçiniz.

Şekil 67 Üye Seviyesinde Emirleri Toplu İptal Etme Ekran Görüntüsü

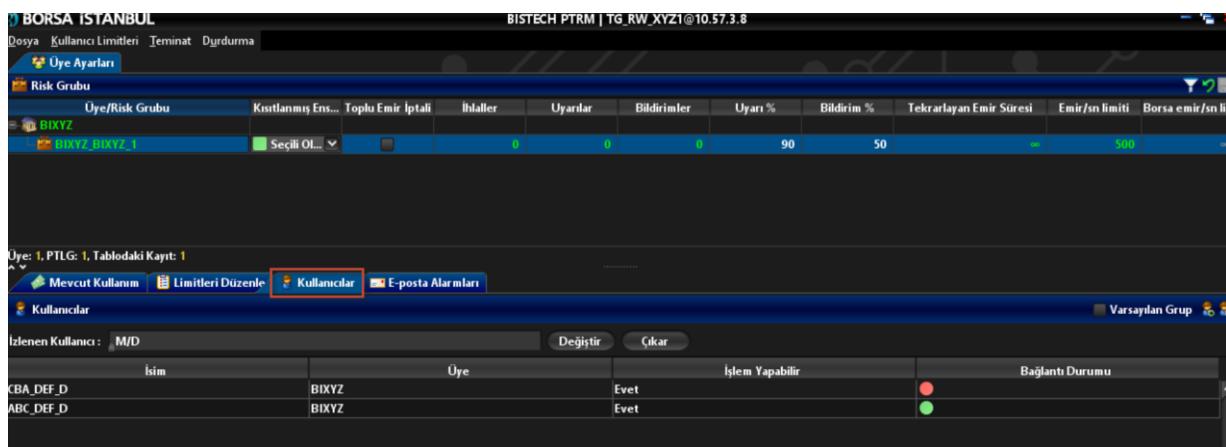

- Üyenin mevcut risk gruplarında yer alan kullanıcıları için bekleyen emirlerin hepsi iptal edilmiş olacaktır.

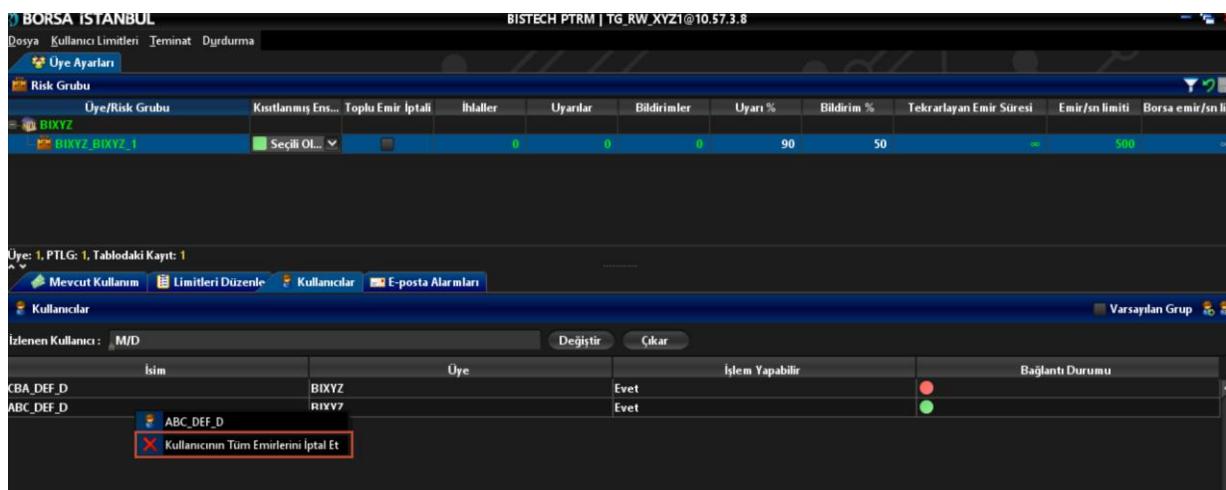
Kullanıcı Seviyesinde Emirleri Toplu Halde İptal Etme

Yetkili PTRM kullanıcısı, üyenin risk gruplarının herhangi birinde yer alan bir kullanıcının açık emirlerini toplu olarak iptal edebilir. Risk gruplarında yer alan herhangi bir kullanıcının toplu emir iptali için aşağıdaki adımları izleyiniz:

- Ana pencereden toplu emir iptali yapmak istediğiniz kullanıcının yer aldığı risk grubuna tıklayınız ve ardından kullanıcılar sekmesine tıklayınız.

Şekil 68 Kullanıcı Seviyesinde Emirleri Toplu İptal Etme Menüsü Ekran Görüntüsü

- Toplu emir iptali yapmak istediğiniz kullanıcıyı seçerek sağ tıklayınız ve ardından açılan menüden “kullanıcının tüm emirlerini iptal et” seçeneğini seçiniz.

Şekil 69 Kullanıcı Seviyesinde Emirleri Toplu İptal Etme Ekran Görüntüsü

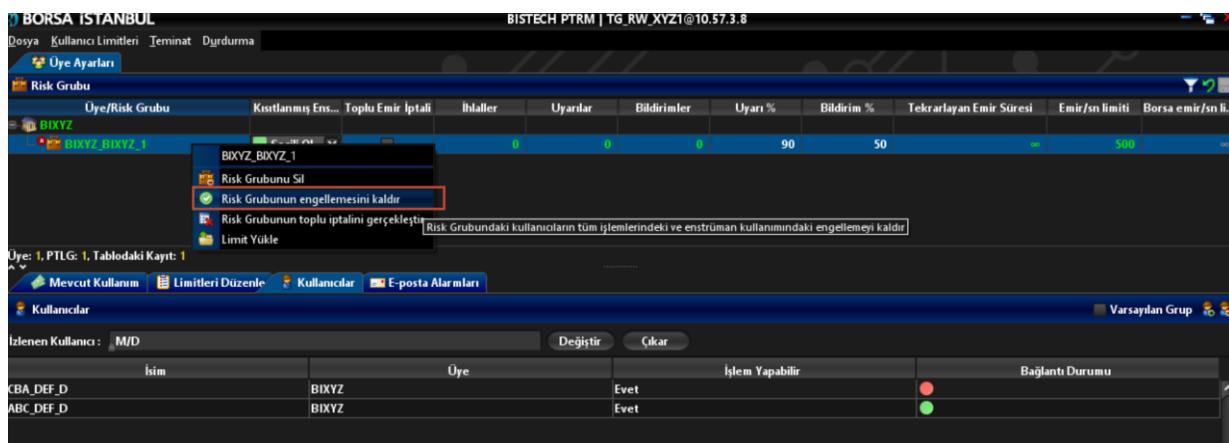
- Üyenin seçilen kullanıcı için bekleyen emirlerin hepsi iptal edilmiş olacaktır.

5.4.6. Risk Grubunun Engellemesini Kaldırma

Bir risk grubunun engellemesini kaldırmak için aşağıdaki adımları izleyiniz:

- BISTECH PTRM kullanıcı arayüzündeki risk grubu panelinde bir risk grubu seçiniz.
- Farenizi kullanarak sağ tıklayınız ve ardından da açılan menüden risk grubunun engellemesini kaldır seçeneğini seçiniz. Grubun engellemesi kaldırılmış olacaktır. Grup için kullanılan ikon bu durumu belirtmek amacıyla değişir. Risk grubunun engellemesini kaldırıldıktan sonra, gruptaki kullanıcılarla normal şekilde emir girme ve işlem yapma izni verilir.

Şekil 70 Risk Grubunun Engellemesini Kaldırma Ekran Görüntüsü

Not: Bu bir gün içi değişikliktir. Bu değişiklik derhal etkin olacaktır.

5.4.7. Emir/Saniye Limiti İhlali Engellemesini Kaldırma

Eğer bir risk grubu kendisine tanımlanan emir/saniye limitlerini ihlal ederse, yeni bir emir giremeyecektir. İhlal sınırlamasını kaldırmak için engellemenin yetkili PTRM kullanıcısı tarafından manuel olarak kaldırılması gereklidir.

Bir emir/saniye limiti ihlalinin engellemesini kaldırmak için aşağıdaki adımları izleyiniz;

1. BISTECH PTRM penceresinden risk grubu panelinde engellenmiş bir risk grubunu seçiniz.
2. Farenizi kullanarak sağ tıklayınız ve ardından da açılan menüden emir/saniye limitini kaldır başlığını seçiniz.

Şekil 71 Emir/sn. Limiti İhlali Engellemesini Kaldırma Ekran Görüntüsü

Not: Bu bir gün içi değişikliktir. Bu değişiklik derhal etkin olacaktır.

5.4.8. Risk Grubu Enstrüman Limitinin İhlalinin Kaldırılması

Bir risk grubu için enstrüman limitinin ihlali durumunda risk grubu altındaki kullanıcılar aşağıdakileri yapabilir:

- Açık emirleri iptal edebilir.
- İhlal durumunda olmayan enstrümanlarda emir girip işlem yapabilir.

O risk grubu altındaki kullanıcılar aşağıdakileri yapamaz:

- İhlal edilmiş enstrümanda yeni emir giremez.
- İhlal edilmiş enstrümanda kendilerine ait bekleyen emirlerde düzeltme yapamaz.

Eğer bir temsilci mevcut emirlerini kendi limitleri dahilinde kalacak şekilde iptal ederse ihlal durumu otomatik olarak kalkar ve risk grubu altındaki kullanıcılar normal şekilde emir girip işlem yapabilir. Bir risk grubunun ihlalini kaldırmak için üye ihlal durumunda olan risk grubunun enstrüman limitini arttırabilir. Tekrar eden emir limiti dolayısıyla ihlal durumunda risk grubunun ihlalini kaldırmak için üye enstrüman limitini artırabilir veya manuel olarak ihlali kaldırabilir.

5.4.9. Grup Kilidi

Borsa kullanıcısı, üye risk gruplarını değişiklik yapmamaları için kilitleyebilir.

Kilitlenmiş bir risk grubu aşağıdaki aksiyonları almaya yetkili değildir;

- Üye, mevcut risk grubuna/gruplarına kullanıcı ekleyemeyecek veya çıkaramayacaktır.
- Üye e-posta alarmlarının ikaz seviyelerini değiştiremeyecektir.

Kilitlenmiş bir risk grubu aşağıdaki aksiyonları almaya yetkilidir;

- E-posta alarmları alıcıları ekleme ve çıkışma.

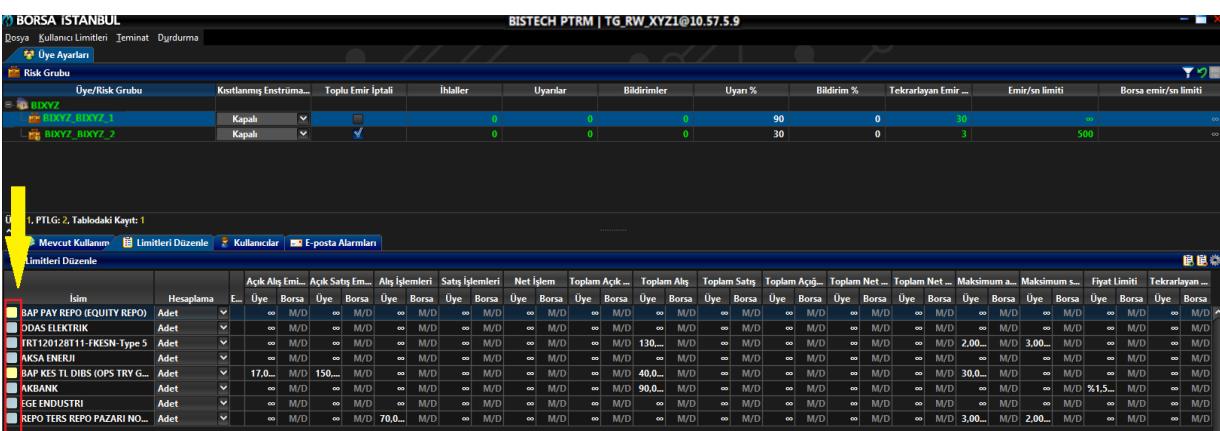
Not: Bu bir gün içi değişikliktir. Bu değişiklik derhal etkin olacaktır.

5.5. Enstrüman Limitlerini Düzenleme

Risk gruplarına ait enstrüman limitleri ve risk hesaplama yöntemi enstrüman sınıfı & enstrüman tipi seviyesinde belirlenir. BISTECH PTRM uygulamasında, enstrüman limitlerini aşağıdaki parametreleri ayarlayarak yapılandırırsınız:

- Enstrüman sınıfı & enstrüman tipi seçimi yapılır. Risk grubuna atanan enstrümanların başında gri kare ikonu limit belirlenmiş enstrümanın enstrüman sınıfı olduğunu, sarı kare ikonu ise limit belirlenmiş enstrümanın enstrüman tipi olduğunu ifade eder.

Şekil 72 Enstrüman Tipi / Enstrüman Sınıfı Limitleri

The screenshot shows the 'Risk Grubu' configuration screen. At the top, there's a navigation bar with tabs like 'Uye Ayarları', 'Mevcut Kullanım', 'Limitleri Düzenle', 'Kullanıcılar', and 'E-posta Alarmları'. Below the navigation bar, there's a table with columns for 'Oye/Risk Grubu', 'Kostanmış Enstrüman', 'Toplu Emir İptali', 'İhlaller', 'Uyarılar', 'Bildirimler', 'Uyan %', 'Bildirim %', 'Tekrarlayan Emir ...', 'Emir/sn limiti', and 'Borsa emr/sn limiti'. There are two rows in the table: one for 'BIXYZ' (status: Kapalı) and one for 'BIXYZ_BIXYZ_1' (status: Kapalı). A yellow arrow points to the 'Limitleri Düzenle' button in the top right corner of the window.

Oye/Risk Grubu	Kostanmış Enstrüman	Toplu Emir İptali	İhlaller	Uyarılar	Bildirimler	Uyan %	Bildirim %	Tekrarlayan Emir ...	Emir/sn limiti	Borsa emr/sn limiti
BIXYZ	Kapalı		0	9	0	90	0	30	...	...
BIXYZ_BIXYZ_1	Kapalı		0	0	0	30	0	3	500	...

İsim	Hesaplama	Ağır Alış Emri... Üye	Ağır Satış Emri... Borsa	Alış İşlemleri Üye	Satış İşlemleri Borsa	Net İşlem Üye	Toplam Açı... Borsa	Toplam Alış Üye	Toplam Satır... Borsa	Toplam Açı... Üye	Toplam Net... Borsa	Toplam Net... Üye	Maksimum a... Borsa	Maksimum s... Üye	Fiyat Limiti	Tekrarlayan... Üye	Borsa	
BAP PAY REPO(EQUITY REPO)	Adet	v	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	
DÖAS ELEKTRİK	Adet	v	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	
TRT120128T11-FKESN-Type 5	Adet	v	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	
AKSA ENERJİ	Adet	v	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	
BAP KES TL DBS (OPS TRY G...	Adet	v	17,0...	M/D	150...	M/D	oo	M/D	oo	M/D	40,0...	M/D	oo	M/D	oo	30,0...	M/D	oo
AKBANK	Adet	v	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	90,0...	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	
EGE INDUSTRI	Adet	v	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	
REPO TERS REPO PAZARI NO...	Adet	v	oo	M/D	oo	M/D	70,0...	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	M/D	oo	3,00...	M/D	oo

2. Risk hesaplama yöntemi seçimi yapılır. Mevcut aşamada, Pay Piyasası ve Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda adet, miktar ve hacim bazında pozisyon risk limitleri belirlenebilmektedir. Borçlanma Araçları Piyasası ve Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası için ise hesaplama yöntemi olarak yalnızca adet seçilebilmektedir.

Not: Borçlanma Araçları Piyasası ve Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'nda risk yönetimi açısından sadece Adet bazında pozisyon risk limitleri belirlenebilmektedir. Pay Piyasası ve Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda Adet, Miktar ve Hacim bazında pozisyon risk limitleri belirlenebilmektedir.

Pozisyon risk limitleri ve maksimum alış büyütüğü ve maksimum satış büyütüğü kontrollerinde yapılan risk hesaplamasında aşağıdaki farklı risk hesaplama yöntemleri kullanılabilir:

- Adet (enstrüman adedi)
- Miktar (enstrüman adedi * enstrüman büyütüğü)
- Hacim (enstrüman adedi * enstrüman büyütüğü * fiyat * döviz kuru)

Pozisyon risk limiti kontrolleri, emir sisteme kabul edildikten sonra risk grubuna dahil edilmiş kullanıcıların gün başından itibaren gerçekleştirdikleri işlemleri ve emir defterinde bulunan emirleri dikkate alınarak aşağıda belirtilen 11 farklı risk hesaplaması ile yapılır.

Tablo 8: Pozisyon Risk Limitleri

A:	Açık Alış Emirleri	
B:	Açık Satış Emirleri	
C:	Alış İşlemleri	
D:	Satış İşlemleri	
E:	Net İşlemler	$E = C-D $
F:	Toplam Açık Emirler	$F = A+B$
G:	Toplam Alış	$G = A+C$
H:	Toplam Satış	$H = B+D$
I:	Toplam Açıga Satış*	Açıga satış emirleri + Açıga satış işlemleri
J:	Toplam Net Alış	$J = C-D+A$
K:	Toplam Net Satış	$K = D-C+B$

* Açıga satış (short sell) tiki konularak gönderilmiş satış emirlerinin ve bunlardan gerçekleşen işlemlerin toplamıdır.

Emir öncesi kontrollerden olan maksimum alış büyütüğü sisteme bir seferde gönderilebilecek maksimum alış emri büyütüğünü, maksimum satış büyütüğü ise sisteme bir seferde gönderilebilecek maksimum satış emri büyütüğünü ifade eder. Bu iki limit enstrüman tipi ve enstrüman sınıfı düzeyinde tanımlanır. İlgili enstrüman için sisteme gönderilecek olan alış veya satış emrinin büyütüğü tanımlanmış limitlere eşit ya da büyükse emir sistem tarafından reddedilir.

5.5.1. Fiyat Toleransı Limiti

Fiyat Toleransı Limiti, kontrol fiyatından belirlenen yüzde değere eşit ya da yüzde değerden yüksek sapan fiyatlı emirlerin reddedilmesi için üyeler tarafından tanımlanabilir.

Fiyat tolerans limiti yüzdelik olarak tanımlanır. Girilen emrin fiyatının, kontrol fiyatının +/- yüzdelik fiyat marjı aralığında olmasını sağlar. Tanımlanan x değeri, $\%x$ anlamına gelir. Diğer pozisyon limitleri ile maksimum alış ve maksimum satış büyülüğünde olduğu gibi enstrüman tipi ve enstrüman sınıfı düzeyinde tanımlanır.

Eğer emir gönderilen enstrüman için fiyat tolerans limiti tanımlanmışsa, risk grubuna dahil kullanıcıların gönderdiği bir emir sisteme kabul edilmeden ya da emir düzeltme öncesinde, aşağıda yer alan fiyat limiti kontrollerinden geçer:

- Emir Fiyatı $\leq$ Kontrol Fiyatı – (Fiyat Toleransı Limiti * Kontrol Fiyatı) $\rightarrow$ Reddedilir
- Emir Fiyatı $\geq$ Kontrol Fiyatı + (Fiyat Toleransı Limiti * Kontrol Fiyatı) $\rightarrow$ Reddedilir
- Kontrol Fiyatı – (Fiyat Toleransı Limiti * Kontrol Fiyatı) $<$ Emir Fiyatı $<$ Kontrol Fiyatı + (Fiyat Toleransı Limiti * Kontrol Fiyatı) $\rightarrow$ Kabul edilir.

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'ndaki strateji emirlerinin kontrol fiyatı -1 ile +1 arasında olduğu durumda fiyat tolerans limiti için kontrol fiyatı 1 baz alınarak gerçekleştirilir.

Kontrol fiyatı ilgili enstrüman tipi ve enstrüman sınıfında yer alan her enstrüman serisi için ayrı olarak belirlenir. Kontrol fiyatı olarak sistemde var olmalarına göre sırasıyla aşağıdaki fiyatlar dikkate alınır:

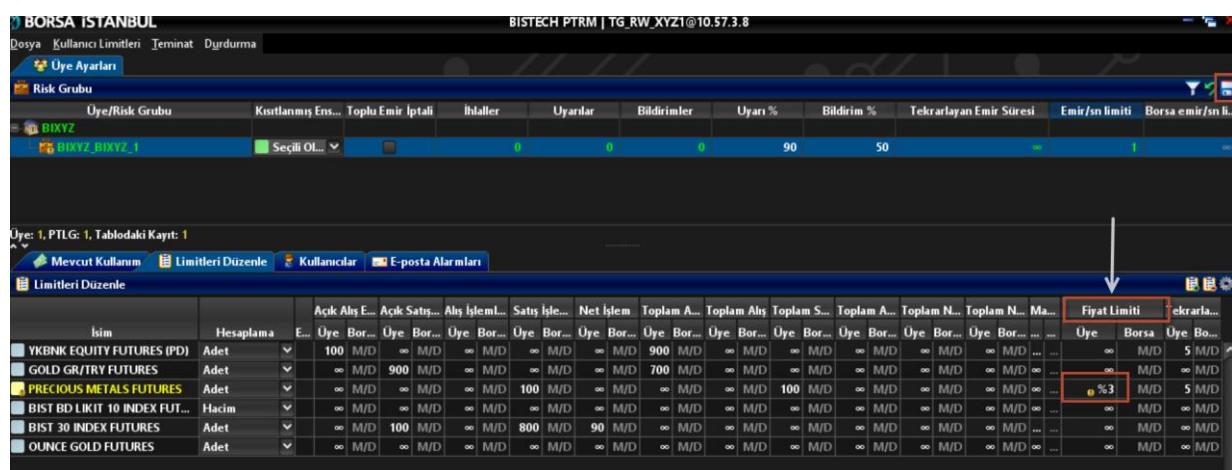
- **Son işlem fiyatı:** İlgili enstrümanda gün içinde gerçekleşmiş son işlemin fiyatıdır. Gün içindeki seans değişikliklerinden bağımsız olarak işlem gününde gerçekleşen son işlemin fiyatı dikkate alınmaktadır. Özel işlem bildirimlerinin fiyatları son işlem fiyatı olarak dikkate alınmaz. Borçlanma Araçları Piyasası için takas dışı işlemlerin fiyatı son işlem fiyatı olabilir. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası akşam seansında ilk işlem için, normal seansın son işlem fiyatı değil, baz fiyat dikkate alınır.
- **Baz fiyat:** İlgili enstrüman için son işlem fiyatı henüz oluşmamışsa baz fiyat kontrol fiyatı olarak alınır. Baz fiyat, bir seans süresince bir sermaye piyasası aracının işlem görebileceği üst ve alt fiyat sınırlarının belirlenmesine esas teşkil eden fiyattır. BISTECH Sistemi'nde önceki işlem gününün kapanış fiyatı, baz fiyat olarak belirlenmektedir. Baz fiyat, Borçlanma Araçları Piyasası'nda bulunmaz. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası akşam seansının baz fiyatı, normal seansın gün sonu uzlaşma fiyatıdır.
- **En iyi emir fiyatı:** İlgili enstrüman için son işlem fiyatı henüz oluşmamışsa ve baz fiyat yoksa, alış emirleri için sistemdeki en iyi alış emir fiyatı, satış emirleri içinse sistemdeki en iyi satış fiyatı dikkate alınır.
- **Referans fiyatı:** Sistemde ilgili enstrüman için gün içinde herhangi bir son işlem fiyatı ya da emir fiyatı oluşmamışsa ve baz fiyat yoksa, referans fiyat dikkate alınır.
  - Borçlanma Araçları Piyasası enstrümanları için önceki gün kapanış fiyatı referans fiyatı olarak dikkate alınabilir.
  - Pay Piyasası enstrümanları için referans fiyat sistemde var olmalarına göre sırasıyla aşağıdakileri ifade eder:
    - Atanmış referans fiyat
    - Bir önceki günün uzlaşma/takas fiyatı
  - Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında bulunmamaktadır.
- Sistemde son işlem, baz, en iyi emir ve referans fiyatlarının olmadığı durumlarda, kontrol gerçekleşmez.

Fiyat toleransı kontrolüne limit tanımlanmaması durumunda (ayrıca bir kontrol yapılmaz) veya belirlenen değer ile hesaplanan fiyatın Borsa tarafından işlem kuralları dahilinde belirlenmiş fiyat limitlerini aşması halinde, Borsa tarafından belirlenmiş fiyat limitleri geçerli olur.

Risk grubu altında enstrüman tipi/sınıfı seviyesinde fiyat tolerans limiti atamak için aşağıdaki adımları izlenir.

1. Halihazırda enstrüman tipi/sınıfı bazında tanımlanmış limitleri olan enstrümanlara limit tanımlanmak istenirse, ilgili enstrüman satırında fiyat limiti kolonuna denk gelen alana çift tıklanır.
2. Fiyat tolerans limiti için yeni bir değer girilir.
3. Değişiklikleri kaydetmek için risk grubu panelindeki değişiklikleri kaydet düğmesine tıklanır.

Şekil 73 Enstrüman tipi/sınıfı bazında fiyat limiti tanımlanması

4. Risk grubu/grupları için yaptığınız değişiklikleri onaylayan risk grubu kaydetme ekranı görüntülenir. Yapılan değişikliği onaylamak ve sisteme göndermek için “seçili öğeleri gönder” düğmesine tıklanır.

Şekil 74 Fiyat Limiti Kaydetme Ekran Görüntüsü

Not: Bu bir gün içi değişiklidir. Bu değişiklik kaydedildiği anda etkin olacaktır.

5. Halihazırda enstrüman tipi/sınıfı bazında tanımlanmış limiti olmayan enstrümanlara limit tanımlanmak istenirse, öncelikle Şekil 48'de gösterildiği gibi enstrüman tipi/sınıfı eklenir. Bu değişiklik ertesi gün değişikliğidir. Ertesi gün enstrüman tipi/sınıfı risk grubu altında aktif olduğunda, birinci madde ve devamında gösterildiği gibi fiyat tolerans limiti tanımlanır ve tanımlandığı gün aktif olur.

Şarta Bağlı Emirler ve Strateji Emirleri

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'ndaki şarta bağlı emirler aktive olduktan sonra fiyat toleransı limiti kontrolüne tabi olur.

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'ndaki strateji emirleri, emrin bacaklarında yer alan sözleşmeler için tanımlanmış fiyat toleransı limitlerine göre değil, kendileri için tanımlanmış fiyat toleransı limitlerine göre kontrol edilir.

5.5.2. Tekrar Eden Emir Limiti

Tekrar eden emir limiti kontrolü, bir risk grubunun belirli bir süre içerisinde tekrar eden emir limiti tanımlanmış bir enstrüman tipinin ya da sınıfının altındaki bir enstrüman serisi için sisteme gönderdiği emirlerin fiyat, miktar ve emrin yönü özellikleri bakımından tekrar etmesi durumunda bu emirlerin sayısına uygulanacak limiti ifade eder. Bu kontrol, PTRM uygulaması arayüzünde tekrar eden emir süresi (saniye cinsinden) ve tekrar eden emir limiti (adet cinsinden) olarak iki alanda tanımlanır.

Risk grubu bazında tanımlanabilen tekrarlayan emir süresi, risk grubu içerisinde tanımlı enstrümanlara gönderilen tekrar eden emir sayımının ne kadar süre için yapılacağını ifade eder. Saniye bazında tanımlanır. Sonsuz olarak tanımlanması durumunda tekrarlayan emir sayımı gün boyunca devam eder.

Bir risk grubu altındaki enstrümanlarda tekrar eden emir limitinin belirli bir süre içerisinde kontrol edilmek istenmesi halinde tekrar eden emir süresi limiti atamak için aşağıdaki adımları izlenir.

1. Bir risk grubu satırında tekrarlayan emir süresi sütununa çift tıklanır.
2. Tekrar eden emir süresi için yeni bir değer girilir.
3. Değişiklikleri kaydetmek için risk grubu panelindeki kaydet düğmesine tıklanır.

Şekil 75 Tekrar eden emir süresi tanımlanması

4. Risk grubu/grupları için yapılan değişiklikleri onaylayan risk grubu kaydetme ekranı görüntülenir. Yapılan değişikliği onaylamak ve sisteme göndermek için "seçili öğeleri gönder" düğmesine tıklanır.

Şekil 76 Tekrar eden emir süresi tanımının kaydedilmesi

Not: Bu bir gün içi değişikliktir. Bu değişiklik kaydedildiği anda etkin olacaktır.

Not: Herhangi bir süre tanımlanmaması durumunda tekrar eden emir sayısı limiti kontrolü gün boyunca yapılır.

Enstrüman tipi/sınıfı bazında tanımlanabilen tekrar eden emir limiti ise, tanımlamanın yapıldığı enstrüman tipi/sınıfı içerisinde yer alan her bir enstrüman için ayrı ayrı olmak üzere belirlenen sürede girilebilecek maksimum tekrarlayan emirlerin sayısını ifade eder. Tekrar eden emir sayısı limiti tanımlama için aşağıdaki adımlar izlenir.

1. Halihazırda enstrüman tipi/sınıfı bazında tanımlanmış limitleri olan enstrümanlara limit tanımlanmak istenirse, ilgili enstrüman satırında tekrarlayan emir kolonuna denk gelen alana çift tıklanır.
2. Emir sayısı limiti için yeni değer girilir.

Şekil 77 Tekrar eden emir sayısı tanımlanması

BISTECH PTRM TG_RW_XYZ1@10.57.3.8																			
Dosya Kullanıcı Limitleri Teminat Durdurma		Uye Ayarları																	
Risk Grubu		Kısıtlamış Em... Toplu Emir İptali		İhaller		Uyarılar		Bildirimler		Uyarı %		Bildirim %		Tekrarlayan Emir Süresi		Emir/sn limiti		Borsa emir/sn li...	
= ☒ BIXYZ	☒ BIXYZ_BIXYZ_1	☒ Seçili Ol...	0	0	0	90	50	60	1										

Uye: 1 PTLG: 1, Tablodaki Kayıt: 1														
Mevcut Kullanım Limitleri Düzenle Kullanıcılar E-posta Alarmları														
Limitleri Düzenle														
İsim	Hesaplama	Açık Alın... E... Açık Satın... A... İşlem... Satın İşle... Net İşlem	Toplam A... Üye Bor... Toplam Als... Toplam S... Toplam A... Toplam... Toplam N... Mak... Fiyat Limiti	Tekrarlayan Emir										
☒ YBKICK EQUITY FUTURES (PDI)	Adet	100 M/D 900 M/D 700 M/D 100 M/D 800 M/D 90 M/D	100 M/D 900 M/D 700 M/D 100 M/D 800 M/D 90 M/D	M/D										
GOLD GR/TRY FUTURES	Adet	0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D	0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D	M/D										
PRECIOUS METALS FUTURES	Adet	0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D	0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D	M/D										
BIST BD LİKIT 10 INDEX FUT...	Hacim	0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D	0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D	M/D										
BIST 30 INDEX FUTURES	Adet	0 M/D 100 M/D 800 M/D 90 M/D	0 M/D 100 M/D 800 M/D 90 M/D	M/D										
OUNCE GOLD FUTURES	Adet	0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D	0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D 0 M/D	M/D										

3. Değişikliklerinizi kaydetmek için risk grubu panelindeki kaydet düğmesine tıklanır.

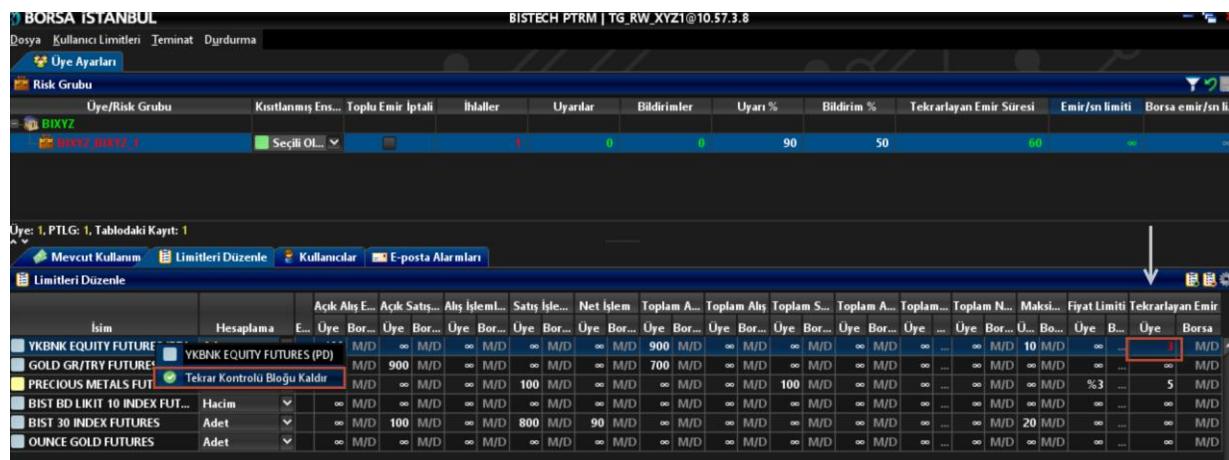
Şekil 78 Tekrar eden emir sayısının kaydedilmesi

Bir enstrümana belirlenen sürede, belirlenen limit kadar tekrarlayan emir girilmesi durumunda risk grubu ihlale düşer. Risk grubunun ihlale düştüğü enstrüman tipi/sınıfında yeni emir girişi engellenir.

Tekrar eden emir limiti ihlalinden kaynaklanan engellemeye gün içinde otomatik olarak kalkmaz. Engellemeye iki şekilde kaldırılabilir. Birincisi, üye tarafından limit aşımı gerçekleşmiş enstrümanda limit artırımı yapılabilir, bu durumda ilgili enstrümanda yapılan sayım sıfırlanmaz. İkinci olarak üye veya Borsa tarafından manuel olarak kaldırılabilir, bu durumda ilgili enstrümanda yapılan sayım sıfırlanır. Manuel olarak limit aşımından kaynaklanan engellemenin kaldırılması aşağıdaki şekilde gösterilmiştir. Limit ihlalinin gerçekleştiği gün manuel olarak kaldırılmamış engellemeler ertesi işlem gününün başında otomatik olarak kalkar.

Şekil 79 Tekrar Eden Emir Limiti İhlali Engellemesini Kaldırma Ekran Görüntüsü

Limit tanımlanmış enstrüman tipi ve/veya sınıfında enstrüman bazında yapılan sayım, ilgili enstrümanda emir iptali olması veya emrin fiyat ya da miktarının düzeltilmesi durumunda sıfırlanır. Sayım ayrıca ilgili enstrümda farklı miktar, farklı fiyat ve farklı yönde emir girildiğinde de sıfırlanır.

5.5.3. Borsa Limitleri ve Üye Limitleri

Risk grubu kontrollerinde kullanılan limitler üye tarafından belirlenebileceği gibi, Borsa tarafından da belirlenebilir. Borsa risk gruplarından bağımsız olarak enstrüman tipi ve sınıfı seviyesinde genel limitler belirleyebilir. Ayrıca risk grubu seviyesinde de Borsa tarafından limit belirlenebilir. Borsa'nın, ilgili risk grubuna ilişkin belirlediği limitin Borsa geneli için belirlenen limite göre daha sınırlayıcı olması halinde, risk grubu için belirlenen limit geçerli olur. Üye, Borsa'nın ilgili risk grubu için belirlediği limitten daha sınırlayıcı bir limit belirleyebilir. Borsa ve üye tarafından belirlenen limitlerden en sınırlayıcı olanı geçerli limit olacaktır.

Mevcut durumda Borsa tarafından risk grubu kontrollerine ilişkin herhangi bir enstrüman limiti tanımlaması yapılması planlanmamaktadır.

5.5.4. İhlal Edilmiş Limitler

Bir risk grubu limit ihlalindeyken, risk grubu içindeki kullanıcılar:

- İhlal edilmiş enstrüman tipi ve sınıfına ait enstrümanlarda yeni emir giremez.

- İhlal edilmiş enstrüman tipi ve sınıfına ait enstrümanlarda mevcut emirlerinde değişiklik yapamaz.
- Açık emirleri, kotasyonları iptal edebilir.
- İhlal edilmemiş enstrüman tipi ve sınıfına ait enstrümanlarda emir girişine devam edebilir.

Risk grubu içindeki kullanıcıların limit aşımını önleyecek şekilde açık emirleri iptal etmesiyle ihlal sınırlaması otomatik olarak kalkar. Borsa ya da üye risk grubu tarafından ihlal edilen limiti gün içinde arttırarak ihlal durumunu kaldırabilir.

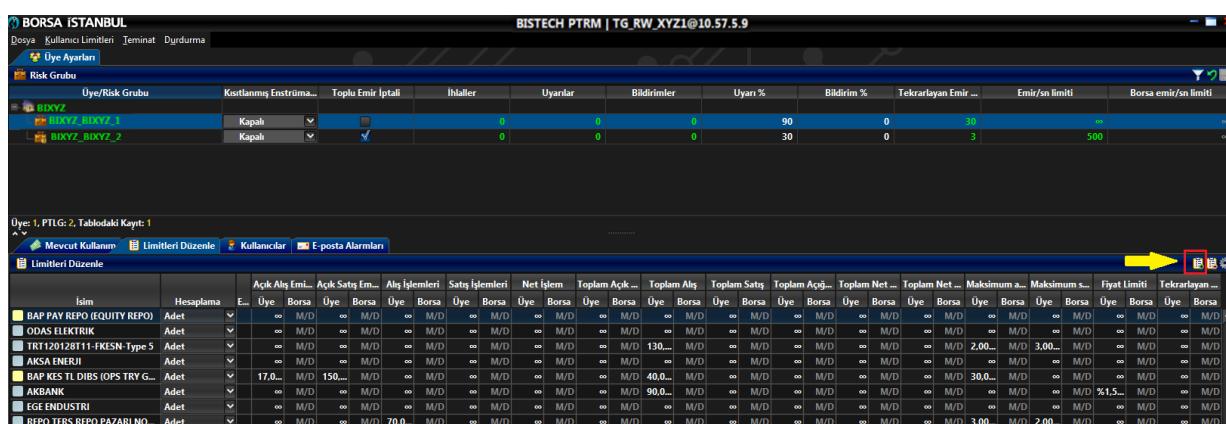
Emir sonrası ve işlem anı kontrolleri emir ve işlemlerden sonra yapılmakta olup tüketimin belirlenen limite eşit ya da limitten büyük olması durumunda limit aşımı (ihlal) meydana gelir. Limitin aşılmasına neden olan emir ya da işlem engellenmez. Tüketim, emir veya işlemlerin PTRM tarafından işlenmesi sonrasında güncellenir. İletilen emir veya gerçekleşen işlemlerin tüketime yansısmasına kadar geçen sürede limit aşımı mümkün olabilir. İhlalin gerçekleşmesi sonrasında üye veya Borsa tarafından belirlenen aksiyonlar uygulanır.

5.5.5. Enstrüman Limiti Ekleme

Bir risk grubuna yeni bir enstrüman limiti eklemek için aşağıdaki adımları izleyiniz:

- Limitleri üzerinde değişiklik yapmak istediğiniz risk grubuna tıklayınız ve ardından limitleri düzenleyebileceğiniz sekmesine tıklayınız. Yeni işlem görebilir enstrüman ekle düğmesine tıklayınız.

Şekil 80 Enstrüman Ekleme Ekran Görüntüsü

- Bir enstrüman tipi veya enstrüman sınıfı seçiniz;

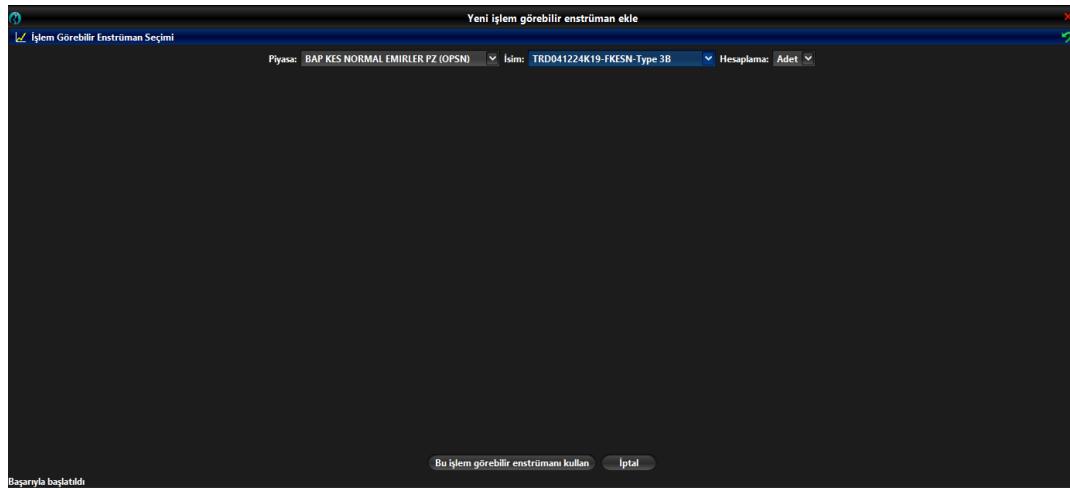
Piyasa: Enstrümanın bulunduğu piyasayı seçiniz. Bu alanı boş bırakmak tüm piyasalardaki enstrümanları görmeyi sağlayacaktır.

Enstrüman: Görüntülenecek olan enstrüman sınıfı & enstrüman tipidir.

- Bu limitlerin kontrolünde Pay Piyasası ve Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası için hesaplama yöntemi olarak “adet, miktar ve hacim”, Borçlanma Araçları Piyasası ve Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası için ise risk hesaplama yöntemi olarak yalnızca “adet” kullanılır. Borçlanma Araçları Piyasası’nda ve Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası’nda işlem gören enstrümanlar için diğer hesaplama yöntemleri (miktar ve hacim) hesaplama yöntemi seçim alanında gözükmeyecektir.

4. Seçimlerinizi yaptıktan sonra bu işlem görebilir enstrümanı kullan düşmesine tıklayınız.

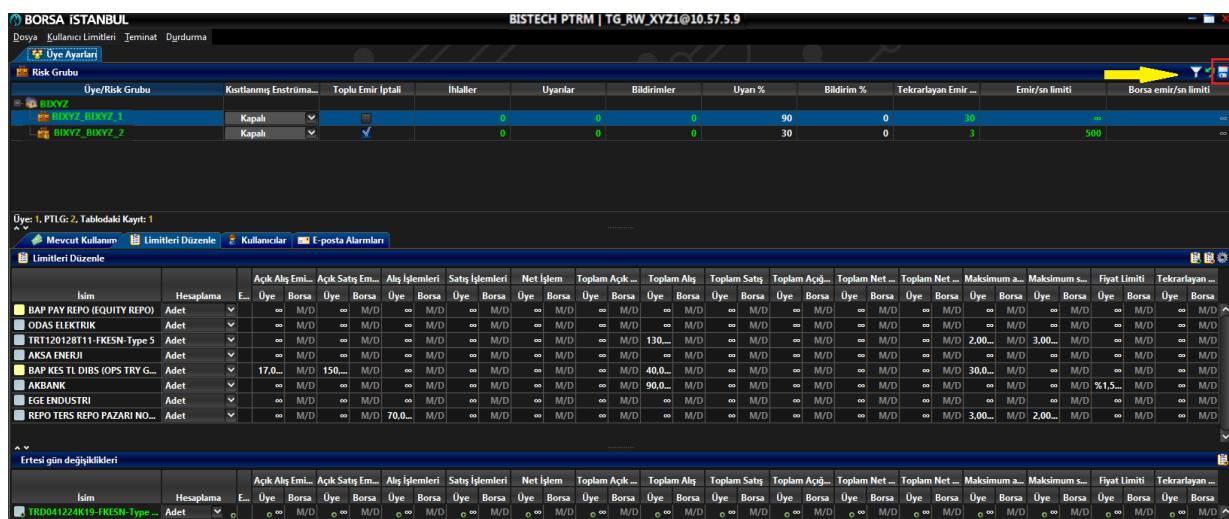
Şekil 81 Enstrüman Tipi/ Enstrüman Sınıfı ve Risk Hesaplama Yöntemi Seçimi Ekran Görüntüsü

Not: Listelenen enstrümanlar sadece oturum açan kullanıcı için geçerli enstrüman tipi veya sınıfın seviyesinde tanımlanmış olanlardır.

- 5. Limitleri düzenleyen panelinde, ertesi gün değişiklikleri sekmesinde işlem yapılabılır yeni enstrümanlar yeni bir satırda görünecektir. Seçilen enstrümanlarda uygulanacak her türlü limiti bu satırda ayarlayabilirsiniz.**

Şekil 82 Enstrüman Limiti Tanımlama Ekran Görüntüsü

6. Kaydet düğmesine tıklayınız. Risk Grubu Kaydetme Ekranı görüntülenecektir.

Şekil 83 Risk Grubuna İlişkin Tanımlamaları Kaydetme Ekran Görüntüsü

7. Değiştirmiş olduğunuz grup veya gruplar için yaptığınız değişiklikleri onaylamak için seçili öğeleri gönder düğmesine basınız.
8. Yeni limit, ertesi gün değişiklikleri panelinde görünecek ve ertesi işlem gününde etkin hale gelmiş olacaktır.

Not: Sıfır olan bir limit, tanımlanan bir limit olmadığı anlamına gelir.

Şekil 84 Kaydedilmiş Enstrüman Limiti Ekran Görüntüsü

Not: Bu bir ertesi gün değişikliğidir. Değişikliği kaydetmek değişikliğin borsa veri tabanına gönderilmesini ve ertesi gün sistem açıldığında etkin hale gelmesini sağlar.

Enstrüman limitlerini düzenleme panelinin üst bölümünü tıklayarak filtreleme seçeneklerine erişilebilir:

Şekil 85 Enstrüman Limitlerini Düzenleme Paneli Filtreleme Seçenekleri Ekran Görüntüsü

5.5.6. Enstrüman Limitlerini Değiştirme

Bir risk grubu üzerinde bir limiti düzenlemek için aşağıdaki adımları izleyiniz:

1. BISTECH PTRM kullanıcı arayüzünde limitlerini düzenlemek istediğiniz risk grubuna tıklayınız ve ardından limitleri düzenleyen sekmesine tıklayınız.
2. Gün içi değişiklikler panelinde gereken alanları gözden geçiriniz veya değiştiriniz.

Şekil 86 Enstrüman Limiti Değiştirme Ekran Görüntüsü

3. Kaydet düğmesine tıklayınız.

Şekil 87 Enstrüman Limiti Değişikliği Kaydetme Ekran Görüntüsü

4. Risk grubu/grupları için yaptığınız değişiklikleri onaylayan risk grubu kaydetme ekranı görüntülenecektir. Yaptığınız değişikliği onaylamak ve sisteme göndermek için "seçili öğeleri gönder" düğmesine tıklayınız.

Not: Bu bir gün içi değişiklidir. Bu değişiklik kaydedildiği anda etkin olacaktır.

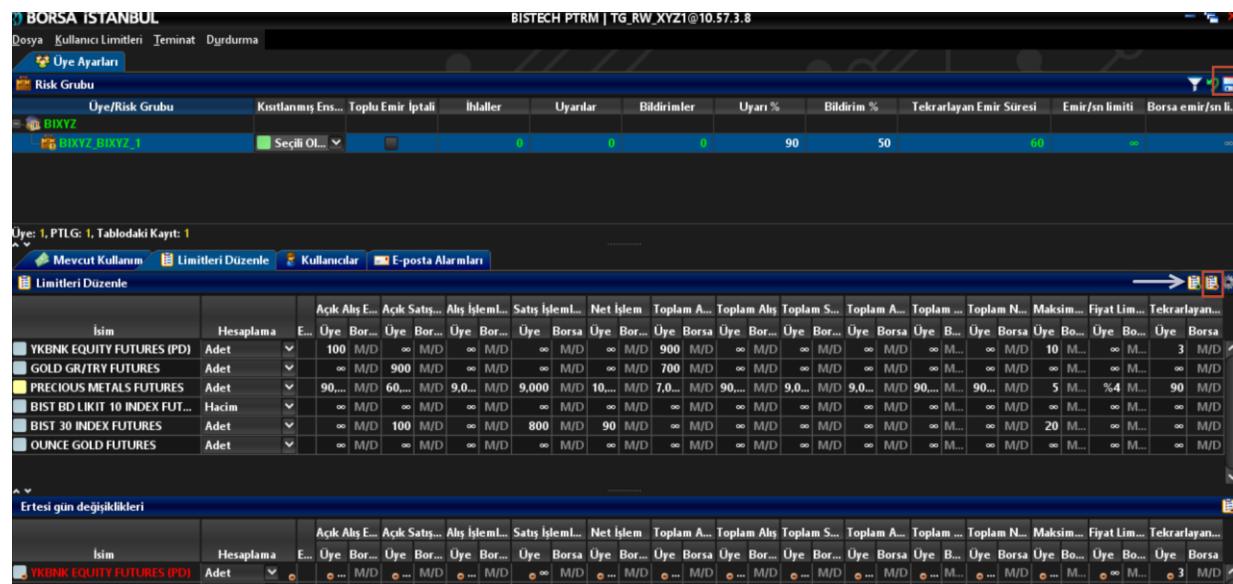
5.5.7. Enstrüman Limitini Silme

Bir risk grubunda tanımlı bir enstrüman limitini silmek için aşağıdaki adımları izleyiniz;

1. Limitlerini düzenlemek istediğiniz risk grubuna tıklayınız ve ardından limitleri düzenleyen sekmesine tıklayınız.
2. Tanımlamanın yapıldığı zamana bağlı olarak gün içi değişiklikler veya ertesi gün değişiklikleri panelinde yer alan limitleri silinecek enstrümanı seçiniz.

3. Uygun panelde (gün içi değişiklikleri veya ertesi gün değişiklikleri panelinde) çıkışma düğmesine tıklayınız.

Şekil 88 Enstrüman Limiti Silme Ekran Görüntüsü

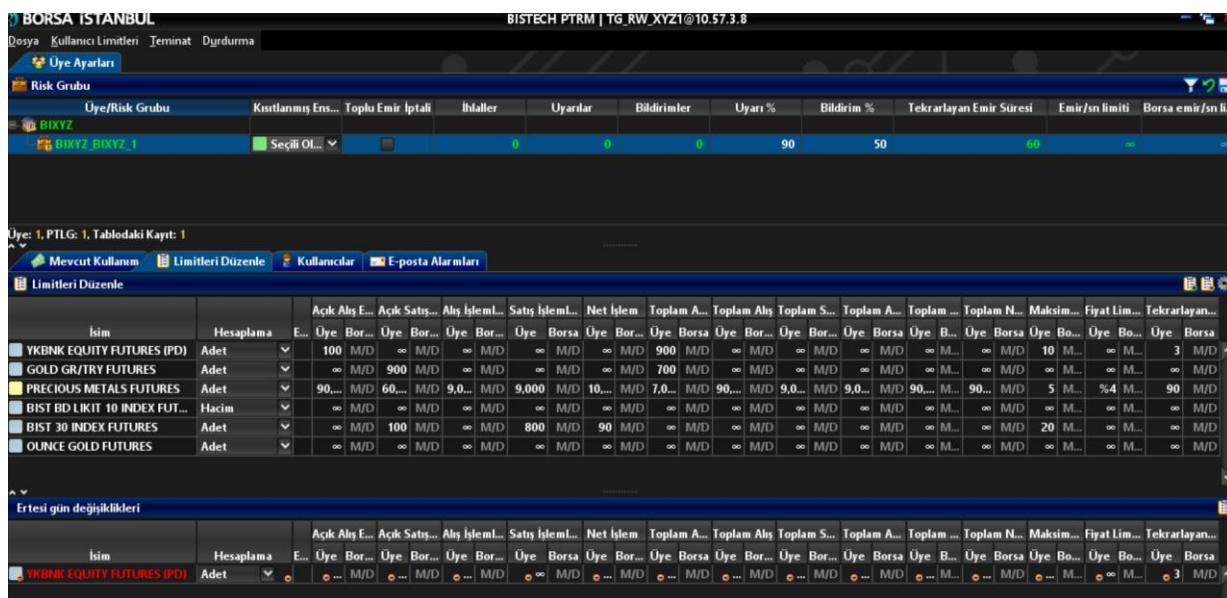
4. Kaydet düğmesine tıklayınız. Risk grubu/grupları için yaptığınız değişiklikleri onaylayan risk grubu kaydetme ekranı görüntülenecektir. Yaptığınız değişikliği onaylamak ve sisteme göndermek için “seçili öğeleri gönder” düğmesine tıklayınız.

Şekil 89 Enstrüman Limiti Silme İşlemi Kaydetme Ekran Görüntüsü

5. Limiti silinecek enstrüman ertesi gün değişiklikleri panelinde kırmızı renkte görünecektir. Ertesi gün değişiklikleri panelinde yer alan ve ertesi gün devreye girecek yeni eklenmiş bir limitin silinmesi halinde, o enstrüman limiti ertesi gün panelinden derhal kaybolacaktır.

Şekil 90 Enstrüman Limiti Silme İşlemi Ekran Görüntüsü

Not: Bu bir ertesi gün değişikliğidir. Değişikliği kaydetmek değişikliğin borsa veri tabanına gönderilmesini ve ertesi gün sistem açıldığında etkin hale gelmesini sağlar.

5.5.8. Enstrüman Limitlerini Dosya ile Toplu Düzenleme

Enstrüman limitlerini düzenlemeye yönelik tanımlamalar (enstrüman limiti ekleme, değiştirme, silme) PTRM uygulamasına risk grubu seviyesinde okutulacak csv formatındaki dosya vasıtasiyla birden çok enstrüman tipi ve enstrüman sınıfı için toplu olarak gerçekleştirilebilir. Bir risk grubunun enstrüman limitlerini toplu olarak düzenlemek için aşağıdaki adımları izleyiniz:

1. BISTECH PTRM kullanıcı arayüzündeki Risk Grubu Panelinden bir risk grubu seçiniz.
2. Seçilen risk grubu üzerinde sağ tıklayınız ve ardından açılan menüden “*Limit Yükle*” seçeneğini seçiniz.

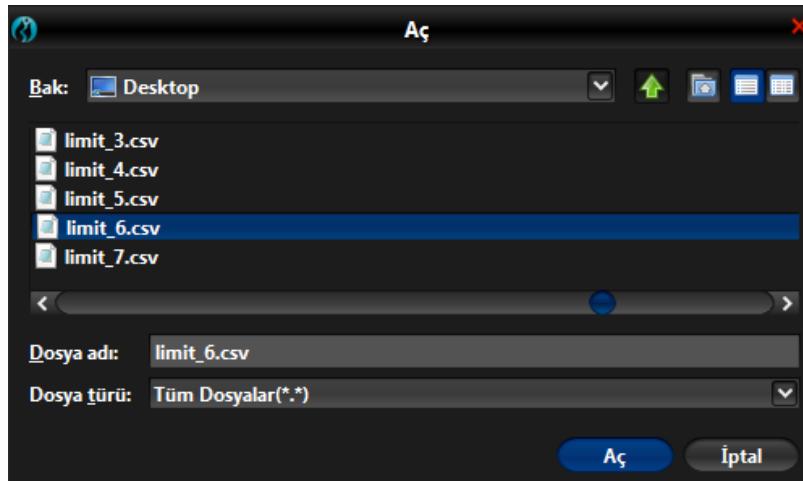
Şekil 91 Risk Grubu Enstrüman Limitlerini Toplu Düzenleme Ekran Görüntüsü

3. “*Limit Yükle*” seçeneği ardından ekranın alt kısmından ‘Dosyadan Limit Yükle’ dosyasını seçiniz. Risk kontrol tipleri Açık Alış Emirleri, Açık Satış Emirleri, Alış İşlemleri, Satış İşlemleri, Net İşlemler, Toplam Açık Emirler, Toplam Alış, Toplam Satış, Toplam Açıga Satış, Toplam Net Alış, Toplam Net Satış, Maksimum Alış Büyüklüğü, Maksimum Satış Büyüklüğü, Fiyat Toleransı Limiti ve Tekrar Eden Emir Limiti olmak üzere 15 tane olarak belirlenmelidir. Risk hesaplama yöntemi Borçlanma Araçları Piyasası ve Kİymetli Madenler ve Kİymetli Taşlar Piyasası için yalnızca **Adet**

olarak; Pay Piyasası ve Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası için **Adet**, **Miktar** ve **Hacim** olarak belirlenebilir.

Şekil 92 Dosya Ekleme Penceresi Ekran Görüntüsü

Csv dosya formatları aşağıda belirtildiği gibidir:

Borçlanma Araçları Piyasası:

ÖRNEK DOSYA İÇERİĞİ

```
"İsim";Hesaplama;Açık Alış Emirleri;Açık Satış Emirleri;Alış İşlemleri;Satış İşlemleri;Net İşlem;Toplam Açık Emirler;Toplam Alış;Toplam Satış;Toplam Açıga Satış;Toplam Net Alış;Toplam Net Satış;Maksimum alış büyütüğü;Maksimum satış büyütüğü;Fiyat Limiti;Tekrarlayan Emir BAP KESS TL DIBS (TRY GOV DS);Adet;2000000;3000000;0;0;0;0;0;25000000;25000000;0;0;0 REPO TERS REPO PAZARI NORMAL;Adet;5000000000;0;0;0;0;0;5000000000;5000000000;0;0;0
```

Pay Piyasası:

ÖRNEK DOSYA İÇERİĞİ

```
"İsim";Hesaplama;Açık Alış Emirleri;Açık Satış Emirleri;Alış İşlemleri;Satış İşlemleri;Net İşlem;Toplam Açık Emirler;Toplam Alış;Toplam Satış;Toplam Açıga Satış;Toplam Net Alış;Toplam Net Satış;Maksimum alış büyütüğü;Maksimum satış büyütüğü;Fiyat Limiti;Tekrarlayan Emir MAIN SPOT EQUITY - TOASO;Adet;2000000;3000000;0;0;0;0;0;25000000;25000000;0;0;0;MAIN SPOT EQUITY - TUPRS;Hacim;5000000000;250;500;1000;2000;4000;8000;16000;32000;50000000;50000000;250000;250000;8;89
```

VİOP:

ÖRNEK DOSYA İÇERİĞİ

"İsim";Hesaplama;Açık Alış Emirleri;Açık Satış Emirleri;Alış İşlemleri;Satış İşlemleri;Net İşlem;Toplam Açık Emirler;Toplam Alış;Toplam Satış;Toplam Açıga Satış;Toplam Net Alış;Toplam Net Satış;Maksimum alış büyülüğu;Maksimum satış büyülüğu;Fiyat Limiti;Tekrarlayan Emir AKSEN EQUITY FUTURES (PD);Hacim;0;0;0;5000;0;0;0;500;500;50;500;1;1
TSKB EQUITY FUTURES (PD);Adet;0;0;0;100;0;0;0;100;1000;500;50;1;10

Dosya uygulamaya okutulduktan sonra uygulama tarafından bir bilgilendirme mesajı verilir. Bu mesaj dosyanın PTRM uygulaması tarafından okunmasının sorunsuz tamamlandığı ya da varsa hata bilgisini içerir. Dosyanın uygulamaya okutulmasının sorunsuz gerçekleştirilmesi halinde dosya içerisinde yer alan tanımlamalar PTRM ara yüzüne yansır.

Şekil 93 Bilgilendirme Penceresi Ekran Görüntüsü

- Değişikliklerinizi kaydetmek için Risk Grubu Panelindeki kaydet düğmesine tıklayınız.

Şekil 94 Risk Grubu Enstrüman Limitlerini Toplu Ekleme Ekran Görüntüsü

- Risk grubu/grupları için yaptığınız değişiklikleri içeren kaydetme ekranı görünecektir. Yaptığınız değişikliği onaylayıp sisteme göndermek için "seçili öğeleri gönder" düğmesine tıklayınız.

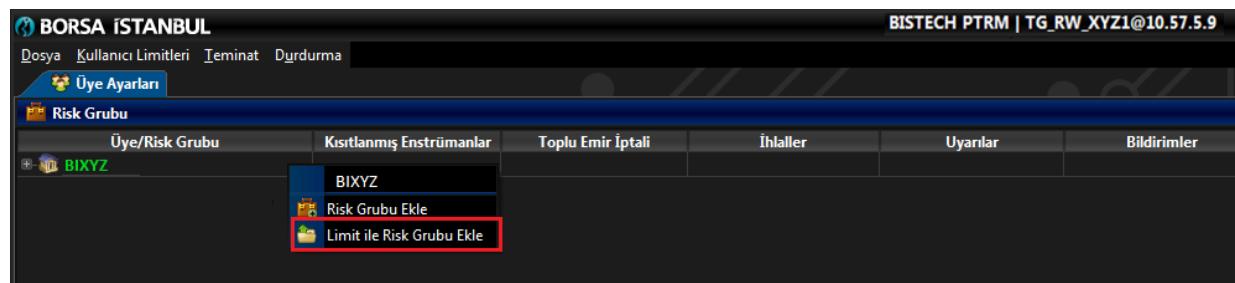
Şekil 95 Toplu Enstrüman Limiti Ekleme İşlemi Kaydetme Ekran Görüntüsü

Enstrüman limitlerini toplu düzenleme fonksiyonu, yeni bir risk grubu oluşturulurken de kullanılabilir. Yeni bir risk grubu oluşturulurken enstrüman limitlerini toplu olarak düzenlemek için aşağıdaki adımları izleyiniz:

3. Risk Grubu Panelinde üyenin üzerine sağ tıklayınız ve ardından açılan menüden “*Limit ile Risk Grubu Ekle*” seçeneğini seçiniz.

Şekil 96 Risk Grubu Oluştururken Toplu Enstrüman Limiti Ekleme Ekran Görüntüsü

4. Bu aşamadan sonra, Giriş penceresi görünecektir. Yeni risk grubunun adını giriniz. Tamam düğmesine tıklayınız.

Şekil 97 Risk Grubu İsimlendirme Ekran Görüntüsü

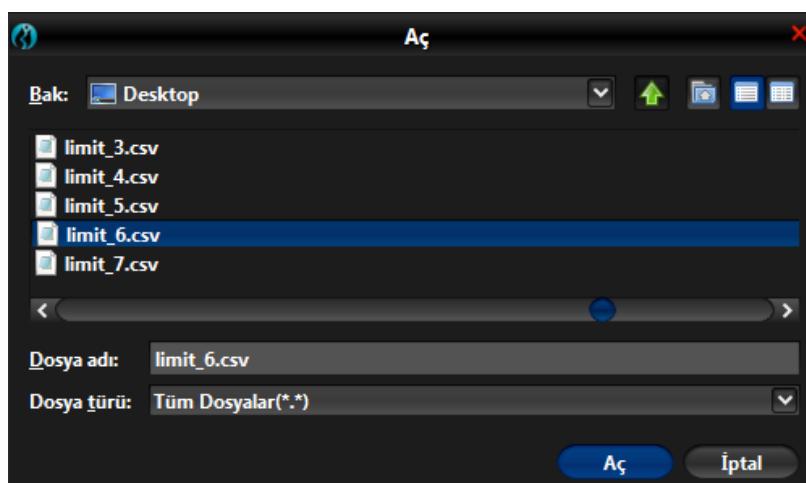
5. Kullanıcı seç penceresinden yeni risk grubunun altında yer alacak kullanıcıları seçiniz ve kullanıcı seç tuşuna tıklayınız.

Şekil 98 Risk Grubuna Kullanıcı Ekleme Ekran Görüntüsü

- Kullanıcı seçimi yapıldıktan sonra, csv dosyası ekleme penceresi otomatik olarak açılacaktır. Açılan ekranın, yeni risk grubu için enstrüman limitlerini içeren csv dosyasını seçiniz.

Şekil 99 Dosya Ekleme Penceresi Ekran Görüntüsü

- Dosya seçimi yapıldıktan sonra, yukarıdaki adımlar izlenir. Dosya uygulamaya sorunsuz bir şekilde okutulur. Bunu takiben dosya içerisinde yer alan tanımlamalar PTRM ara yüzüne yansır. İlgili değişiklikler kaydedilir.

5.5.9. Enstrüman Limitlerini Yüklenebilir Formattaki Dosya ile Toplu Düzenleme

Mevcut enstrüman limitlerini düzenlemeye yönelik tanımlamalar (enstrüman limiti ekleme, değiştirme, silme vb) PTRM uygulamasından risk grubu seviyesinde mevcut limitleri dışa aktararak ve sonrasında ilgili değişikliklerin indirilen csv dosya üzerinde yapılp güncel halinin okutulmasıyla birden çok enstrüman tipi ve enstrüman sınıfı için toplu olarak düzenleme gerçekleştirilebilir.

Şekil 100 Limitleri Düzenleme Sekmesi Dışa Aktarma Ayarları Ekran Görüntüsü

Yüklenenbilir formattaki bu csv'de yaptığınız değişiklikler veya eklemelerden sonra dosyayı yükleyebilirsiniz. Yükleme adımları yukarıdaki şekillerde gösterilmektedir.

5.6. Kullanıcı Yönetimi

Kullanıcılar sekmesi bir risk grubuna hangi kullanıcıların atandığını gösterir.

5.6.1. Kullanıcıları İnceleme

Bir risk grubuna atanmış kullanıcıları incelemek için, aşağıdaki adımları izleyiniz:

1. Ana pencereden kullanıcılarını incelemek istediğiniz risk grubuna tıklayınız ve ardından kullanıcılar sekmesine tıklayınız.

Şekil 101 Risk Grubu Kullanıcıları Ekran Görüntüsü

2. Gruba atanmış kullanıcıları gözden geçiriniz:

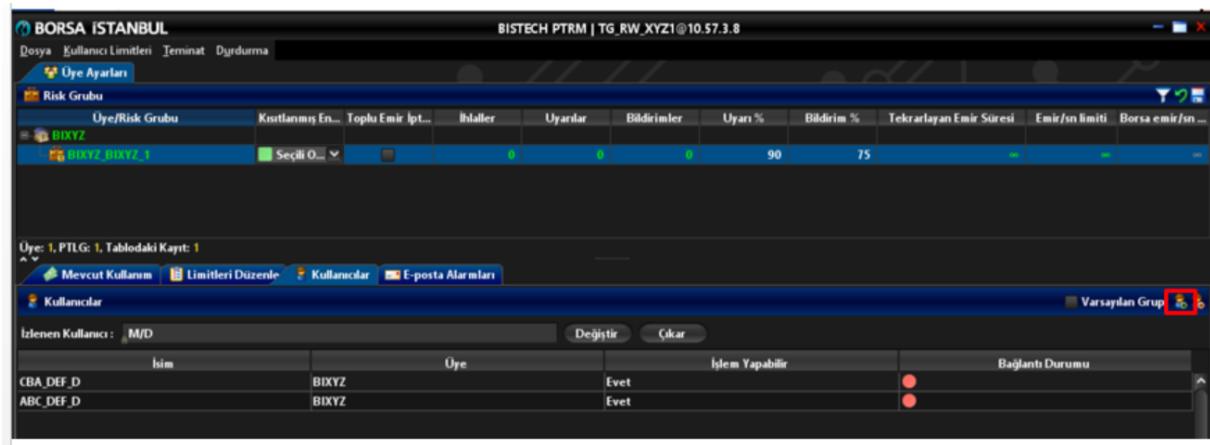
- **İsim:** Kullanıcı adını görüntüler. İşlem terminali kullanıcıları için; sondaki "F" uzantısı kullanıcının Borçlanma Araçları Piyasası'nda, "D" uzantısı Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda, "K" uzantısı Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası işlem yapan kullanıcı olduğunu belirtir. Hiçbir harf uzantısı olmaması kullanıcının Pay Piyasası'nda işlem yapan kullanıcı olduğunu belirtir.
- **Üye:** Kullanıcının ait olduğu üyesini gösterir.
- **İşlem Yapabilir:** Kullanıcının Borsa piyasalarında emir gönderen/işlem yapan kullanıcı tipinde olup olmadığını gösterir.
- **Bağlantı Durumu:** Kullanıcının işlem sistemine bağlı olup olmadığını gösterir. Yeşil belirteç kullanıcının sisteme bağlı olduğunu, kırmızı belirteç kullanıcının sisteme bağlı olmadığını ifade eder.

5.6.2. Risk Grubuna Kullanıcı Ekleme

BISTECH PTRM uygulamasında kullanıcılar bir risk grubuna atanarak gruplandırılır. Bir kullanıcı sadece bir tane risk grubuna atanabilir. Bir kullanıcıyı bir risk grubuna atamak için aşağıdaki adımları tamamlayınız:

1. BISTECH PTRM kullanıcı arayüzünden yeni bir kullanıcı eklemek istediğiniz risk grubuna ardından kullanıcılar sekmesine tıklayınız.
2. Yeni kullanıcı ekle düğmesine tıklayınız.

Şekil 102 Risk Grubuna Kullanıcı Ekleme Ekran Görüntüsü

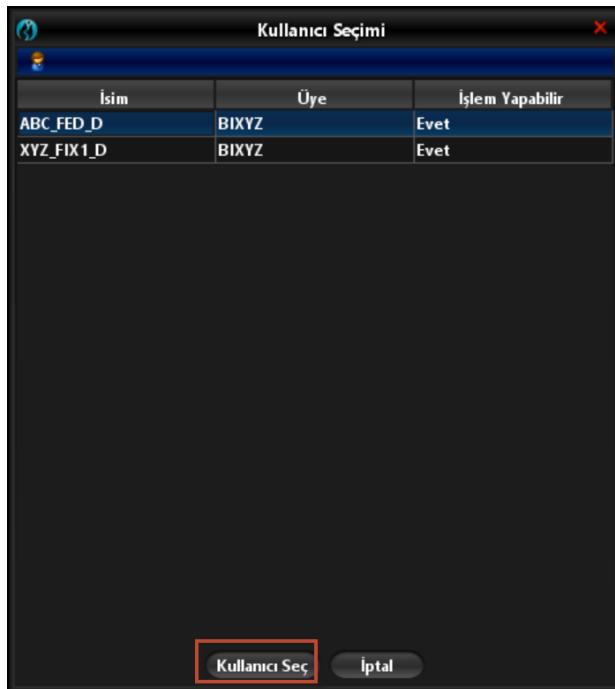
3. Kullanıcı seçimi ekranı görüntülenecektir.

Kullanıcı seçimi ekranı risk gruplarına atanmamış olan kullanıcıları gösterir. Hangi kullanıcıyı eklemek istediğinizde karar vermek için aşağıdaki alanları inceleyiniz:

- **İsim:** Kullanıcı adını görüntüler.
- **Üye:** Kullanıcının ait olduğu üyeyi gösterir.
- **İşlem Yapabilir:** Kullanıcının Borsa piyasalarında emir gönderen/işlem yapan kullanıcı tipinde olup olmadığını gösterir

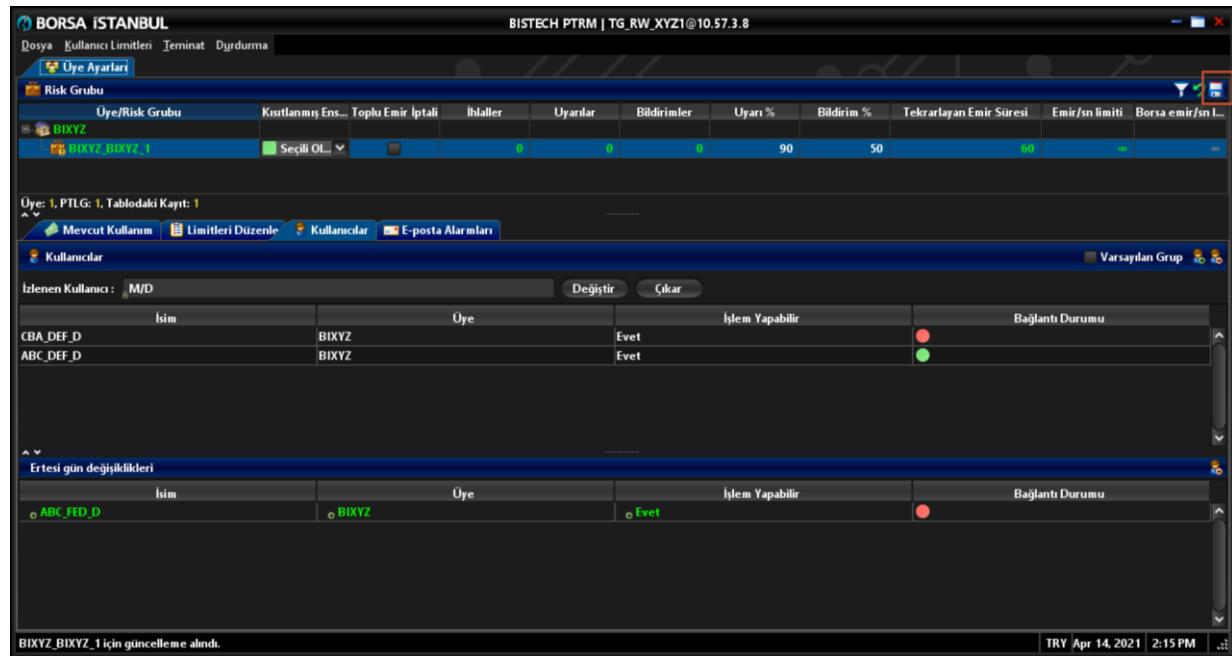
4. Tablodan bir kullanıcı seçiniz.
5. Kullanıcı seç düğmesine tıklayınız.

Şekil 103 Kullanıcı Seçimi Ekran Görüntüsü

6. Yeni kullanıcı kullanıcılar sekmesinde yer alan ertesi gün değişiklikleri paneline eklenmiş olacaktır. Kaydet düğmesine tıklayınız.

Şekil 104 Risk Grubuna Ekleneen Kullanıcıyı Kaydetme Ekran Görüntüsü

7. Risk grubu kaydetme ekranı görüntülenecektir. Yaptığınız değişikliği onaylamak ve sisteme göndermek için “seçili öğeleri gönder” düğmesine tıklayınız.

Şekil 105 Risk Grubuna İlişkin Tanımlamaları Kaydetme Ekran Görüntüsü

Not: Bu bir ertesi gün değişikliğidir. Değişiklik kaydedilerek borsa veri tabanına gönderilir ve ertesi gün sistem açıldığında etkin hale gelir.

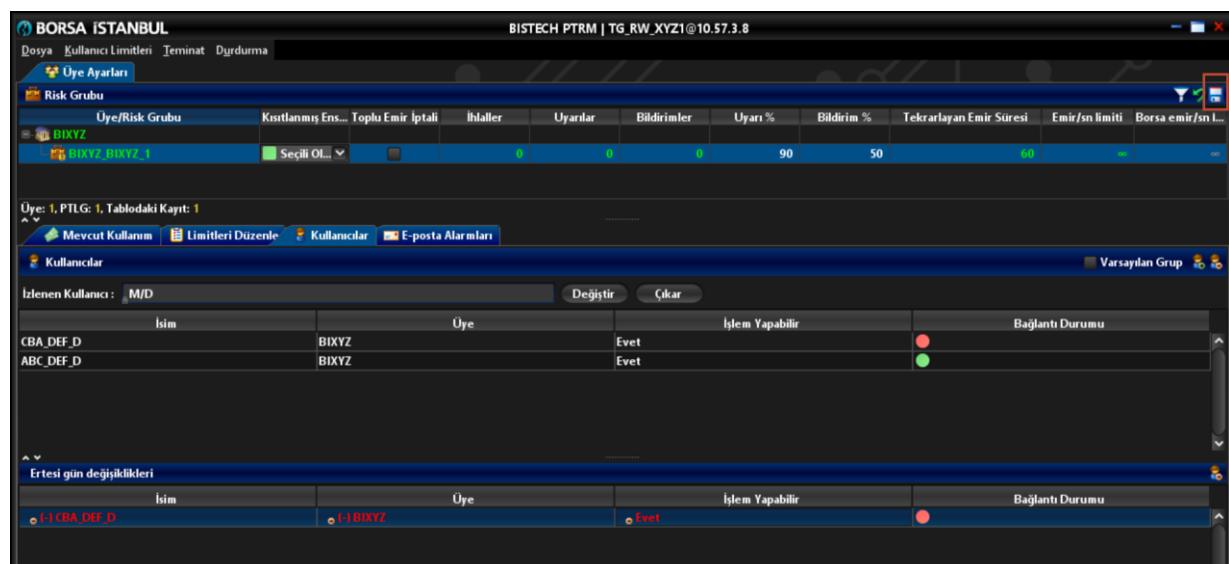
5.6.3. Kullanıcıyı Gruptan Çıkarma

Bir kullanıcıyı bir risk grubundan çıkarmak için aşağıdaki adımları izleyiniz:

- Üzerinde değişiklik yapmak istediğiniz risk grubuna ve ardından kullanıcılar sekmesine tıklayınız.
- Çıkarılacak kullanıcıyı seçiniz. Kullanıcı çıkar düğmesine tıklayınız.

Şekil 106 Risk Grubundan Kullanıcı Çıkarma Ekran Görüntüsü

Çıkarılan kullanıcı ertesi gün değişiklikleri panelinde kırmızı renkte görünecektir. Kaydet düğmesine tıklayınız.

Şekil 107 Risk Grubundan Çıkarılan Kullanıcıyı Kaydetme Ekran Görüntüsü

3. Risk grubu kaydetme ekranı görüntülenecektir. Yaptığınız değişikliği onaylamak ve sisteme göndermek için “seçili öğeleri gönder” düğmesine tıklayınız.

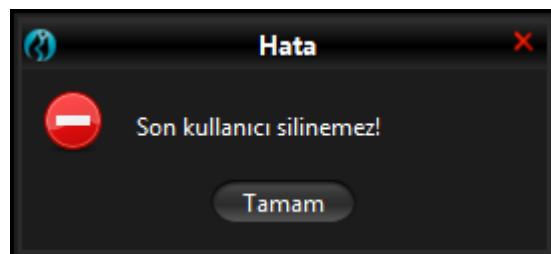
Şekil 108 Risk Grubuna İlişkin Tanımlamaları Kaydetme Ekran Görüntüsü

Not: Bu bir ertesi gün değişikliğidir. Değişiklik kaydedilerek borsa veri tabanına gönderilir ve ertesi gün sistem açıldığında etkin hale gelir.

Her risk grubunda en az bir kullanıcı bulunmak zorundadır. Risk grubunda yer alan son kullanıcı çıkarılamaz. Bu durum aşağıda yer alan hata mesajıyla reddedilir.

Şekil 109 Hata mesajı

5.7. Varsayılan Grup

Bir risk grubuna, “varsayılan grup” özelliği eklenmesi halinde, emir/işlemdeki kullanıcı alanı geçerli kullanıcı bilgisi içermeyen işlemlerin riski de bu grup altında takip edilir. Aksi halde, bu işlemler risk grubu hesaplarına dahil edilmez. Varsayılan grup kutucuğunun seçilmesiyle, varsayılan grup özelliği risk grubuna eklenir. Alternatif olarak ise, varsayılan grubu risk grubundan çıkarmak için varsayılan grup kutucuğundaki tik kaldırılır. Bu değişiklik bir ertesi gün değişikliğidir.

Varsayılan grup aynı üye altında tanımlı sadece bir tane risk grubuna atanabilir.

Şekil 110 Varsayılan Grubun Risk Grubuna Eklenmesine İlişkin Ekran Görüntüsü

Diğer ertesi gün değişikliklerinden farklı olarak, bu değişiklik için ertesi gün değişiklikleri paneli açılmaz. Onun yerine gri soluk renkte bugünün değerleri kutucuğu belirir.

İşaretli olmayan bugünün değerleri kutucuğu, varsayılan grup seçeneğinin bugün etkin olmadığını, yarın etkin olacağını belirtir. Varsayılan grup seçeneği bugün için etkinse, “bugünün değerleri” seçeneği işaretli olarak görüntülenir.

Şekil 111 Bugünün Değerleri Seçeneği Ekran Görüntüsü

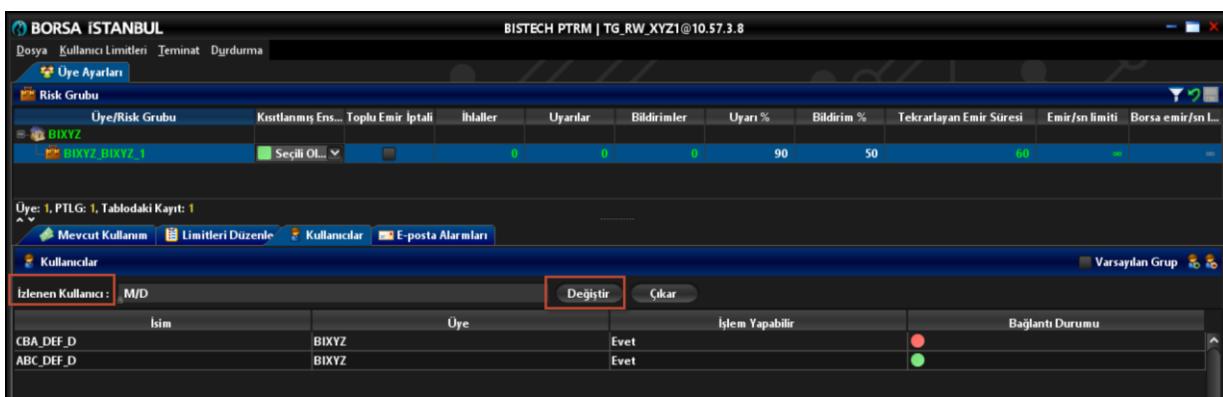
5.8. İzlenen Kullanıcıyı Tanımlama ve Silme

Kullanıcıların gruplandırılmasıyla oluşturulan bir risk grubu, Borsa üyesinin belirlenmiş bir kullanıcısının bağlantı durumunun izlenmesi üzerine yapılandırılabilir. Bu kullanıcının bağlantısının kopması halinde, bağlantı yeniden sağlanıp engelleme manuel olarak kaldırılana kadar, risk grubuna dahil edilmiş tüm kullanıcıların emir girişi engellenir. Risk grupları için izlenen kullanıcının belirlenmesi üyenin tercihine bağlıdır. Üyeler izlenen kullanıcı fonksiyonu için izlemek üzere yalnızca PTRM GUI kullanıcılarını atamalıdır.

İzlenen bir kullanıcı tanımlamak ya da silmek için aşağıdaki adımları tamamlayınız:

1. BISTECH PTRM arayüzünden izlenen bir kullanıcı tanımlamak ya da silmek istediğiniz risk grubuna tıklayınız ve ardından kullanıcılar sekmesine tıklayınız.
2. Değiştir düğmesine tıklayınız. Alternatif olarak ise, seçilen kullanıcıyı çıkarmak için çıkar düğmesine tıklayınız.

Şekil 112 İzlenen Kullanıcı Tanımlama/ Silme Ekran Görüntüsü

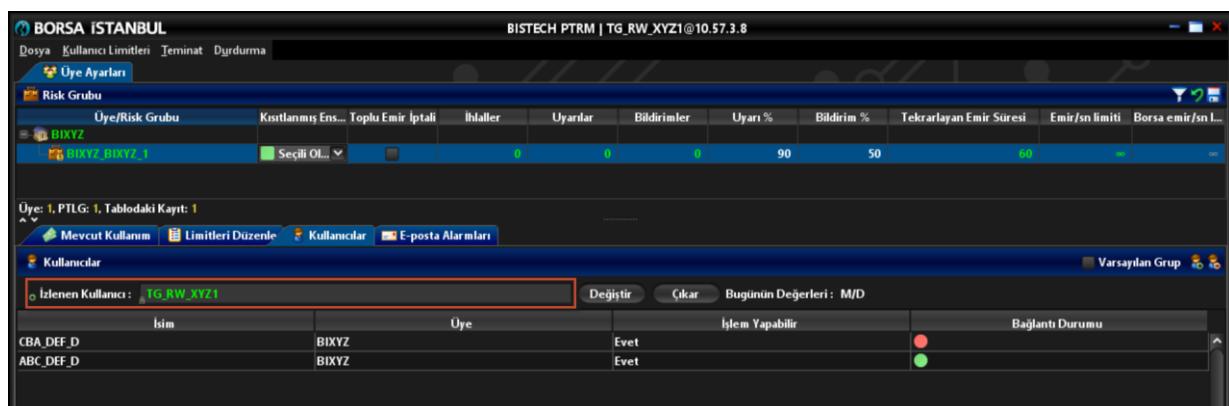
3. Kullanıcı seçimi penceresi görüntülenecektir. Izlenen kullanıcı olarak atamak istediğiniz kullanıcıya tıklayınız ve ardından kullanıcı seç düğmesine tıklayınız. Izlenen kullanıcılar Borsa piyasalarında emir gönderen/işlem yapan kullanıcı tipinde olmayanlar arasından seçilir. Izlenen kullanıcının piyasada riski izleyen PTRM GUI kullanıcıları arasından seçilmesi beklenmektedir.

Şekil 113 Kullanıcı Seçimi Ekran Görüntüsü

- Değişiklikleri kaydetmek için risk grubu panelinde kaydet düğmesine tıklayınız.

Şekil 114 İzlenen Kullanıcı Değişikliğini Kaydetme Ekran Görüntüsü

- Risk grubu kaydetme ekranı görüntülenecektir. Yaptığınız değişikliği onaylamak ve sisteme göndermek için “seçili öğeleri gönder” düğmesine tıklayınız.

Şekil 115 Risk Grubuna İlişkin Tanımlamaları Kaydetme Ekran Görüntüsü

- Diğer ertesi gün değişikliklerinden farklı olarak, bu değişiklik için ertesi gün değişiklikleri paneli açılmaz. ertesi gün geçerli olacak değişiklik “izlenen kullanıcı” başlığında yer alırken, bugün geçerli olan izlenen kullanıcı “bugünün değerleri” başlığında yer alır. Risk grubu için geçerli bir izlenen kullanıcı yoksa “mevcut değil” anlamına gelen M/D ifadesi kullanılmaktadır.

Şekil 116 İzlenen Kullanıcı Tanımı Ekran Görüntüsü

Not: Bu bir ertesi gün değişikliğidir. Değişiklik kaydedilerek borsa veri tabanına gönderilir ve ertesi gün sistem açıldığında etkin hale gelir.

5.9. E-Posta Alarmları Yönetimi

BISTECH PTRM sunucusu bütün risk gruplarının aktivitelerini anlık olarak izlemektedir. Eğer bir grubun hesaplanmış güncel riski herhangi bir risk seviyesini aşarsa, o grup için olan bildirim listesindeki tüm üyelerle e-postalar gönderilir. Risk seviyeleri limitin bir yüzdesi olarak belirlenir ve her bir risk grubu için farklılaştırılarak belirlenebilir. Uyarı ve bildirim yüzdelerinin tanımlanması hakkında daha fazla bilgi için “İkaz ve Bildiri Yüzdelarını Tanımlama” bölümüne (Bölüm 5.2.2) bakınız.

BISTECH PTRM uygulaması üç tip e-posta alarmı göndermek üzere yapılandırılabilir. İhlallerle ilişkilendirilmiş değerler seviyelerle tanımlanmış ve riske dair görsel bir gösterge sunmak amacıyla renklerle kodlanmıştır.

- Bildirimler (sarı):** Uyarının en düşük seviyesidir.
- Uyarılar (turuncu):** Uyarının en yüksek seviyesidir.
- İhlaller (kırmızı):** Risk limitleri aşılmıştır.

Bir risk grubu için tanımlanmış limitlerin bildirim, uyarı ve ihlal risk seviyelerine her ulaşıldığında e-posta alarmları üretilir. Bu nedenle e-posta alarmları gün içinde birden çok kez tekrar edebilir. Mevcut risk seviyesinin ve önceki risk seviyesinin bilgileri e-postanın konu ve içerik kısmında verilir. E-posta alarmının canlı ortamdan (prod) ya da test ortamından gönderildiği bilgisi de e-postanın konu ve içerik kısmında belirtilir. E-postaları alan kullanıcılar detaylar için BISTECH PTRM kullanıcı arayüzüne kontrol etmelidir.

Şekil 117 E-posta Görüntüleri

TEST PTRM Risk Seviyesi: BİLDİRİM (Önceki Seviye: Normal) - TEST PTRM Risk Level: NOTICE (Previous Level: Normal)

TEST
Türkçe
İhlal Olayı
Grup: BIXYZ_BIXYZ_1
Enstrüman: ENISA EQUITY FUTURES (PD)
Risk Kontrol Tipi: Toplam Net Alış
Değer Hesaplama Yöntemi: Adet
Zaman: 29.11.2024 17:07:22 EET
Olay Seviyesi: BİLDİRİM
Önceki Olay Seviyesi: NORMAL
Kullanılan: 200
Limit: 500

TEST
English
Breach Event
Group: BIXYZ_BIXYZ_1
Instrument: ENISA EQUITY FUTURES (PD)
Risk Check: Total Net Buy
Value Calculation Method: Quantity
Time: 11/29/24 17:07:22 EET
Event Level: NOTICE
Previous Event Level: NORMAL
Consumed: 200
Limit: 500

Not: Tanımlanan risk seviyelerinin altında olma durumu normal olarak belirtilmiştir.

Not: Emir/saniye limiti sadece ihlal e-postaları oluşturur. Bildirim veya uyarı e-postaları üretmez.

5.9.1. E-Posta Alarmlarını Tanımlama

E-posta alarmlarını tanımlamak için aşağıdaki adımları tamamlayınız:

1. BISTECH PTRM kullanıcı arayüzünden, risk grubu panelinde yeni e-posta alarmı tanımlamak istediğiniz risk grubunu seçiniz ve ardından e-posta alarmları sekmesine tıklayınız.

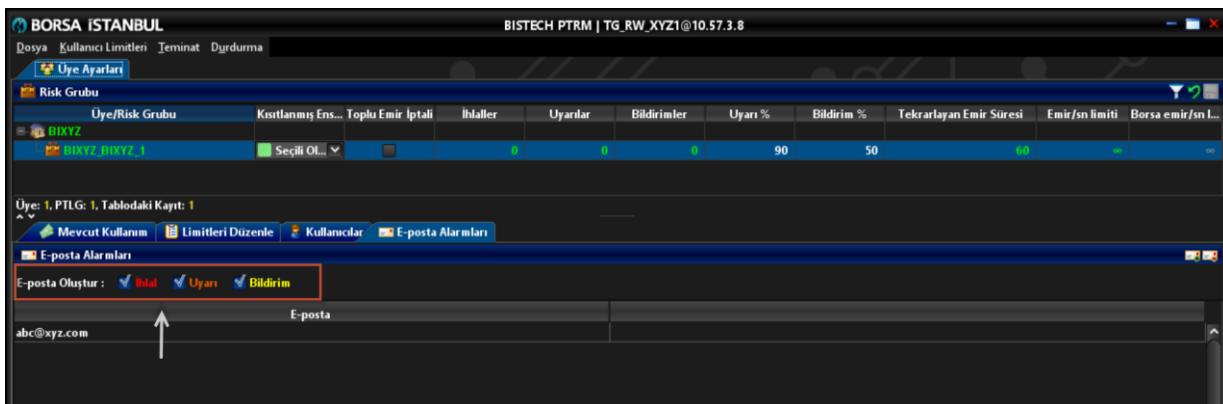
Şekil 118 E-posta Alarmı Tanımlama Ekran Görüntüsü

2. Aşağıdaki seçim kutularını etkinleştirmek veya etkisiz hale getirmek üzere, seçim kutularını işaretleyiniz veya işaretlerini kaldırınız.

- **İhlal:** Risk grubu ayarlanmış bir limiti ihlal ettiğinde e-posta gönder.
- **Uyarı:** Risk grubu bir limitin ikaz seviyesine ulaştığında e-posta gönder.
- **Bildirim:** Risk grubu bir limitin bildirim seviyesine ulaştığında e-posta gönder.

Şekil 119 E-posta Alarmı Seviyesi Belirleme Ekran Görüntüsü

3. Değişiklikleri kaydetmek için risk grubu panelinden kaydet düğmesine tıklayınız.
4. Risk grubu kaydetme ekranı görüntülenecektir. Yaptığınız değişikliği onaylamak ve sisteme göndermek için “seçili öğeleri gönder” düğmesine tıklayınız.

Şekil 120 Risk Grubuna İlişkin Tanımlamaları Kaydetme Ekran Görüntüsü

5. Diğer ertesi gün değişikliklerinden farklı olarak, bu değişiklik için ertesi gün değişiklikleri paneli açılmaz. ertesi gün geçerli olacak değişiklikler “e-posta oluştur” başlığındaki kutucuklarda gösterilirken, bugün geçerli olan e-posta ayarları “bugünün değerleri” başlığında yer alır.

Şekil 121 E-posta Ayarları İzleme Ekran Görüntüsü

E-posta alarmları ayarlanıp kaydedildikten ve ertesi gün etkinleştirildikten sonra, e-posta alarm grubundaki tüm üyeleri seçilen olaylar meydana geldiğinde bildirimler alacaktır.

Not: Bu bir ertesi gün değişikliğidir. Değişiklik kaydedilerek borsa veri tabanına gönderilir ve ertesi gün sistem açıldığından etkin hale gelir.

5.9.2. Yeni E-posta Alarmı Alıcısı Ekleme

Bir risk grubu bildirim, uyarı ve ihlal olayları meydana getirdiğinde bildirim gönderilecek yeni e-posta adresleri ekleyebilirsiniz. Yeni e-posta uyarısı alıcısını ekledikten ve kaydet düğmesine tıkladıkten sonra e-posta adresi derhal risk grubu için olan bildirim listesine eklenir.

Yeni e-posta adresi eklemek için aşağıdaki adımları izleyiniz:

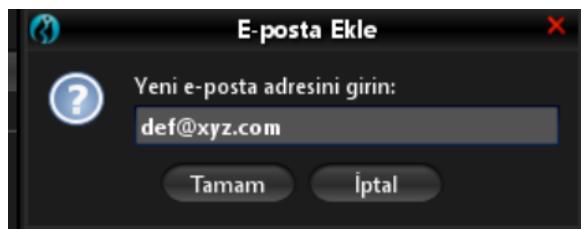
1. BISTECH PTRM arayüzünden, risk grubu panelinde yeni e-posta alarmlarını tanımlamak istediğiniz risk grubunu seçiniz ve ardından e-posta alarmları sekmesine tıklayınız.
2. Yeni e-posta ekle düğmesine tıklayınız.

Şekil 122 E-posta Alarmı Alıcısı Ekleme Ekran Görüntüsü

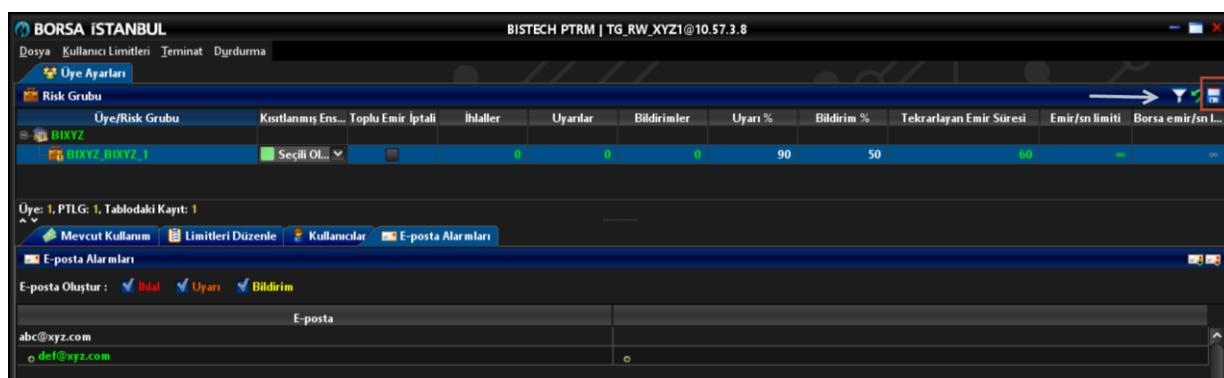
3. E-posta ekle penceresi görüntülenecektir. Yeni e-posta adresini giriniz. Tamam düğmesine tıklayınız.

Şekil 123 E-posta Alarmı Alıcısı Girişи Ekran Görüntüsü

4. Değişiklikleri kaydetmek için risk grubu panelinden kaydet düğmesine tıklayınız.

Şekil 124 Eklenen E-posta Alarmı Alıcısını Kaydetme Ekran Görüntüsü

5. Risk grubu kaydetme ekranı görüntülenecektir. Yaptığınız değişikliği onaylamak ve sisteme göndermek için "seçili öğeleri gönder" düğmesine tıklayınız.

Şekil 125 Risk Grubuna İlişkin Tanımlamaları Kaydetme Ekran Görüntüsü

Not: Bu bir gün içi değişiklidir. Bu değişiklik derhal etkin olacaktır.

E-posta alarmı alıcılarını ekledikten ve kaydet düğmesine tıkladıktan sonra, e-posta uyarılarını derhal almaya başlayacaklardır.

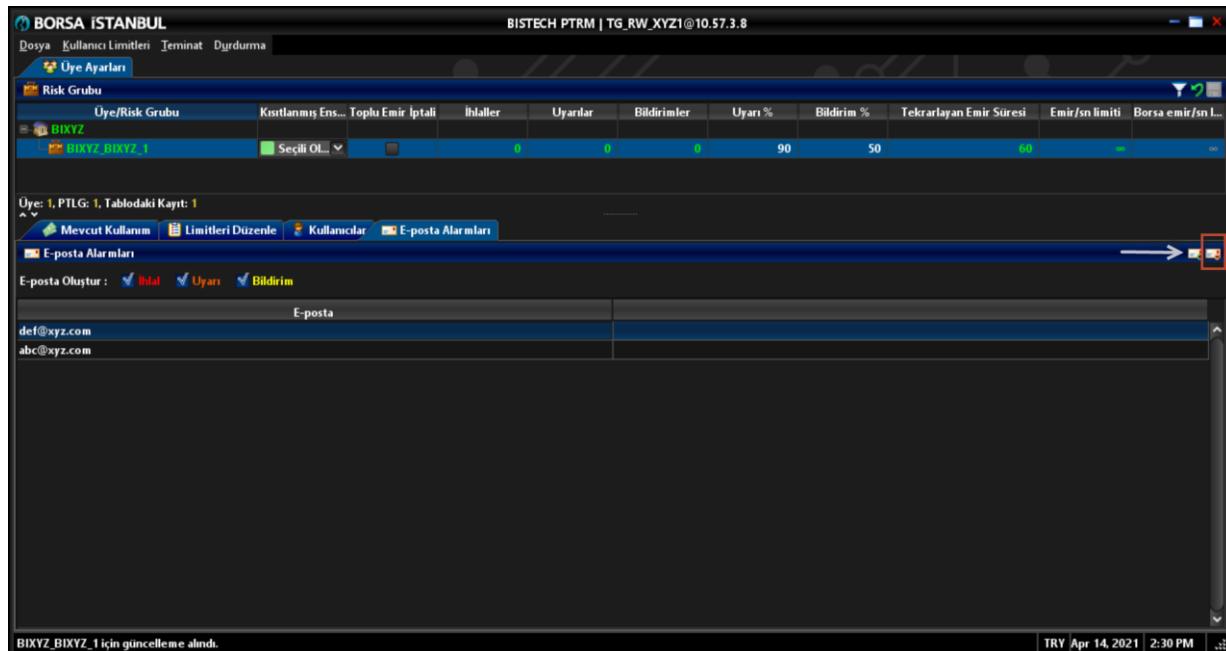
5.9.3. E-Posta Alarmı Alıcılarını Silme

E-posta alıcısını çıkardıktan ve kaydet düğmesine tıkladıktan sonra, çıkarılan e-posta adresi ertesi gün değişiklikleri panelinde görünecektir. Bu değişiklik sonraki işlem gününde uygulanmaya geçecektir.

E-posta alıcısını alarm listesinden çıkarmak için aşağıdaki adımları izleyiniz.

1. BISTECH PTRM arayüzündeki risk grubu panelinde, risk grubunu seçin ve ardından e-posta alarmları sekmesine tıklayınız.
2. Çıkarılmak istenen e-posta alıcısına tıklayınız.
3. E-postayı çıkar düğmesine tıklayınız.

Şekil 126 E-Posta Alarmı Alıcılarını Silme Ekran Görüntüsü

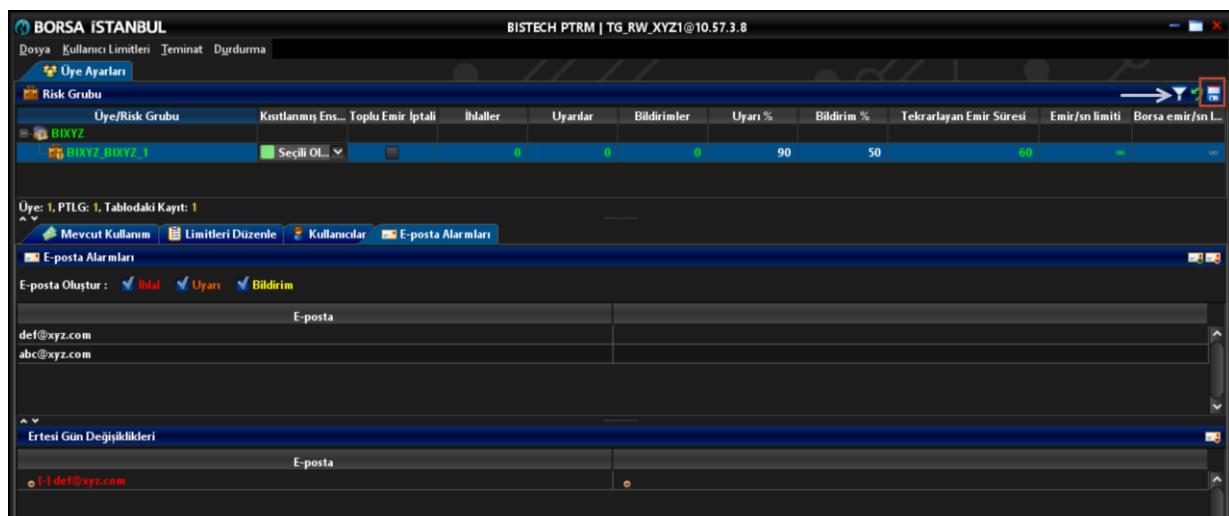
4. Bir onay kutusu görünecektir. Evet düğmesine tıklayınız.

Şekil 127 E-Posta Alarmı Alıcısı Silme İşlemi Onaylama Ekran Görüntüsü

- Kaydet düğmesine tıklayınız.

Şekil 128 E-Posta Alarmı Alıcısı Silme İşlemi Kaydetme Ekran Görüntüsü

- Risk grubu kaydetme ekranı görüntülenecektir. Yaptığınız değişikliği onaylamak ve sisteme göndermek için "seçili öğeleri gönder" düğmesine tıklayınız.

Şekil 129 Risk Grubuna İlişkin Tanımlamaları Kaydetme Ekran Görüntüsü

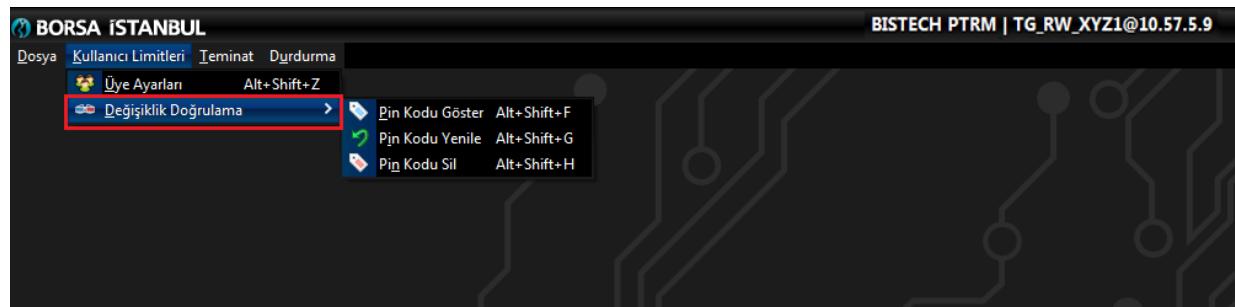
Not: Bu bir ertesi gün değişikliğidir. Değişiklik kaydedilerek borsa veri tabanına gönderilir ve ertesi gün sistem açıldığında etkin hale gelir.

5.10. Risk Grubu Kontrollerine İlişkin Tanımlamalarda Onay Mekanizması

Kullanıcı limitlerine bağlı riskleri izlemek amacıyla oluşturulan risk grubu tanımlamaları üyenin talebine istinaden ikinci bir PTRM kullanıcısının onayına sunulabilir. Üye bazında uygulanabilen bu özellik, talep edilmesi halinde, üyenin PTRM kullanıcı ekranlarına "Kullanıcı Limitleri" sekmesinde "Değişik

Doğrulama” başlığı altında aşağıdaki şekilde yansıtılacaktır. Bu özelliği kullanmayan üyelerde, menüde bu başlık görünmeyecektir.

Şekil 130 Risk Grubuna İlişkin Tanımlamalarda Onay Mekanizması Ekran Görüntüsü

Bu menüdeki seçenekler yardımıyla uygulamada okuma veya yazma hakkına sahip kullanıcılar gerekli gördüğü durumlarda pin kodunu görüntüleyebilir, yenileyebilir ya da var olan bir pin kodunu silebilirler. Pin kodu PTRM sistemi tarafından 6 haneli olacak şekilde üretilir ve yenileme kullanıcı tarafından tetiklenebilir. Pin Kodu Göster seçeneği seçildiğinde, açılan pencerede sistemde var olan pin kodu görüntülenir.

Şekil 131 Pin Kodu Göster Bilgi Penceresi Ekran Görüntüsü

Her bir Pin kodu yalnızca bir kaydetme işlemi için kullanılabilir. Bir sonraki kaydetme işleminin yapılabilmesi için onaycı kullanıcı tarafından tekrar Pin kodu oluşturulması gereklidir. Pin Kodu Yenile seçeneği seçildiğinde, açılan pencerede sistem tarafından yeni üretilen pin kodu görüntülenir. Artık yapılacak olan değişikliklerin kaydedilmesi onayında üretilen bu yeni pin kodu geçerli olacaktır.

Şekil 132 Pin Kodu Yenile Bilgi Penceresi Ekran Görüntüsü

PTRM kullanıcısı gerekli gördüğü durumlarda sistemde var olan pin kodunu silebilir. Pin Kodu sil seçeneği seçildiğinde aşağıdaki bilgi penceresi görüntülenir.

Şekil 133 Pin Kodu Sil Bilgi Penceresi Ekran Görüntüsü

Oluşturulan pin kodları, yazma hakkına sahip bir diğer PTRM kullanıcısı tarafından üye ayarları ekranında yapılan tüm gün içi ve ertesi gün değişiklerinin (yeni bir risk grubu oluşturulması, var olan bir risk grubundan kullanıcı çıkarılması, yeni bir limit ekleme, izlenen kullanıcının değiştirilmesi, vb.) kaydedilmesi esnasında girilmelidir. Aksi takdirde, değişiklikler kaydedilmeyecek ve sisteme gönderilmeyecektir.

Onay mekanizması aktif olarak kullanılıyor olsa dahi aşağıdaki işlemlerde sistem onay gerektirmez, pin kodu sorulmadan aksiyon alınır.

- Üyenin tüm risk gruplarının toplu iptalini gerçekleştirir.
- Risk grubunun toplu iptalini gerçekleştirir.
- Risk grubu engellemesini kaldır. / engelle
- Emir/sn engelini kaldır.
- Kullanıcının tüm emirlerini iptal et.

Onay mekanizmasıyla risk grubuna ilişkin değişiklikleri kaydetmek için aşağıdaki adımları izleyin.

1. BISTECH PTRM arayüzündeki üye ayarları panelinde yapmak istediğiniz değişikliği yapın.
2. Kaydet düğmesine tıklayın.

Şekil 134 Risk Grubuna İlişkin Değişiklikleri Kaydetme Ekran Görüntüsü

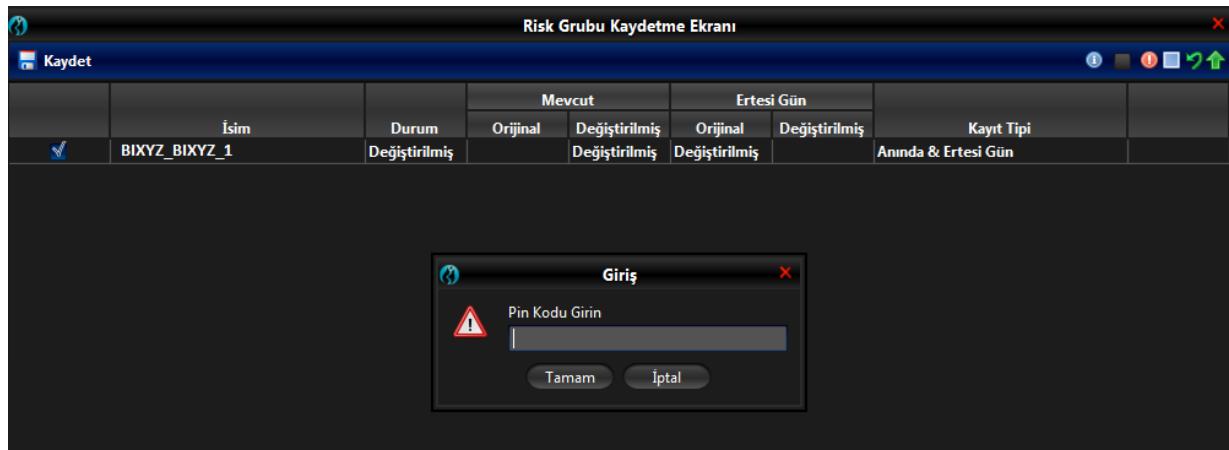
3. Risk grubu kaydetme ekranı görüntülenecektir. Yaptığınız değişikliği onaylamak ve sisteme göndermek için “seçili öğeleri gönder” düğmesine tıklayın.

Şekil 135 Risk Grubuna İlişkin Tanımlamaları Kaydetme Ekran Görüntüsü

4. Seçili öğeleri gönder seçeneği seçildikten sonra Pin Kodu Giriş ekranı görüntülenir. Diğer PTRM kullanıcısının belirlediği Pin kodu buraya yazılır. Pin kodu doğruysa değişiklikler sisteme gönderilir.

Şekil 136 Pin Kodu Giriş Ekranı

5. Pin kodu girilmezse ya da yanlış girilirse değişiklikler kaydedilmez ve sisteme gönderilmez.

Şekil 137 Yanlış Pin Kodu Giriş Hata Mesajı

6. TEMİNAT KONTROLLERİ

6.1. Genel İşleyiş

Üyeler işlem yapan hesaplara ait güncel teminat bilgilerini PTRM uygulaması üzerinden takip edebilecektir. PTRM uygulaması kapsamında yapılacak olan teminat kontrolleri, Takasbank tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde hesap bazında yapılır ve gerçekleşen işlemler sonrasında hesapların teminatlarının yeterli olup olmadığı kontrol edilir. Teminat yeterliliği kontrolü, "Kullanılan Teminat" ve "Kullanılabilir Teminat" değerlerinin karşılaştırılmasıyla yapılır. Kullanılan teminat değeri, kullanılabilir teminat değerini aşan ya da kullanılabilir teminat değeri negatif olan hesaplar riskli duruma geçer. Riskli durumda olan hesaplar için Borsa tarafından belirlenecek kurallar çerçevesinde aşağıdaki kurallar geçerli olabilir;

- bekleyen emirler iptal edilebilir veya açık kalabilir
- hiç yeni emir gönderemezler veya yalnızca pozisyon kapatıcı emir gönderilebilirler veya yeni emir gönderimi kısıtlanmaz

Kullanılabilir teminat değeri, işlem sonrası risk yönetimi sisteminin bir bileşeni olan RTM tarafından, işlem sonrası risk yönetimi teminat hesaplama yöntemine göre hesaplanır. Kullanılan teminat değeri ise, PTRM sistemine özel geliştirilmiş olan teminat hesaplama yöntemine göre hesaplanır. PTRM, gün içinde RTM ile bütünsel olarak çalışır. RTM, bir işlem gerçekleştirildikten sonra, hesabın son pozisyon bilgisi ve gün içinde yeni fiyatlara göre güncellenmiş parametreleri dikkate alarak bulunması gereken kullanılabilir teminatı hesaplar. Kullanılabilir teminatın güncel değeri ve bu değer hesaplanırken dikkate alınan işlem bilgileri RTM tarafından PTRM'e gönderilir. RTM'den gelen güncellemenin ardından PTRM, teminat yeterliliği kontrolünde güncel kullanılabilir teminat değeri bilgisini kullanır ve kullanılan teminat değerini hesaplarken RTM hesabına dahil edilmiş işlemlere ilişkin bir hesaplama yapmaz.

PTRM teminat hesaplama yöntemi, Takasbank'ın risk hesaplamalarında kullandığı teminatlandırma yöntemi temel alınarak geliştirilmiş olan portföy bazlı bir risk hesaplama yöntemidir. Emir iletiminde gecikmeye neden olmayacak düzeyde geliştirilmiş olan bu yöntem; işlem sonrası teminatlandırma yöntemine göre daha basit bir algoritma sahiptir.

6.2. Teminat Menüsü

Teminat menüsü “Teminat” ve “Teminat Katsayıları” sekmelerini içerir.

6.2.1. Teminat Sekmesi

Teminat sekmesi, hesap seviyesinde “Kullanılan Teminat”, “Kullanılabilir Teminat”, “Kalan Teminat” ve “Hesaplama Yöntemi” bilgilerini içerir.

Kullanılan Teminat değeri, PTRM sistemine özel olarak geliştirilmiş olan teminat hesaplama algoritmasına göre emir ve işlemler için PTRM sistemi tarafından hesaplanan teminat değerini gösterir.

Kullanılabilir Teminat değeri, takas sistemi tarafından hesaplanan ve işlem sonrası teminat hesaplama yöntemine göre ilgili hesap için o an itibarıyle mevcut teminat değerini gösterir.

Kalan Teminat, Kullanılabilir Teminat ve Kullanılan Teminat arasındaki farkı gösterir.

Hesaplama Yöntemi, ilgili hesabın global olup olmadığını belirtir. Global hesap, içinde aynı anda aynı enstrüman için hem alış pozisyonu hem de satış pozisyonu barındırabilen global olmayan hesapta aynı enstrüman için sadece alış veya sadece satış pozisyonu olabilir.

Not: Borçlanma Araçları Piyasası, Pay Piyasası ve Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası hesaplarının tamamı Global Olmayan Hesap (Non-Omnibus) tipindedir. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda hem Global Hesaplar hem de Global Olmayan Hesap tipleri yer almaktadır.

Not: Kıymetli Madenler İşlem Terminali’nde (KİT) (<https://kmtb.borsaistanbul.com>) “Bilgi” menüsünün altında yer alan PTRM Teminatları ekranında Kıymetli Madenler Piyasası üyelerinin PTRM kapsamındaki “kullanılabilir teminat”, “kullanılan teminat” ve “kalan teminat” bilgileri gösterilmektedir. Ayrıca yine “Bilgi” menüsünün altında yer alan Enstrümanlar ekranında PTRM Birim Teminatı bilgisi seri bazında gösterilmektedir.

Global hesaplar için Hesaplama yöntemi “*Global*”, Global olmayan hesaplar için Hesaplama yöntemi “*Normal*” olarak gösterilmektedir.

Şekil 138 Teminat Sekmesi Ekran Görüntüsü

UYER / HESAPLAR	KULLANILABILIR TEMINAT	KULLANILAN TEMINAT	KALAN TEMINAT	HESAPLA YONTEMI
BL XYZ	0	0	0	
DE-1	0	0	0	
DE-11	0	0	0	
DE-15	0	0	0	
DE-19	0	0	0	
DE-23	0	0	0	
DE-EXTRA-MRGN	0	0	0	
DE-IACL	0	0	0	
FI-MJ-M-CCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-M-NCCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-M-NCCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-P-CCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-P-CCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-P-NCCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-P-NCCP	0	0	0	Normal
PM-MI-P-NCCP	0	0	0	
PM-POS-P	0	0	0	
TAKAS-P	0	0	0	

Kullanılan teminat değeri, kullanılabılır teminat değerini aşan veya kullanılabılır teminat değeri negatif olan hesaplar riskli duruma geçer. Bu hesaplar teminat sekmesinde kırmızı renk ile gösterilir. Borsa tarafından riskli durumda olan hesapların hiç emir göndermemelerine ya da yalnızca pozisyon kapatıcı emir gönderebilmelerine ilişkin kurallar belirlenebilir. Yine, Borsa tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde riskli durumda olan hesapların bekleyen emirleri iptal edilebilir.

Şekil 139 Riskli Hesap Ekran Görüntüsü

UYER / HESAPLAR	KULLANILABILIR TEMINAT	KULLANILAN TEMINAT	KALAN TEMINAT	HESAPLA YONTEMI
BL XYZ	0	0	0	
DE-1	0	0	0	
DE-11	0	0	0	
DE-15	0	0	0	
DE-19	0	0	0	
DE-23	0	0	0	
DE-EXTRA-MRGN	0	0	0	
DE-IACL	0	0	0	
FI-MJ-M-CCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-M-CCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-M-NCCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-M-NCCP	-384.693	0	-384.693	Normal
FI-MJ-P-CCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-P-CCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-P-NCCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-P-NCCP	0	0	0	Normal
PM-MI-P-NCCP	0	0	0	
PM-POS-P	0	0	0	
TAKAS-P	0	0	0	

Teminat sekmesi üst bölümüne tıklayarak filtreleme seçeneklerine erişebilirsiniz.

Şekil 140 Teminat Sekmesi Filtreleme Seçenekleri Ekran Görüntüsü

UYER / HESAPLAR	KULLANILABILIR TEMINAT	KULLANILAN TEMINAT	KALAN TEMINAT	HESAPLA YONTEMI
Üye Ara...	Minimum Değer	Minimum Değer	Minimum Değer	☒ Global
Hesap Ara...	Maksimum Değer	Maksimum Değer	Maksimum Değer	☒ Normal

Teminat hesaplarının görüntülenmesinde piyasa bazında filtreleme yapılmak istenmesi durumunda, “Hesap Ara” satırına;

- Pay Piyasası için, iki yıldız (*) arasında büyük harflerle “EQ” (*EQ*)
- Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası için, iki yıldız (*) arasında büyük harflerle “DE” (*DE*)
- Borçlanma Araçları Piyasası için, iki yıldız (*) arasında büyük harflerle “FI” (*FI*)

- Kiymetli Madenler ve Kiymetli Taşlar Piyasası için, iki yıldız (*) arasında büyük harflerle “PM” (*PM*) yazılmalıdır.

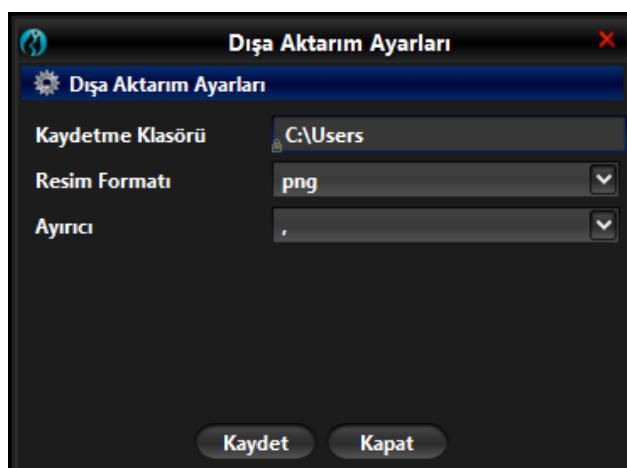
Şekil 141 Hesapların Filtrelenmesi Ekran Görüntüsü

Üyeler / Hesaplar	Kullanılabilir Teminat	Kullanılan Teminat	Kalan Teminat	Hesaplama Yöntemi
Üye Ara... '*'	Minimum Değer Maksimum Değer	Minimum Değer Maksimum Değer	Minimum Değer Maksimum Değer	☒ Global ☒ Normal
Üyeler / Hesaplar	Kullanılabilir Teminat	Kullanılan Teminat	Kalan Teminat	Hesaplama Yöntemi
BI XYZ	0	0	0	Normal
FI-MI-M-CCP	0	0	0	Normal
FI-MI-M-CCP	0	0	0	Normal
FI-MI-M-NCNP	0	0	0	Normal
FI-MI-M-NCNP	0	0	0	Normal
FI-MI-P-CCP	8.372.656	0	8.372.656	Normal
FI-MI-P-CCP	0	0	0	Normal
FI-MI-P-NCNP	0	0	0	Normal
FI-MI-P-NCNP	0	0	0	Normal

Teminat bilgilerinin ekran görüntüsü alınabilir. Teminat başlığının yer aldığı bölümde herhangi bir yere sağ tıklayarak açılan dışa aktarma fonksiyonu ile teminat bilgilerinin ekran görüntüsünü almak ya da teminat bilgilerini csv dosyası olarak kaydetmek, görüntünün veya dosyanın kaydedildiği klasörü açmak, görüntünün veya dosyanın kaydedileceği klasörü ve ekran görüntüsü formatı ile csv dosyasında kullanılan ayırcı formatını değiştirmek mümkündür. Görüntünün/dosyanın kaydedileceği klasör ve ekran görüntüsünün formatı ile csv dosyasında kullanılan ayırcı “Ayarlar” altından değiştirilir. “Ayarlar” altından görüntünün kaydedileceği klasör seçimi yapılmadan “kaydetme klasörünü aç”, “ekran görüntüsü” ve “CSV” seçenekleri aktif olmaz.

Şekil 142 Teminat Sekmesi Veri Aktarma Seçeneği

Üyeler / Hesaplar	Dışa Aktar	Ayarlar	Kullanılan Teminat	Kalan Teminat	Hesaplama Yöntemi
BI XYZ		Kaydetme Klasörü: C:\Users	0	0	0
DE-1		Ekran Görüntüsü	0	0	0
DE-11		CSV - Vergüllü Ayırma Değerler	0	0	0
DE-15			0	0	0
DE-19			0	0	0
DE-23			0	0	0
DE-EXTRA-MRGN			0	0	0
DE-FAZI			0	0	0
FI-MI-M-CCP			0	0	0
FI-MI-M-CCP			0	0	Normal
FI-MI-M-NCNP			0	0	0
FI-MI-P-CCP			0	0	Normal
FI-MI-P-CCP			0	0	0
FI-MI-P-NCNP			0	0	Normal
FI-MI-P-NCNP			0	0	0
FI-MI-P-NCNP			0	0	Normal
FI-MI-POS-P			0	0	0
TAKAS-P			0	0	0

Şekil 143 Teminat Sekmesi Veri Aktarım Ayarları

Şekil 144 Teminat Sekmesi Tablo Ayarları Ekran Görüntüsü

Üyeler / Hesaplar	Kullanılabilir Teminat	Kullanılabilir Teminat	Dışa Aktar >	Güncellemeden Sonra Filtrele	Teminat	Hesaplama Yöntemi
BIXYZ	0	0			0	
+ DE-1	0	0			0	
+ DE-11	0	0			0	
+ DE-15	0	0			0	
+ DE-19	0	0			0	
+ DE-23	0	0			0	
+ DE-JACL	0	0			0	
+ FT-MJ-M-CCP	0	0			0	
+ FT-MJ-M-NCCP	0	0			0	

Teminat başlığının yer aldığı bölümde herhangi bir yere sağ tıklayarak Şekil 140'te yer alan teminat sekmesi filtrelerinde belirlenmiş olabilecek minimum ve maksimum değerler için tablo dinamik bir şekilde güncellenmeye devam edecektir. Tablo Ayarları alanında “Güncellemeden Sonra Filtrele” alanı tıklanmadığında konulmuş filtrelere göre tablo dinamik olarak güncellenmeyecektir.

6.2.2. Teminat Katsayıları Sekmesi

Teminat Katsayıları sekmesi, PTRM tarafından emir/işlem karşılığı teminat hesaplamasında kullanılan;

- Birim teminat katsayısı
- Emir teminatı katsayısı
- Tüketim katsayısı

parametrelerini içerir.

Birim teminat katsayısı, gün başında Takas sisteminden alınan birim teminat (unit margin) bilgisinin PTRM algoritması tarafından kullanılırken ağırlıklandırılmasını sağlayan parametredir. PTRM'in risk toleransına göre Borsa tarafından belirlenecek olan bu katsayı, hesap seviyesinde farklılaştırılabilir. Emir teminatı katsayısı, açık emirlerin bulunması gereken teminat hesabına katkısı hesaplanırken kullanılır.

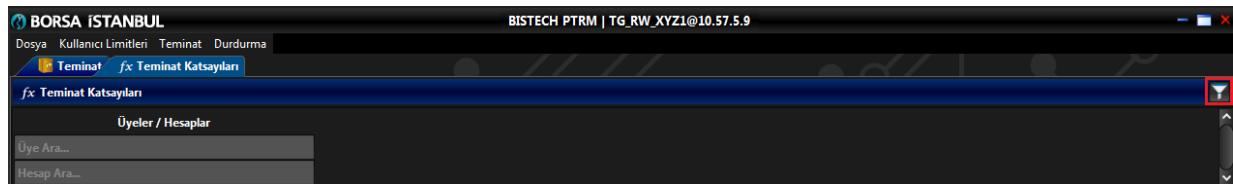
Tüketim katsayısı, bulunması gereken teminat değerinin ağırlıklandırılmasında ve böylelikle işlem öncesi teminat kontrollerinde kullanılacak risk toleransının belirlenmesinde kullanılan parametredir. Bu katsayı hesap seviyesinde belirlenir ve kullanılabilir teminat hesaplamasında dikkate alınır.

Şekil 145 Teminat Katsayıları Sekmesi Ekran Görüntüsü

Üyeler / Hesaplar	Tüketim Katsayıları	Emir Teminat Katsayı	Birim Teminat Katsayı
BIXYZ	%80		
+ DE-1	%80		
+ DE-11	%80		
+ DE-15	%80		
+ DE-19	%80		
+ DE-23	%80		
+ DE-EXTRA-MRGN	%80		
+ DE-JACL	%80		
+ FT-MJ-M-CCP	%100		
+ FT-MJ-M-NCCP		%100	%100
+ FT-MJ-M-NCCP		%100	%100
+ FT-MJ-P-CCP	%100		
+ FT-MJ-P-CCP		%100	%100
+ FT-MJ-P-NCCP	%100		
+ FT-MJ-P-NCCP		%100	%100
+ PM-MI-P-NCCP	%100		
+ PM-POS-P	%80		
+ TAKAS-P	%80		

Teminat katsayıları sekmesinde başlığın yer aldığı bölümde tıklayarak filtreleme seçeneklerine erişebilirsiniz.

Şekil 146 Teminat Katsayıları Sekmesi Filtreleme Seçenekleri Ekran Görüntüsü

Teminat ve teminat katsayıları sekmleri üzerinde bir hesap üzerinde sağ tıklanarak bu teminat hesabına bağlı işlem hesapları izlenebilir.

Teminat katsayılarının görüntülenmesinde piyasa bazında filtreleme yapılmak istenmesi durumunda, "Hesap Ara" satırına;

- Pay Piyasası için, iki yıldız (*) arasına büyük harflerle "EQ" (*EQ*)
- Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası için, iki yıldız (*) arasına büyük harflerle "DE" (*DE*)
- Borçlanma Araçları Piyasası için, iki yıldız (*) arasına büyük harflerle "FI" (*FI*)
- Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası için, iki yıldız (*) arasına büyük harflerle "PM" (*PM*)

yazılmalıdır.

Şekil 147 Teminat Katsayılarının Filtrelenmesi Ekran Görüntüsü

Üyeler / Hesaplar	Tüketicim Katsayı	Emir Teminatı Katsayı	Birim Teminat Katsayı
BI XYZ	%100	%100	%100
FI-MJ-M-CCP	%100	%100	%100
FI-MJ-M-NCCP	%100	%100	%100
FI-MJ-M-NCCP	%100	%100	%100
FI-MJ-P-CCP	%100	%100	%100
FI-MJ-P-NCCP	%100	%100	%100
FI-MJ-P-NCCP	%100	%100	%100
FI-MJ-P-NCCP	%100	%100	%100

Şekil 148 Teminat Hesabına Bağlı İşlem Hesaplarını Sorgulama Ekran Görüntüsü

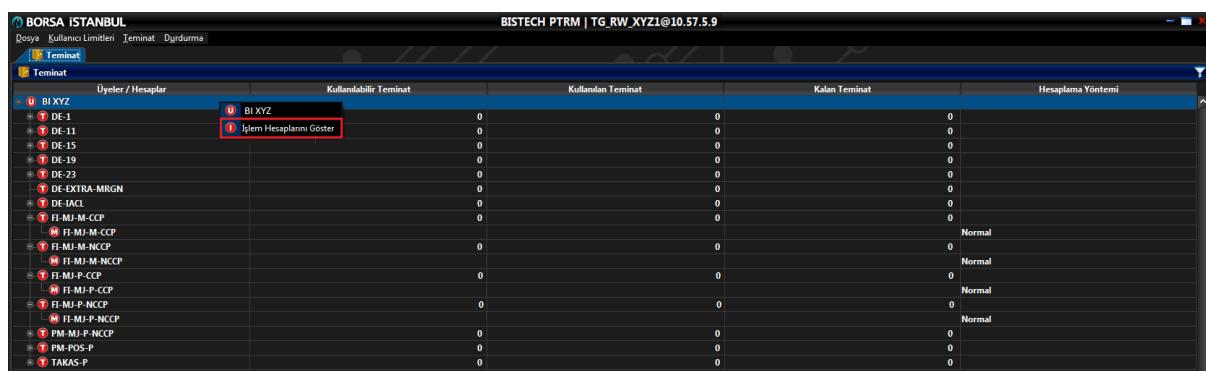
Üyeler / Hesaplar	Kullanılabilir Teminat	Kullanılan Teminat	Kalan Teminat	Hesaplama Yöntemi
BI XYZ	0	0	0	
DE-1	0	0	0	
DE-11	0	0	0	
DE-15	0	0	0	
DE-19	0	0	0	
DE-23	0	0	0	
DE-EXTRA-MRGN	0	0	0	
DE-JACL	0	0	0	
FI-MJ-M-CCP	0	0	0	
FI-MJ-M-NCCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-M-NCCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-P-CCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-P-CCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-P-NCCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-P-NCCP	0	0	0	Normal
FI-MJ-P-NCCP	0	0	0	Normal
PM-MJ-P-NCCP	0	0	0	Normal
PM-MJ-P-NCCP	0	0	0	Normal
TAKAS-P	0	0	0	

Şekil 149 Hesap Hiyerarşisi Ekran Görüntüsü

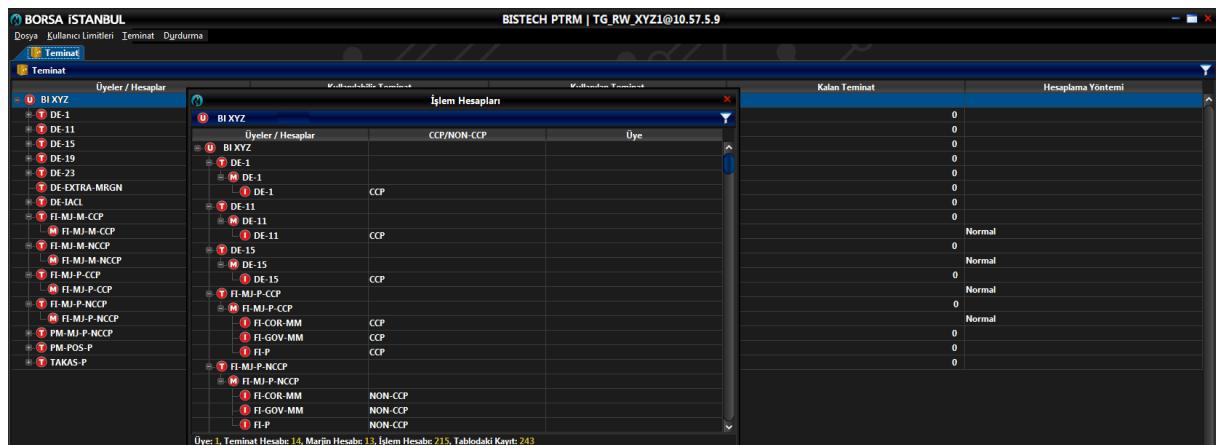

Üye kodu üzerinde sağ tıklanarak üyeeye ait tüm hesap hiperarşileri izlenebilir.

Şekil 150 Üyenin Tüm Hesaplarının Hiyerarşisini Sorgulama Ekran Görüntüsü

Şekil 151 Üyenin Tüm Hesaplarının Hiyerarşisinin Ekran Görüntüsü

Teminat sekmesinde yer alan ekran görüntüsü alma ve csv dosyası olarak kaydetme özellikleri teminat katsayıları sekmesi için de kullanılabilir.

7. HESAP VE ÜRÜN DURDURMA

“Durdurma” menüsü “Hesap” ve “Ürün” menülerini içerir.

7.1. Durdurulan Hesaplar

PTRM, takas sisteminden gönderilen üye ve hesap engelleme talimatlarına uygun olarak tüm emirlerin ya da yalnızca pozisyon artırıcı emirlerin iletimini engelleyebilir. Ayrıca Borsa ve Takasbank gerekli olması halinde doğrudan PTRM uygulaması üzerinden üye ve hesap engelleyebilir. Durdurulan bir hesabın tüm emirleri reddedilebilir ya da sadece pozisyon azaltıcı emirleri kabul edilebilir. Durdurulan bir hesabın bekleyen tüm emirlerinin iptal edilmesi de mümkündür.

PTRM işlem öncesi risk kontrolleri ve Takasbank işlem sonrası risk kontrolleri sonucunda otomatik veya manuel olarak durdurulan hesaplara ya da üyenin durdurulması halinde buna ilişkin bilgiler PTRM uygulaması üzerinde “Durdurma” menüsü altında yer alan “Hesap” menüsünden açılan “Durdurulan Hesaplar” sekmesinden takip edilebilir. Durdurulan hesapta hangi aksiyonların alındığına ilişkin bilgiler de uygulama üzerinden izlenebilir.

Şekil 152 Durdurulan Hesaplar Sekmesi Ekran Görüntüsü

Hesap/Durdurma Kaynağı	Üye	Hesap	Durdurma Seviyesi	Durum	Bekleyen Emir Durumu	Zaman	Durdurma Sebebi
U BI-XYZ	XYZ		Üye	Pozisyon Arttırıcı Emirleri Engelle		10:05:13.021	
PTRM				Pozisyon Arttırıcı Emirleri Engelle		10:05:13.021	BISTECH PTRM: [TEST]
BI-XYZ-FI-GOV-MM	XYZ	FI-GOV-MM	İşlem Hesabı	Bütün Emirleri Engelle		10:04:23.781	
Takas Ekranı - Takasbank				Bütün Emirleri Engelle		10:04:23.781	TEST
M BI-XYZ-FI-MJ-M-CCP	XYZ	FI-MJ-M-CCP	Margin Hesabı	Pozisyon Arttırıcı Emirleri Engelle		10:00:49.114	
PTRM				Pozisyon Arttırıcı Emirleri Engelle	Bekleyen Emirleri İptal Et	10:00:49.114	BISTECH PTRM: [TEST]
BI-XYZ-FI-MJ-P-NCCP	XYZ	FI-MJ-P-NCCP	Teminat Hesabı	Bütün Emirleri Engelle		10:01:07.846	
PTRM				Bütün Emirleri Engelle		10:01:07.846	BISTECH PTRM: [TEST]
BI-XYZ-FI-P	XYZ	FI-P	İşlem Hesabı	Bütün Emirleri Engelle		10:04:20.687	
Takas Ekranı - Takasbank				Bütün Emirleri Engelle	Bekleyen Emirleri İptal Et	10:04:20.687	TEST

Durdurulan hesaplar sekmesi üst bölümüne tıklayarak filtreleme seçeneklerine erişebilirsiniz.

Şekil 153 Durdurulan Hesaplar Sekmesi Filtreleme Seçenekleri Ekran Görüntüsü

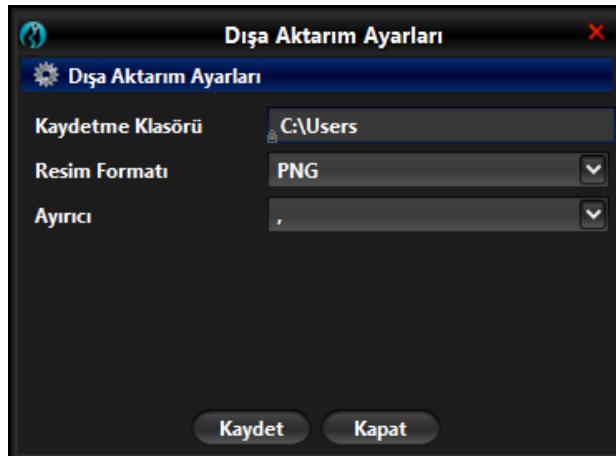

Durdurulan hesap bilgilerinin ekran görüntüsü alınabilir. Şekil 152’te görüldüğü üzere “Durdurulan Hesaplar” başlığının yer aldığı bölümde herhangi bir yere sağ tıklayarak açılan dışa aktarma fonksiyonu ile durdurma bilgilerini ekran görüntüsü ya da csv dosyası olarak almak, görüntünün ve dosyanın kaydedildiği klasörü açmak, görüntünün ve dosyanın kaydedileceği klasörü ve ekran görüntüsü formatı ile csv dosyasında kullanılacak olan ayırcının formatını değiştirmek mümkündür. Görüntünün/dosyanın kaydedileceği klasör, ekran görüntüsünün formatı, csv dosyasında kullanılacak ayırıcı “ayarlar” altından değiştirilir. “Ayarlar” altından görüntünün kaydedileceği klasör seçimi yapılmadan “kaydetme klasörünü aç”, “ekran görüntüsü” ve “csv dosyası” seçenekleri aktif olmaz.

Şekil 154 Durdurulan Hesaplar Bilgisinin Dosya Formatında Aktarılması

Şekil 155 Durdurulan Hesaplar Bilgisi Dişa Aktarım Ayarları

An itibarıyla geçerli olan duruma ek olarak gün boyunca meydana gelen engelleme hareketlerini içeren engelleme geçmişsi de “Durdurma” menüsü altında yer alan “Hesap” menüsünden açılan “Durdurma Geçmişsi” sekmesinden ilgili gün için geriye dönük izlenebilir. Durdurma geçmişsi sekmesinde yer alan bilgiler için de ekran görüntüsü alma özelliği kullanılabilir.

Şekil 156 Durdurma Geçmişsi Sekmesi Ekran Görüntüsü

Durdurma ...	Uye	Hesap	Durdurma Seviyesi	Durum	Durdurma Kaynağı	Durdurma Mesajı Tipi	Bekleyen Emir Durumu	Zaman	Durdurma Sebebi
XYZ-00001	XYZ		Üye	Bütün Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	19.10.2017 16:21:55,216	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00002	XYZ	FI-GOV-MM	İşlem Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	Takas Ekranı - Takasbank	Durdurma		16.10.2017 10:53:33,310	TEST
XYZ-00003	XYZ	FI-XYZ	İşlem Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	Takas Ekranı - Takasbank	Durdurma		16.10.2017 11:00:37,164	TEST
XYZ-00004	XYZ	FI-MJ-M-CCP	Teminat Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	Takasbank Risk Alarm	Durdurma		19.10.2017 12:19:54,758	LIMIT: GaugeType:Account ...
XYZ-00005	XYZ	FI-MJ-P-CCP	Teminat Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	Takasbank Risk Alarm	Durdurma		19.10.2017 12:19:54,735	LIMIT: GaugeType:Account ...
XYZ-00006	XYZ	FI-MJ-P-CCP	Teminat Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	Takasbank Risk Alarm	Durdurma		17.10.2017 15:01:26,784	LIMIT: GaugeType:Account ...
XYZ-00007	XYZ	FI-MJ-M-CCP	Teminat Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	Takasbank Risk Alarm	Durdurma		17.10.2017 15:01:26,621	LIMIT: GaugeType:Account ...
XYZ-00008	XYZ	FI-COR-MM	İşlem Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	Takas Ekranı - Takasbank	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	09:27:49,058	TEST
XYZ-00009	XYZ	FI-MJ-M-CCP	Margin Hesabı	Pozisyon Arttırıcı Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	09:30:34,698	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00010	XYZ	FI-MJ-P-CCP	Teminat Hesabı	Pozisyon Arttırıcı Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma		09:30:54,173	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00011	XYZ	FI-MJ-M-CCP	Margin Hesabı	Pozisyon Arttırıcı Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	09:32:15,141	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00012	XYZ	FI-MJ-P-NCCP	Margin Hesabı	Pozisyon Arttırıcı Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	09:32:36,663	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00013	XYZ	FI-MJ-P-NCCP	Margin Hesabı	Pozisyon Arttırıcı Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma İptali		09:33:00,086	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00014	XYZ	FI-MJ-P-NCCP	Margin Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	09:33:06,273	BISTECH PTRM: [TEST]

Durdurma ...	Uye	Hesap	Durdurma Seviyesi	Durum	Durdurma Kaynağı	Durdurma Mesajı Tipi	Bekleyen Emir Durumu	Zaman	Durdurma Sebebi
XYZ-00012	XYZ	FI-MJ-P-NCCP	Margin Hesabı	Pozisyon Arttırıcı Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	09:32:36,663	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00013	XYZ	FI-MJ-P-NCCP	Margin Hesabı	Pozisyon Arttırıcı Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma İptali		09:33:00,086	BISTECH PTRM: [TEST]
XYZ-00014	XYZ	FI-MJ-P-NCCP	Margin Hesabı	Bütün Emirleri Engelle	PTRM	Durdurma	Bekleyen Emirleri İptal Et	09:33:06,273	BISTECH PTRM: [TEST]

14 kayıt
Durdurulan hesaplar referans veri yüklemesi tamamlandı.

7.2. Durdurulan Ürünler

“Durdurma” menüsü altında yer alan Ürün Menüsü “Durdurulan Ürünler” ve “Ürün Durdurma Geçmiş” sekmlerini içerir. Bu sekmler altında ileri bir tarihte Takasbank tarafından devreye alınması planlanan ve VİOP’ta işlem gören sözleşmeler için tanımlanacak ve sicil bazlı parasal büyülüklük olarak tahsil edilecek olan limitlere ilişkin durdurular ve durdurma geçmişi sicile bağlı hesaplar bazında takip edilebilecektir.

“Durdurma” menüsü altında yer alan “Ürün” menüsünden “Ürün Durdurma” başlığına tıklanarak açılan “Durdurulan Ürünler” sekmesinden durdurma zamanı, seviyesi (hangi sicilin ve hesaplarının hangi ürün türünde durdurulduğu), hangi kaynak tarafından ve ne sebeple durdurma gerçekleştirildiğine ilişkin bilgiler ve ihlale düşen hesaplardaki bekleyen emir durumu takip edilebilir.

Sekil 157 Durdurulan Ürünler Sekmesi Ekran Görüntüsü

Durdurulan ürünler sekmesi üst bölümne tıklayarak filtreleme seçeneklerine erişilebilir.

Sekil 158 Durdurulan Ürünler Sekmesi Filtreleme Seçenekleri Ekran Görüntüsü

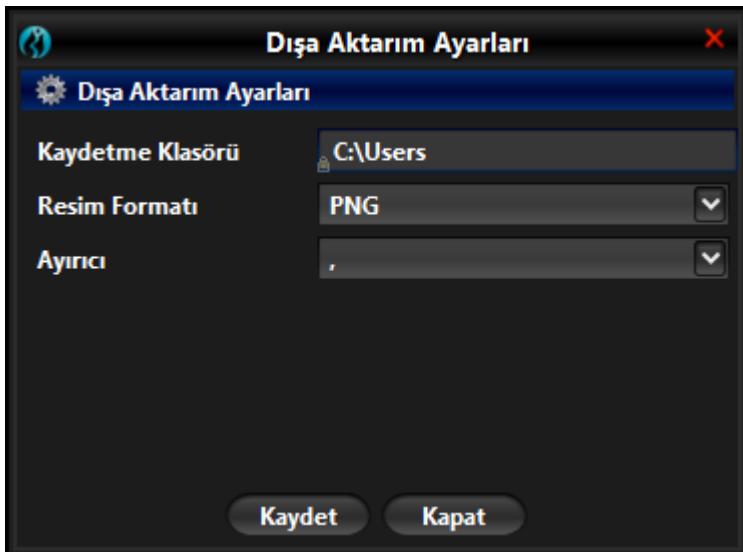

Durdurulan ürün bilgileri ve durdurma geçmişi sekmesinde yer alan bilgiler için ekran görüntüsü alma özelliği kullanılabilir.

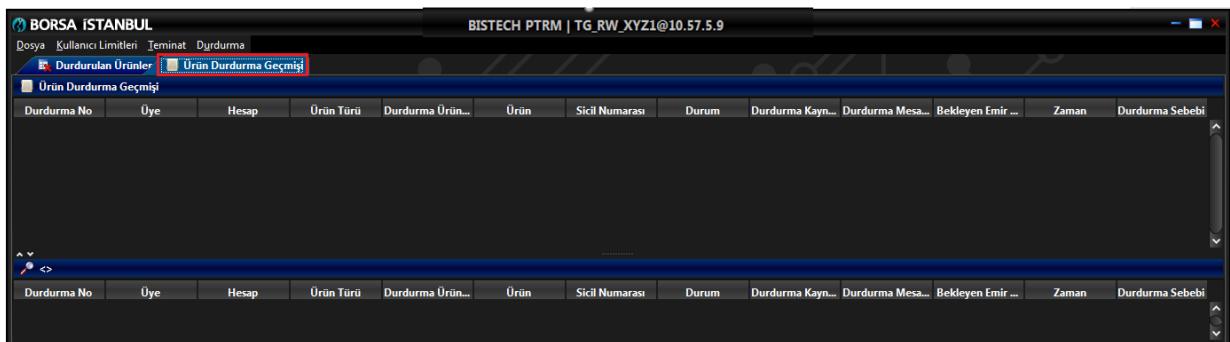
Yukarıdaki şekilde görüldüğü üzere “Durdurulan Ürünler” sekmesinde veya “Ürün Durdurma Geçmiş” sekmesinde iken başlıkların yer aldığı bölüme sağ tıklayarak açılan dışa aktarma fonksiyonu ile durdurma bilgilerini ekran görüntüsü ya da csv dosyası olarak almak, görüntünün ve dosyanın kaydedildiği klasörü açmak, görüntünün ve dosyanın kaydedileceği klasörü ve ekran görüntüsü formatı ile csv dosyasında kullanılacak olan ayırcının formatını değiştirmek mümkündür. Görüntünün/dosyanın kaydedileceği klasör, ekran görüntüsünün formatı, csv dosyasında kullanılacak ayırcı “ayarlar” altından değiştirilir. “Ayarlar” altından görüntünün kaydedileceği klasör seçimi yapılmadan “kaydetme klasörünü aç”, “ekran görüntüsü” ve “csv dosyası” seçenekleri aktif olmaz.

Sekil 159 Durdurulan Ürünler Bilgisinin Dosya Formatında Aktarılması

Şekil 160 Durdurulan Ürünler Bilgisi Dışa Aktarım Ayarları

“Durdurma” menüsü altında yer alan “Ürün” menüsünden açılan “Ürün Durdurma Geçmiş” sekmesinden bir hesapta meydana gelen ürün durdurma hareketleri geçmişe yönelik takip edilebilir. Durdurma geçmişi sekmesinde yer alan bilgiler için de ekran görüntüsü alma özelliği kullanılabilir.

Şekil 161 Durdurma Geçmişi Sekmesi Ekran Görüntüsü

8. PTRM İLE İLGİLİ DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN DİĞER ÖNEMLİ HUSUSLAR

- PTRM üzerinde yapılacak tanımlama ve değişikliklerin iş günlerinde en geç 23:15'e kadar tamamlanması önem arz etmektedir.
- Üyelerin tanımladıkları risk gruplarının risklerini sürekli olarak izlemeleri tavsiye edilir.
- PTRM kullanan Borsa üyelerinin birden fazla kullanıcı tarafından aynı PTLG üzerinde eş zamanlı yapılacak güncellemelerin kaydedilemeyeceğini göz önünde bulundurmaları ve güncellemelerini bu kısita göre yapmaları önem arz etmektedir.
- VİOP'ta yeni bir enstrüman tipi/sınıfının işleme açılması durumunda bu sözleşmelere ancak ilk işlem gününde limit tanımlanabileceği ve bu limit tanımlamalarının ertesi gün (ikinci işlem günü) geçerli olacağı dikkate alınmalıdır.

- PTRM kullanan Borsa üyelerinin, müşterilerini PTRM'den kaynaklanan emir iptal durumları (sebepleri) ile ilgili bilgilendirmeleri tavsiye edilir. Hata mesajı kodları ve açıklamalarının yer aldığı referans dokümanlara aşağıdaki linkten ulaşılabilir.

<https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/441/teknik-dokumanlar>

Referans dokümanlar:

- FIX Hata Mesajları - Kod Numaralı
- FIX Hata Mesajları - Kod Numarasız
- System Error Messages Reference Manual

- Test ortamı PTRM bağlantı linklerine aşağıdaki sayfadan ulaşılabilir.

<https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/441/teknik-dokumanlar>

- PTRM'e ilişkin soru ve görüşler BISTECH_PTRM@borsaistanbul.com e-posta adresine iletilebilir.